СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.25 | РАЗ НА ТИЖДЕНЬ | ONCE A WEEK | PRICE $1.25

РІК CVI | П'ЯТНИЦЯ, 14 ТРАВНЯ 1999 | ЧИСЛО 20 | VOL. CVI | FRIDAY, MAY 14, 1999 | No. 20

Наклепницький коментар речника Державного департаменту

У неділю, 2 травня 1999 р., речник Державного департаменту США і помічник Державного секретаря Джеймз Рубин, обґрунтовуючи потребу міжнародних миротворчих сил у Косові у тижневій програмі "CNN Late Edition", зокрема сказав: "Вони (косівці) не збираються повертатися додому, перенісши такі жахливі страждання, якщо там із автоматами в руках буде бігати пару українців". Ці принизливі слова високого чинника Держдепартаменту, звернені до кількамільйонної глядацької авдиторії телеканалу Сі-Ен-Ен (CNN), викликають образу і обурення не лише в американських українців, але й в кожного, хто знає про послідовні і невтомні намагання українського уряду бути посередником у врегулюванні конфлікту навколо Косова. Участь українських вояків у миротворчих місіях ООН в Боснії здобула заслужене визнання і вдячність для України з боку світової громадської думки.

Зневажливий коментар Джеймза Рубина змусив представників української громади США домагатися зустрічі із державним секретарем Меделин Олбрайт для з'ясування цього інциденту і вимагати відставки Рубина. До сих пір нам вдалося домогтися лише короткої заяви з боку Держдепартаменту такого змісту: "Помічник Держсекретаря Рубин висловив свій жаль як українському уряду,

(Закінчення на стор. 2)

Протиамериканські демонстрації в Китаї

ПЕКІН. – За день після того, як літаки НАТО помилково збомбардували китайську амбасаду в Белґраді, де загинуло троє осіб, а біля 20 було поранено, в Пекіні почалися масові демонстрації. Впродовж суботи і неділі, 8 і 9 травня, перед американською і британською амбасадами кордони китайської поліції відгороджували демонстрантів від брам амбасад, але не забороняли їм закидати будинки амбасад камінням, яйцями, бальонами з фарбою, кусками бетону та пляшками. Демонстранти, у більшості студенти, привезені автобусами з довколишніх університетів, вигукували образливі фрази на адресу США та їх громадян і носили плякати з кличами „Кров за кров!", „Геть американський імперіялізм!" та тому подібне. Зорганізовані колони буддистських і

(Закінчення на стор. 3)

ЗА МАТЕРІЯЛАМИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Америка: як не політичний скандал, то стихійне лихо

Частина передмістя Мур в Оклагомі після гураґану

Упродовж останніх кількох років Америка як країна і держава зазнала чимало лиходійств, спричинених природними стихіями та непогамованістю людських особистих амбіцій. Почавши від землетрусів, гураґанів, повеней, пожежі, сніговних лявін – до трагічних вчинків підлітків у школах, особистих скандалів Президента, невдачі замирення на Близькому Сході, нерішучости щодо вчинків Слободана Мілошевіча в Косові та не надто успішних бомбардувань військових об'єктів у Юґославії. Усі ці події накоїли чимало моральної та матеріяльної шкоди країні й її громадянам, а також дещо применшили політично-дипломатичну вагу Америки та Уряду Президента Била Клінтона.

Однак найбільше стихійне лихо останніх днів – це ряд гураґанів, що навістили центральні степові стейти країни, Оклагому і Канзас, вбивши 43 особи і поранивши понад 500. Цей гураґан, який залишив по собі, крім смерти і поранень, ще й декілька цілком зруйнованих міст і околиць, був одним з тих, що формувалися упродовж п'ятьох годин, починаючи у південнозахідній Оклагомі та прямуючи на північний схід. Деякі з гураґанів спричинили чималу шкоду, але ні один з них не був таким жорстоко нищівним, як той, що промчався

(Закінчення на стор. 3)

Напад на Філарета і „Хресний хід" дестабілізують Україну

ЛИСТИ ПРОТЕСТУ

СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ

До Високодостойного **Леоніда Кучми**
Президента України

Високодостойний Пане Президенте!

До бюра Світового Конґресу Українців наспіла потрясаюча вістка, що 30 квітня ц. р. в м. Маріюполі, Донецької области, при освяченні землі під катедральний собор було вчинено брутальний напад на святійшого Філарета – Патріярха Київського і всієї Руси-України, як також на священиків і віруючих УПЦ Київського Патріярхату, при чому постраждали десятки людей, серед них Патріярх Філарет, а його секретар ігумен Дмитрій знаходиться в лікарні зі

(Закінчення на стор. 6)

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА СВЯТОГО ОТЦЯ МИКОЛАЯ, КИЇВСЬКИЙ ПАТРІЯРХАТ

Високодостойному Президентові України
Леонідові Кучмі

Христос Воскрес!

Дорогий Пане Президенте!

Дійшла до нас дуже сумна вістка, що під час освячення Хреста 30 квітня 1999 року в Маріюполі було вчинено збройний напад на Патріярха Національної Помісної Української Православної Церкви Святійшого Філарета, на духовенство і віруючих, що зібралися на цю урочисту подію.

Ми, громадяни Сполучених Штатів Америки, дуже розчаровані і здивовані, що такі нечувані дії відбуваються у демократичній країні.

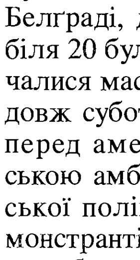
Конституція Української Держави є ґарантом свободи віровизнання кожного громадянина України і виконання цього закону повинно мати захист державної структури.

Пане Президенте, ми звертаємось до Вас з проханням вжити всіх необхідних заходів, щоб забезпечити свободу віровизнання всіх вірних Помісної Української Православної Церкви Київського Патріярхату.

З пошаною і любов'ю у Христі залишаємось – Українська православна церква св. Миколая, Київський Патріярхат:

о. Степан Біляк, настоятель
о. Віктор Полярний, сотрудник
Леонід Гусак, голова парафіяльної управи

Матеріяли про напад на Патріярха і "Хресний хід" читайте на стор. 5 і 6

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Україна не виконує зобов'язань перед Радою Европи

У перебігу зустрічей членів делеґації Верховної Ради України на сесії Парляментської Асамблеї Ради Европи з доповідачами РЕ було зроблено зауваження про те, що Україна не виконує зобов'язань перед РЕ про скасування смертної кари та забезпечення свободи преси, місцевого самоврядування і прав національних меншин. Під час розгляду питання про виконання зобов'язань України перед РЕ у червні не виключено голосування з цього питання. Доповідачі РЕ висловили ряд критичних зауважень не лише щодо свободи слова в Україні, а й щодо прав кримських татар, що повертаються з місць депортації, а також демократичности проведення виборів в Україні.

Найпопулярніший претендент на президента – Вітренко

Згідно з опитуванням фірми "Социс-Ґелап" та Фонду "Демократичні ініціятиви", у разі, якби президентські вибори відбулися в квітні, за нинішнього Президента України Кучму проголосувало б 17 відсотків громадян (у березні – 19 відсотків). Очолює квітневий рейтинґ, як і попереднього місяця, провідниця прогресивних соціялістів Натала Вітренко. За неї у квітні готові були віддати голоси 19 відсотків респондентів (у березні – 21 відсоток). Лідер Соціялістичної партії Олександер Мороз посідає третє місце – за нього у квітні проголосувало б 10 відсотків виборців (у березні - 9 відсотків). Четверте місце займає лідер комуністів Петро Симоненко з результатом 8 відсотків (проти 10 відсотків минулого місяця). За лідера партії "Реформи та порядок" Віктора Пинзеника та екс-прем'єра Євгена Марчука віддали б свої голоси по 4 відсотки респондентів. Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко отримав 3 відсотки голосів (у березні – 2 відсотки). За даними опитування, у виборах президента восени нинішнього року планують взяти участь близько 3/4 громадян України.

На Івано-Франківщині впроваджено свято прапора

Проведення обласного свята Державного прапора вперше в Україні започатковано на Івано-Франківщині. Голова Івано-Франківської облдержадміністрації Михайло Вишиванюк видав розпорядження "Про проведення обласного свята Державного прапора" 16 травня. Саме цього дня десять років тому в селі Воскресінцях Коломийського району на масовому народному вічі вперше було піднято національний прапор України. Мета нововстановленого свята – вшанування історичних традицій українського народу, утвердження ролі Державного прапора як символа незалежности та важливого чинника у формуванні національної свідомости. У містах і селах Прикарпаття до свята організовано лекції і бесіди про національну символіку, книжково-ілюстративні виставки, тематичні експозиції, години клясного керівника тощо.

Депутати поділяться своїм заробітком з югославцями

7 травня Верховна Рада України ухвалила постанову про гуманітарну допомогу Союзній Республіці Югославія, населення якої постраждало внаслідок дій НАТО. Управлінню справами ВР України доручено перерахувати одноденну зарплату народних депутатів на допомогу постраждалому населенню Югославії. Голова Комітету з питань національної безпеки та оборони Георгій Крючков сказав, що не йдеться про допомогу військову. Мовляв, українські військові будівельники могли б надати суттєву допомогу у відбудові зруйнованих мирних об'єктів. Крім того, на українських підприємствах в рахунок міжнародної допомоги Югославії могли б бути розміщені замовлення для відновлення зруйнованих електростанцій, комунікацій, мостів тощо.

(Закінчення на стор. 6)

ТІЛЬКИ ФАКТ

8 травня 1999 р. штурмова група Першої української національної експедиції у складі Владислава Терзиула (Одеса), Василя Копитка (Одеса), Володимира Горбача (Київ) досягла найвищої точки плянети – вершини гори Еверест (8 818 м). і піднесла на ній державний прапор України.

◆

Президент Кучма видав указ про встановлення в Україні Дня матері, який відзначатиметься щорічно у другу неділю травня.

◆

Офіційна реєстрація кандидатів у президенти України починається 14 травня 1999 р. Для реєстрації кожен претендент повинен зібрати один мільйон підписів виборців в двох третинах областей України.

◆

Міністерство закордонних справ України висловило "глибоке співчуття" урядові Китайської Народної Республіки і сім'ям загиблих та пораненим внаслідок ракетного удару НАТО по Посольству КНР в Югославії.

◆

У Верховній Раді склала депутатську присягу Валентина Проценко, голова Донецької обласної організації Народного Руху. Вона стала тридцять першим членом фракції Руху, очолюваної Ю.Костенком.

Наклепницький ...

(Закінчення зі стор. 1)

так і громаді українських американців за свій коментар. Він намагався обґрунтувати необхідність міжнародних сил безпеки, в яких НАТО складало б стрижневу частину, які були б належним чином озброєні і забезпечили б повернення додому всіх косівських біженців албанського походження. Українські солдати користуються великою повагою як учасники кількох миротворчих місій в Боснії, які вели себе з честю і професіоналізмом. Ми вважаємо Україну важливим партнером в наших намаганнях відновити мир у Косові і дуже надіємося, що українські солдати стануть важливою частиною міжнародних миротворчих сил, розташованих там."

Ці недолугі вислови жалю ніяк не співмірні із образою, яку завдано Україні загалом і українським миротворцям, які з гідністю служать у складі місій Об'єднаних Націй. А сам зневажливий вислів урядової особи, якщо і не ставить під сумнів серйозне сприйняття Америкою України як стратегічного партнера в косівській ситуації, то щонайменше викликає почуття гіркоти й обурення українців, а це ніколи не було будуючим фактором в жодній справі. Немає сумніву, що українці Америки висловлять свій протест проти такого блюзнірського, цинічного і провокуючого вислову Дж. Рубина. Один з таких листів протесту, який надійшов до редакції "Свободи", передруковуємо нижче як зразок і заохочення для інших подати свій голос на захист нашої чести і гідности. Ви можете вислати його факсом чи поштою до своїх представників в Конґресі і Сенаті чи до державного секретаря США Меделин Олбрайт. Вимогайте відставки Дж. Рубина. Українофобам не місце в Державному департаменті США !

Подаємо зразок листа протесту.

(дата)

The Honorable Madelaine K. Albright
US. Department of State
2201 C Street, NW
Washington, D.C. 20520

Dear Madame Secretary:

I am dismayed at the comments expressed by State Department spokesperson James Rubin on the televised program "CNN: Late Edition" on Sunday, May 2, 1999. The remark regarding a "bunch of Ukrainians running around with guns on their sides" exacerbates the already tense situation in Kosovo. Furthermore, in the opinion of an American of Ukrainian descent, the comment was deeply insulting and endangers US.-Ukrainian relations at a time when US. policy warrants the utmost respect for Ukraine's strategic role.

Seen by an estimated audience of millions, Mr. Rubin's comments underestimate Ukraine's attempts to mediate and broker a peace settlement in the region, which signifies a willingness to enhance the security of the European continent, and ultimately the US. and its allies. I am shocked and offended by this statement and believe his immediate dismissal is justified. In addition I request that a meeting with the leadership of Ukrainian-American organizations be arranged to discuss this situation.

Sincerely

(Ваше ім'я й адреса)

Заява Міністерства закордонних справ України

Образливі висловлювання речника Держдепартаменту США про можливу ролю українських миротворців у вреґулюванні кризи навколо Косова кидають тінь на українських миротворців, на плідну співпрацю, що здійснюється нині між військовими України і США в галузі миротворчих операцій, пишеться в заяві прес-центру Міністерства закордонних справ України. Україна й надалі братиме активну участь у врегулюванні косівської кризи. Українські миротворці готові взяти участь у процесі забезпеченні повернення косівських біженців і врегулюванні ситуації в цьому краї. Україна з перших років незалежности бере активну участь у миротворчій діяльності під еґідою ООН та інших міжнародних організацій. За цей час понад 8 тис. військових і цивільних миротворців долучилися до виконання цієї почесної місії. Де б не перебували українські миротворці – в Анголі, Боснії і Герцеговині, Хорватії, Гватемалі чи інших країнах, вони гідно виконують покладені на них завдання, мають велику довіру і повагу у місцевого населення, – сказано в заяві. Неупереджена і реалістична позиція України здобула авторитет і довір'я серед країн реґіональних конфліктів, зазначається у заяві прес-центру МЗС України.

* * *

На адресу посла України у США надійшов офіційний лист з Держдепартаменту США з вибаченням за "невдалу і недоречну репліку" помічника Держсекретаря США з громадських зв'язків. Як повідомили в управлінні інформації МЗС України, у листі Дж. Рубин просить вибачення за висловлювання, що були сприйняті як неґативні щодо України і українців. У листі відзначається, що США високо оцінюють участь України у миротворчій операції в Боснії і вітатимуть її участь у миротворчій операції в Косово, і наголошується: "Посилання на українських воїнів не мало на меті применшити їхню боєздатність і відвагу. Ми дуже сподіваємося, що українські військові будуть частиною таких сил, це стане значним внеском у мир і стабільність у колишній Югославії".

* * *

У вівторок 11 травня із послом із спеціяльних доручень Стівеном Сестановичем та його помічником Росом Вильсоном для з'ясування справи зустрілися Михайло Савків від Українського Конгресового Комітету Америки та Євген Іванців від Українського Народного Союзу. На зустріч прийшов також Джеймз Рубин, який вибачився за свої висловлювання про українських миротворців в телепрограмі Сі-Ен-Ен. На думку М. Савкова, такого вибачення недостатньо, оскільки зневажливі слова про українців було звернено до багатомільйонної авдиторії, а вибачення – лише до двох осіб. На думку Савкова, Рубин не сказав ясно і чітко, що він перепрошує і що він не повинен був так висловлюватися. Відтак українська громада не може прийняти його виправдання як вибачення. Зараз представники громади домагаються зустрічі особисто із Меделин Олбрайт і не виключають із переліку своїх вимог заклику звільнити Джеймза Рубина з посади.

Підготував Юрій Шевчук

КОРИСНО ЗНАТИ

Про виплати ветеранам Війська Польського

Три роки тому Польща впровадила щомісячну грошову допомогу українським ветеранам Другої світової війни, які воювали в складі сформованої в СССР Першої армії Війська Польського. Багатьом з них вдалося дістати анкети, які вони заповнили і надіслали до Посольства Польщі чи її консульств в Україні.

Але в 1991 році в Польщі було прийнято закон про ветеранів, а в 1995 році – розпорядження прем'єр-міністра про виплату допомоги тільки тим людям, які до 1 вересня 1939 року, коли почалася війна, мали польське громадянство, і можуть підтвердити документами свою участь у війні. Допомога виплачувалася тільки в межах Польщі. Згодом було прийнято другий юридичний акт, який збільшив число таких ветеранів за рахунок людей, які проживали в межах Польщі станом на 1 вересня 1939 року, переважно громадян нинішніх України, Білорусі, Литви. На цій підставі 3,500 осіб отримують зараз по 26 долярів щомісяця.

Громадськість слушно зауважила, що обійдено увагою людей, які боронили Польщу від німців і не з власної вини не були колись її громадянами. Тому у вересні 1998 року було вирішено одноразово виплатити допомогу (сума покищо невідома) групі з 915 ветеранів, тому що саме стільки заяв надійшло у дипломатичні служби Польщі в Литві, Латвії, Білорусі і Україні. Генеральний директор Управління у справах ветеранів Польщі Анджей Кравчук вважає, що таких ветеранів мало б бути 3,5 тисячі. Очевидно, це питання ще вивчатиметься. Проте жодна допомога не виплачується особам, які потрапили до Війська Польського як працівники НКВД чи НКҐБ.

Л. Х

Америка: як не...

(Закінчення зі стор. 1)

околицями Оклагома Сити. Він з демонічною силою нищив усе, що траплялося на його шляху – дерева, будівлі, худобу, придорожні стовпи з електричними дротами, авта та людей. Вислід цієї шаленюче-нищівної стихії вцілілі люди назвали „Гірошімою" – й це ще перед тим, поки почули пережиті страхіття інших осіб, які втратили не лише матеріяльні надбання їхнього цілого життя, але в першу чергу власну стабільність і почуття безпеки. Крім жертв і поранень, гураган цілковито знищив понад 1,500 житлових і покищо непідраховану кількість комерційних будинків в обидвох стейтах. Найбільше жертв і руїни зазнали столиця стейту Оклагома Сити та його передмістя Мур, Мідвест Сити, Дел Сити та Норман, а також місцевість Брідж Крік, віддалена 30 миль на південний захід від столиці, зві[illegible] ля гураган розпочав свою нищівну люту путь, і невелике містечко Гейсвіл у Канзасі. Багатьом людям, які перетривали гураґан, залишена руїна нагадувала пережите у квітні 1995 року, коли від вибуху бомби знищено було в Оклагома Сити державний будинок, де загинуло 168 осіб.

Негайно після того, як гураган ущух, місцеві та стейтові офіційні чинники з поміччю вцілілих громадян кинулися рятувати потерпілих. До розшуків за жертвами та присипаними особами включено 750 військовиків Національної ґвардії та вишколених у рятункових вмілостях собак. З Вашінґтону негайно прибув Джеймс Лі-Віт, директор Федеральної агенції допомоги в надзвичайних ситуаціях і разом з губернатором стейту Франком Кітінґом оглянув зруйновані околиці та склав звіт Президентові Б. Клінтонові. Він, у свою чергу, негайно проголосив потерпілі околиці в Канзасі і Оклагомі Федеральними околицями нещастя. Це означає, що мешканці потерпілих околиць зможуть отримати маловідсоткові позички на відбудову своїх домів і допомогу від інших державних агенцій – у формі тимчасової праці, помочі при очищуванні чи погребників, які займуться безплатно загиблими. Від Американського Червоного Хреста потерпілі отримають негайну поміч – тимчасові приміщення, харчі і одяг.

Пол Яніш, метеоролог при Національному центрі прогнозування бур, сказав, що це був „дуже надзвичайний гураган", бо коли з бурі народжується „нормальний" гураган, то він протриває цикл життя і в короткому часі тратить свою силу. „Житєвий цикл пересічного гураґану триває менше, як 10 хвилин. Цей гураган був не тільки надзвичайно великим і довготривалим, але також надзвичайно нищівним у швидкості його вітрів". Цей гураган немов хотів продемонструвати, що навіть така могутня країна, як Америка, не має засобів, щоб протистоятись природній стихії, котрої сила переможе будь-яку технологію.

Х.В.Ференцевич

Протиамериканські...

(Закінчення зі стор. 1)

таоістських монахів і групи католицької, протестантської та мусульманської громад на чолі із своїми провідниками, з транспарантами впорядковано проходили перед амбасадою серед розлюченої юрби, мабуть, для підкреслення участи всіх прошарків китайської громадськости у цій демонстрації.

Незважаючи на те, що генеральний секретар НАТО Хавіє Соляна відразу після тієї трагічної помилки вибачився перед Китаєм і родинами загиблих, Президент Бил Клінтон написав листа зі співчуттям до Жіянґ Земіна, а Джеймс Сасер, американський амбасадор в Китаї, публічно висловив глибокий жаль з цього приводу, ні одне із тих вибачень не згадувалося в китайських засобах масової інформації аж до вівтірка, 11 травня. Однак вже у понеділок можна було завважити, що кількість демонстрантів і їхня запальність починали маліти. А у вівторок тільки окремі демонстранти проходжувались біля амбасади – це свідчить, що офіційні чинники вирішили припинити дальші демонстрації. На думку присутніх спостерегачів, немає сумніву, що всі ці демонстрації були не тільки узгіднені, але й організовані офіційними чинниками.

АМЕРИКА І СВІТ

Перші біженці з Косова в ЗСА

ВІЙСЬКОВА БАЗА ФОРТ ДІКС, Н. Дж. – Сюди минулого тижня прибула перша група 453 біженців із тих 20,000, що їх Сполучені Штати Америки зобов'язалися прийняти на тимчасове перебування. На другий день після їхнього прибуття у четвер, 6 травня, в місцевій лікарні Мавнт Голі, що недалеко від згаданої військової бази, народився перший американський громадянин, син молодих батьків – 21-річної Лебібе і 28-річного Наіма Каралія. Тут біженці перебуватимуть кілька тижнів, упродовж яких Служба імміграції та натуралізації буде офіційно оформлювати їхнє переселення до США. Понад 400 осіб прибуло сюди другим транспортом у п'ятницю, 7 травня, а в суботу на летовище Кенеді в Нью-Йорку прибуло понад 100 осіб, яких спонзорували рідні, що живуть в цих околицях.

Звинувачення проти Голбрука визнані безпідставними

ВАШІНҐТОН. – Генеральний ревізор Державного департаменту Джеклин Віліямс-Бріджес повідомила минулого тижня, що, базуючись на висідах проведеного слідства, вона виправдовує Ричарда Голбрука від закидів щодо одержання грошей за свої виступи під час того, як він працював неплатним посередником між Білим Домом і Балканами. Р. Голбрук є номінованим кандидатом Президента Била Клинтона на представник Сполучених Штатів Америки до Організації Об'єднаних Націй. Це повідомлення усуне ще одну перепону від схвалення його кандидатури Сенатом на згадане становище, котре відтягається вже кілька місяців. Одначе офіційні чинники Конгресу кажуть, що сенатор Джесі Гелмс, голова Комісії закордонних зв'язків, не допустить до схвалення кандидатури Р. Голбрука, поки не отримає низку внутрішніх документів від Департаменту юстиції щодо попереднього слідства у справі етичности вчинків Р. Голбрука.

Іранський президент висловлює свою думку

ТЕГРАН, Іран. – Французьке пресове агентство повідомило, що Президент Ірану Мухаммед Хатамі критикував своїх консервативних супротивників і обіцяв дальше змагатися за програму реформ, яка була тим чинником, що здобув йому значну більшість голосів і перемогу у виборах. У своїй промові на відкритті нової міської ради Теграну він осудив „монополітичні сили, котрі намагаються орієнтувати громадськість згідно з їхньою інтерпретацією релігії та закону". Крім того, підкреслив, що іранці голосували за зміною, тому „ я твердо намагатимуся здійснити всі мною народові дані обіцянки".

Президент Б. Клінтон в Европі

ВАШІНҐТОН. – Минулого тижня Президент Бил Клінтон відбув дводенну морально-підсильну поїздку до Европи, в яку включено також коротку зустріч з трьома американськими вояками, котрих югослави недавно звільнили з полону. Програма тієї поїздки була дуже навантаженою, включала Брюссель та Франкфурт, дві американські військові бази у Німеччині, зустріч з німецьким канцлером Ґергардом Шродером, і в основному зосереджувалась на проблематиці, пов'язаній з подіями в Косово. Виступаючи перед американськими вояками, Президент зазначив, що „так звана етнічна чистка югославського президента С.Мілошевіча включала концентраційні табори, вбивство, насильство, знищення цінних релігійних, культурних й історичних місць, книжок і архівів. А це є злочином і несправедливістю. Тому ми продовжуватимемо цю кампанію бомбардування, поки мети НАТО не буде осягнуто".

Франція відмовила у в'їзді в країну палестинському активістові

ПАРИЖ. – Під псевдонімом Абу Дауд заховався один із активістів і член Палестинської національної ради, котрий допомагав організувати терористичний напад під час Олімпійських Ігр у Мюнхені 1972 року. Коли тому кілька днів 62-річний А. Дауд, якого справжнє ім'я Мохаммед Дауд Одег, намагався в'їхати до Франції, щоб розреклямовувати свою автобіографічну книжку „Палестина, від Єрусалиму до Мюнхену", в якій він сам вперше визнає свою причетність до мюнхенського нападу, йому відмовлено вступ до країни та відразу відпроваджено до літака на поворотну дорогу до Тунісу.

Американський амбасадор в Білорусі

МІНСЬК, Білорусь. – У червні минулого року, протестуючи проти виселення з Дражди, дипломатичного містечка біля Мінську, свого амбасадора Даніела Спекгарда, Вашінгтон відкликав його з Білорусі. Кілька днів тому він повернувся до Білорусі та заявив репортерам засобів масової інформації, що приїхав тільки на один тиждень перевірити нові пропоновані білоруським урядом приміщення. Крім того, він підкреслив, що під час свого тут перебування намагатиметься мати зустрічі з офіційними чинниками, провідниками опозиції та звичайними громадянами.

Папа Римський в Румунії

БУКАРЕШТ, Румунія. – 9 травня, румуни демонстрували своє вдоволення з приводу триденної візити до їхньої країни Папи Івана Павла II. Сотні тисяч румунів зібралися з усіх усюдів країни на центральній площі в Букарешті, щоб бути свідками небуденних історичних подій, коли Папа Римський і Патріярх Румунської Православної Церкви Теоктист взяли участь у спільних Богослужбах. Обидва спільною заявою закликали до переговорів, щоб закінчити війну в сусідній Югославії.

Папа Іван Павло II склав неназвану суму на будівлю нової православної катедри. Упродовж своїх відвідин Папа Іван Павло II віддав належне меншинній громаді румунських католиків, зокрема греко-католикам, які визнають східній обряд і мають досить напружені відносини з місцевими православними. Все ж таки аналітики уважають, що відвідини Папи напевно поліпшать взаємовідносини обидвох віросповідувань в Румунії.

СВОБОДА
Пам'ятайте про Україну!
Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.
Головний редактор — Раїса Галешко
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто, Юрій Шевчук; Верстка — Павло Стокотельний; Рекляма — Марія Шепарович; Адміністратор — Володимир Гончарик.

Держава і культура

Таке буває: обпікшись на гарячому, дмухаємо на холодне. Літературно-мистецька еліта в Україні, взагалі творці нашої національної культури, настраждавшись від різних заборон та „прокрустових ліжок" совєтського тоталітаризму, швидше навіть, ніж економісти й господарники, привітали відкривання дерей до вільного ринку, до змагання, до конкуренції. Усі були певні, що те змагання буде чесним, здоровим, продуктивним, і що вільна творчість негайно дасть знамениті результати.

Цього не сталося і статися не могло: на полі посткомунізму ще довго проростатиме те, що засіяв комунізм: безвір'я, бездуховність, безкультур'я, безволля, безініціятивність та всякі інші „без". А „вільний ринок", замість художніх шедеврів, чомусь продукує сірятину. До нас у „Свободу" „ініціятивні" автори з України люб'язно надсилають свої книжки, зокрема поетичні, то скажемо без перебільшення — дев'ять з десяти не мають ніякого відношення не лише до поезії, а й до елементарного версифікаторства. Маєш гроші — видаєш, що хочеш: чи цю обставину можемо вважати перевагою „вільного ринку"? Чи можна дозволити, щоб у ще не видужалій від совєтщини Україні, у її найтендітніших, найвразливіших сферах — художньо-творчій, інтелектуально-духовній — визначальним чинником виступали гроші?

Й от коли вже стало очевидним, що „ свобода творчости" — дещо не така, про яку мріялося, що „порнуха" і „чорнуха", та ще й на дев'ятдесят відсотків російськомовна,— зовсім не та література, яка допоможе зраненій українській душі швидше одужати, що телепопулярність „вєрок сердючок" та „марциняків" відкидає українську мову ще на дальші задвірки, ніж ледь пережиті нею імперські, і коли там-сям озвалися голоси, котрі допитувалися — а де ж підтримка всього найкращого, найталановитішого з боку української держави, то великі українські демократи, взоруючись — чи ж не передчасно? — на західній лібералізм, негайно замахали руками: мовляв, де там! Державний патерналізм тільки зашкодить справі, і тільки у вільному змаганні наша національна культура набуде сили і визнання у світі. Устами лібералів — та мед пити...

Про яке вільне змагання національних культур в Україні можна говорити, коли українська національна культура віками була гноблена й нищена саме на імперсько-державному рівні, а "державним патерналізмом" втішалася тільки російська культура? І чи ж не для того постала незалежна українська держава, щоб невтралізувати історичні несправедливості щодо нашої нації, її культури і духовности? Так, це гарний принцип: нахай у вільному змаганні перемагає сильніший, однак практичне застосування цього принципу до сьогоднішньої української дійсности було б непростимим лукавством. Усе російське — в цьому й трагедія посткомунізму — перебуває у вигіднішому становищі, ніж українське. Ба — навіть національні меншини в Україні мають набагато кращий, перспективніший культурний потенціял, аніж українці, адже за спинами румунської, мадярської, польської меншин, так само, як і спиною російської, стоять держави, які не червоніють, коли хтось їх звинувачує у „патерналізмі" щодо їхніх національних культур. Тільки для України „вільний ринок" обертається у вільне донищування її власної культури. У становищі хворого, якому, замість ліків, пропонують ставати на бігову доріжку і змагатися —„на рівних стартових умовах" — зі здоровими, перебуває сьогодні українська видавнича справа, кінематограф, театр, освіта, науки, особливо гуманітарні.

Саме звідси випливає потреба для свідомого українства — добре-предобре думати перед президентськими виборами у жовтні цього року: культура України спрагло чекає на провідника-патерналіста.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про весну в Парсипані

Надіюся, що ніхто із читачів „Свободи" не буде питатися, що таке Парсипані та де воно знаходиться? Та ж туди перейшов цілий УНС і редакції обох часописів ще при кінці 1997 року. Так, був вже час, всі мали нагоду дізнатись, що така історична місцевість існує „десь там", в Нью-Джерзі, та що туди важко добратися пішки чи засобами публічного транспорту. Зате автом - як завгодно! Комусь на це потрібно півгодини, іншим годину, а таким, як я, дві-три, а часом і чотири години. Це дає мені багато часу до думання та шукання тем для О-Ки, коли затримки на шосе не дозволяють посуватися швидше, як десять миль на годину. Можна ще також прослухати українську програму „Ранок з нами" - якщо вже пізня пора, а ви мали вже давно сидіти у своїй „клітці" в редакції „Свободи".

Але не про цю далеку їзду і недосяжне містечко Парсипані хотіла я сьогодні писати, а про теперішню весну, що загостила, незважаючи на віддаль, навіть до далекого Парсипані. А весна в цьому році, хоча пізня, але напричуд гарна (а може через повільність руху ви й маєте більше часу розглянутися довкруги і її подивляти?).

Саме тепер дерева, що так густо прикрашають шлях ч. 10, яким нам доводиться їхати, у повному квіті. У ранньому сонці граються перед очима три найбільш популярні барви - біла, жовта та рожева, і аж хочеться до них усміхатися. Весняний вітер немов жартує з цією красою, і тоді перед шибкою авта ми бачимо дивний сніг, що густо паде вниз і встеляє прозаїчний шлях ч. 10, немов для якоїсь надзвичайної процесії. Цю надзвичайність у весняну пору підкреслюють свічі на каштановому дереві, нагадують Різдво і незабутній Київ, де, може, тепер також у розцвіті усі каштани, яких там так багато...

Кінець святочного маршу - це вимріяна ціль нашої подорожі („вимріяна" не через якісь почування чи красу, а через довгі години на шляху до неї) із номером 2200, із зеленими деревами довкруги і темними вікнами для захисту від сонця. „Вимріяна ціль" така інакша і далека у порівнянні із струнким хмародером у Джерзі Ситі, в якому ми стільки років щоденно працювали. А тут, в Парсипані, низька, широкоплеча будівля нагадує нам чомусь сільське господарство, хоча все у ній сьогочасне, все практичне та призначене тільки для праці, а не життя.

Немов для підтвердження моїх думок, радіо на хвилі 930 грає у ранній українській програмі „Мої ясени", для чергової іменинниці. А мені так хотілося б, незважаючи на весняну красу Парсипані, бачити такі справжні ясени та сільське обійстя, замість величезного числа 2200.

Думки летять, немов цей прегарний весняний сніг перед шибкою авта, і допомагають забути, що номер 2200 ще дуже далеко.

Аж ось в останній хвилині, як це звичайно у мене буває, завважую, що авта перед моїм і поруч сповільнили свою і так повільну їзду, і я ледве встигаю поставити ногу на гамулець. Що таке, яка причина? Чи зіпсувалася машина, чи комусь недобре? Але на обличчях моїх автових сусідів не бачу ані переляку, ані характерного для водіїв хвилювання, а тільки якийсь усміх, що так рідко завважується у ранніх годинах на дорогах. І ось сама бачу: через шлях ч. 10 поблизу перехрестя спокійно мандрує мати-качка, а за нею рівним шнурочком - каченята. Зовсім немов у телевізійній рекламі коліс „Мішелін" - немає тільки дитяти і колеса, а лише „живі" авта, повні знуджених осіб, що їдуть до праці. Але всі усміхнено чекають, аж ця несподівана процесія пройде.

Ще кілька світел - я на широкій парковій площі будівлі УНС. Висідаю з авта, обережно переступаю килим із квітучого барвінку, що ним засаджені вулички до входу, і вже в дверях оглядаюсь ще раз на сонце, синє небо і цвітучі дерева довкруги. Поблизу із авта висідає молода дівчина і палко та довго прощається поцілунком із водієм, що либонь працює в іншому місці.

В Парсипані розквітла весна.

О-КА

„Я була рада представляти Україну"

На знімці поруч з Марією Лунь - королева фестивалю „Вишневий цвіт" - японка Міо Кавабата і гості.

Марія Лунь з України визнана королевою національного фестивалю „Вишневий Квіт, який проходив у Вашінгтоні, Д.К., від 4 до 10 квітня. Фестиваль спонзорує Національна конференція товариств штату, де 60 жінок з Америки і з-за кордону беруть участь у громадських, освітніх, культурних, харитативних і патріотичних програмах і заняттях.

Марія Лунь є студенткою коледжу Менор Джуніор другого року навчання і членом Товариства почестей „Фай Тета Капа" для студентів, оцінки яких є 3.5 або вище.

УВАГА: "Свобода" змінила адресу електронної пошти. Нова адреса: svoboda@worldnet.att.net

ГІСТЬ РЕДАКЦІЇ

Чи знаєте число телефону (044) 224-0446?

До питання торгівлі жінками в Україні

Оксана Горбунова із „Ля Стради".

–Якщо ви його не знаєте, то, будь ласка, вивчіть добре, бо для усіх молодих жінок з України дуже важливо знати, це ж „телефон довіри" 'Ля Стради' у Києві", – каже нам при нашій зустрічі представниця неурядової організації цієї ж назви в Києві Оксана Горбунова.

Вона приїхала на запрошення Фундації Сороса говорити на симпозіюмі в Бостоні. Ця нагода дала їй змогу побувати декілька днів у Нью-Йорку та зустрітися з українською громадою, а передусім з представницями СФУЖО, бо саме їм завдячує вечір, на якому може розповісти про працю „Ля Стради" в Україні.

– Отже, як працює „Ля Страда" в Україні, та якими фінансами ви розпоряджаєте? – запитую нашу гостю.

– З цим не легко. Донедавна ми навіть не розпоряджалися щоденно телефоном довіри, тому що не мали грошей платити великі рахунки за розмови із різних країн, де тільки наші жінки працюють, немов невільниці. Але тепер, на щастя, вже дістали допомогу Міжнародної Організації Еміграції та маємо цілоденне сполучення, яке так важливе для кожної з жінок, що потребує поради, а то і рятунку із складного становища, в яке потрапила. Тому ми так сильно підкреслюємо, що номер нашого телефону повинні усі знати, щоб не шукали, як прийде потреба комусь, або й собі, допомогти. А ось друковані матеріяли українською і англійською мовами, де можна знайти усі інформації, що торкаються торгівлі жінками з України. Видали другий номер „Довідника" для наших дорадників, що працюють при „телефоні довіри". На окремій листівці видруковані короткі поради, що робити, коли дістаєте можливість виїхати за кордон.

– Чи українська „Ля Страда" працює безпосередньо із централею в Голляндії?

– Так. Ми належимо як неурядова організація до цієї гілки, в якій є також Польща, Чехія і Болгарія. З квітня 1998 року Голляндія стала ініціятором окремої програми для допомоги жінкам зі Східньої Европи. Ця програма дістала назву „Ля Страда", – і в Україні працює під цією самою назвою як неурядова організація. Ми виконуємо різні завдання для допомоги жінкам, що опинилася в руках торгівців „живим товаром", даємо доповіді, семінари та поради. Зараз в „Ля Страда" постійно працює шість осіб, майже на добровільній базі, бо тільки студентки отримують частинно фінансову поміч. Нам бракує доброї медичної допомоги, а що вже і говорити про окремий дім для тих, що повертаються і потребують опіки, є фізично чи психічно хворими. Багато треба ще допомоги, бо покривджених дівчат і жінок є велика кількість. Тому я така вдоволена, що знайшла тут, серед вас, зрозуміння для цієї болючої справи. А перш за все, що знайшла таких чуйних активісток зі СФУЖО, як Оля Ставнича і Ганя Кріль. Я бачу, як вони стараються у кожному напрямі допомогти, ось хоча б тепер із зустріччю з українською громадою в Нью-Йорку, чи підтримкою проєкту закону американського сенатора в цій же справі. Завважую, що і в діяспорній пресі щораз більше пишеться на тему молодих українських жінок, які потрапляють, мимо своєї волі, у публічні доми та на рабську працю, а повернутися додому дуже важко, бо ж їм відбирають їхні документи.

– Знаємо, що ви вже маєте фільми на цю тему.

– Так, ми маємо два фільми. Після того, як один з них, „Купівля і продаж", було показано 14 березня минулого року в Києві на телебаченні, Верховна Рада схвалила поправку до кримінального кодексу, в якому точно говориться про права громадянки чи громадянина зложити скаргу, якщо є порушені права, законні інтереси і свобода. Ця стаття дає можливості покривдженим жінкам складати скарги. На жаль, вони часто переляканні терором торгівців і не мають відваги виступити. Тут завжди ще стоїть на перешкоді дія мафії торгівців жінками, яка погрожує помститися на родині, на самих покривджених, або навіть на нас у „Ля Страді", що хочемо їм допомогти.

* * *

14 квітня 1999 року ми були присутні на доповіді нашої гості в Нью-Йорку і з подивом слухали її ясного, чіткого з'ясування проблеми, виголошеної без одної записки. Це було доказом, як близька їй ця справа і як часто вона має нагоду про це говорити. Вечір, який розпочався документальним фільмом „Купівля і продаж", був винятково вдалий та зібрав повну залю публіки – як жінок, так і чоловіків. Відкрила його Христя Навроцька, яка представила прелегентку, дискусією проводила Ганя Кріль. Були десятки запитань та пропозицій, публіка не хотіла розходитися.

Ольга Кузьмович

Віталій Карпенко,
політичний оглядач „Свободи"

П'ЯТА КОЛОНА ВИШКІРЮЄ ЗУБИ: ЗЛОЧИННЕ ПОБОЇЩЕ В МАРІУПОЛІ

Зала для прийнять Київського Патріярхату під час пресової конференції, яку провів святійший Філарет – Патріярх Київський та всієї Руси-України після повернення із сумнозвісної нині поїздки на Донбас, була переповнена.

Серце обливалося кров'ю, коли слухали ми розповідь Патріярха, дивилися відеозапис з місця подій та гортали документи про це криваве побоїще під час освячення хреста на місці спорудження катедрального храму, наругу над священиками Української Православної Церкви Київського Патріярхату на нашій, українській землі, влаштованих антиукраїнськими силами. Ось достовірна картина, яка постала перед очима учасників пресової конференції.

З 23 квітня по 3 травня була запляновиана архипастирська поїздка Патріярха Київського Філарета по парафіях Київського Патріярхату в Донбасі, про що держадміністрацію області було повідомлено заздалегідь. До того ж святійший Філарет, уродженець цієї землі, їхав у свою єпархію, якою Священний Синод доручив йому керувати. Заодно, користуючись великодніми святами, він вирішив провідати й свою 95-річну матір. Отже, Філарет не тільки як Патріярх здійснював поїздку по парафіях очолюваної ним Церкви, він прибув в епархію, якою керує, і на свою батьківщину, де народився й виріс.

І тут, ще до поїздки, московські попи та антиукраїнські сили краю розгорнули галасливу кампанію, щоб не допустити приїзду українського Патріярха на прадавню українську землю, яку вони вважають власною вітчиною. За свідченням донецької преси (газета "Донецкое время") губернатор краю Віктор Янукович послав Президентові України телеграму про небажаність скористався для закликів до побиття віруючих Київського Патріярхату. А 21 квітня архієпископ Донецький Московського Патріярхату Іларіон під час організованого з ініціятиви московських священиків пікетування облдержадміністрації виступив з погрозою фізичної розправи над Патріярхом Філаретом. Це стало приводом для офіційного звернення секретаря Донецько-Луганської епархії Володимира Матвієвського до голови облдержадміністрації Віктора Януковича з проханням забезпечити охорону Патріярха Філарета, щоб не допустити заплянованої наруги (копія адресувалась

Авто після побоїща.

Президентові України та начальникові управління Служби Безпеки області). Однак, як показали подальші події, влада потурала московським опричникам.

Ще на кордоні між Дніпропетровською та Донецькою областями українофоби на чолі з московськими попами виставили пікети і зупиняли автотранспорт, щоб не пропустити Київського Патріярха. Численні наряди міліції спокійно спостерігали за цими безчинствами.

Чи варто при всьому цьому дивуватися, що міліція бездіяла, коли у Донецьку московські священики разом зі своїми прибічниками перекрили вхід до храму Київського Патріярхату, і Філарет 5 годин чекав у машині, доки йому забезпечать можливість увійти до своєї церкви

Охоронці порядку не поспішали, щоб захистити Патріярха і його супровід від озвірілого натовпу.

ня(?!) Донецької обладміністрації приймати у регіоні Філарета. Напередодні приїзду українського ієрарха благочинному сабоданівської філії Московського Патріярхату Марковському був наданий етер, яким для виконання його пастирських обов'язків?

Та вершиною цинізму і наруги став напад на Владику Філарета, духовенство і вірних Київського Па-

(Закінчення на стор. 19)

НАПАД НА ФІЛАРЕТА

ЛИСТИ ПРОТЕСТУ

Від СКУ

(Закінчення зі стор. 1)

струсом мозку і тілесними ушкодженнями.

Цей напад був виконаний прихильниками російської релігійно-екстремістської організації, яка називає себе Українською Православною Церквою Московського Патріярхату.

Як виявилося, провідником цієї нехристиянської акції був Архиєпископ Донецько-Маріупольської Епархії УПЦ Московського Патріярхату Іларіон, з „благословлення" керівників Донецької обласної державної адміністрації.

Такі нелюдські акції не тільки загрожують громадському спокою в державі і сприяють загостренню міжконфесійної боротьби, але і негативно позначаються на міжнародній думці про Україну.

Світовий Конгрес Українців звертається до Вас зі закликом доручити генеральному прокуророві України розстежити цю справу і притягнути до відповідальности винних.

Також повідомляємо, що діяспора затривожена новинами, що Московський Патріярхат має намір провести „Хресний хід" по території України з метою об'єднання громадян Росії, України і Білорусі. Нам видається, що ця наскрізь політична акція плянується з метою дестабілізації в державі та напевно приведе до загострення конфесійних та національних пристрастей. Звертаємося до Вас з проханням, не допустити до проведення цього антиукраїнського походу на території України.

Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар

Московська патріярхія готує нове поневолення

На недавньому засіданні Міжнародного фонду єдности православних народів, яке відбулося в Москві, московський Патріярх Алексій II повідомив, що від 22 травня до 27 вересня ц. р. буде проведений „хресний хід місцями, де колись мешкало єдине населення Древньої Руси". Він заявив, що цей „хресний хід" стане широкомаштабною подією для духовного пробудження слов'янського світу та „великою об'єднавчою акцією напередодні 2000-річчя Різдва Христового".

„Хресний хід" – це церковна відправа, подібна до пасхального обходу храму. Священики в ризах, а вірні з хрестом, іконами та хоругвами ідуть до певного місця, де відправляють літію зі спеціяльними молитовними проханнями, які відповідають намірам цього ходу. Наприклад, під час посухи священик у молитві просить Господа Бога послати дощ. Коли хворіє худоба, то виголошується молитва про охорону худоби від мору. Яку саме молитву будуть виголошувати московські батюшки під час плянового „хресного ходу", ціллю якого є приєднання України і Білорусі до Росії, преса покищо не подає.

За даними Російської Православної Церкви „хресний хід" довжиною в 7,500 кілометрів (4,700 миль) пройде через 30 міст Росії, України і Білорусі. Зокрема такими українськими містами, як Маріупіль, Севастопіль, Херсон, Запоріжжя, Дніпропетровське, Черкаси, Канів, а 19–22 серпня, перед Днем Незалежности України, „завітає" до Києва.

Російськомовна газета „Сегодня" 2 квітня ц. р. повідомила, що за два дні до урочистих відзначень 8-ої річниці незалежности України до Києва прибуде московський Патріярх Алексій II. Ці новини ще раз переконують, що настирливість „збирачів земель руських", між якими є перший московський Патріярх Алексій II, не має меж. Те, чого не вдалося досі зробити певним політичним колам Росії і України, тобто втягнути Україну в болото „союз трьох слов'янських народів", береться здійснити Російська Православна Церква.

Уже не вперше Патріярх Алексій II проводить дестабілізуючу акцію на території України. У вересні 1997 року він „запросив" на українську територію і зустрівся в Одесі з Вселенським Патріярхом Вартоломієм, де обидва патріярхи осудили українські православні Церкви, УПЦ КП та УАПЦ, як „розкольницькі".

20–21 січня ц. р., знову в Одесі, була проведена конференція парляментаріїв православних країн з ініціятиви того ж Міжнародного фонду єдности православних народів, головою надзірної ради якої є Патріярх Алексій II. Цей другий виклик Москви влада України безпорадно проковтнула. На цих „нарадах" знаходили спільну мову з „московським десантом" народні депутати ВР України, атеїсти типу А. Чародєєва, які стають „побожними", коли йдеться про захист інтересів московської церкви та імперії.

Нову дестабілізуючу акцію Патріярх Алексій II та Російська Церква вирішили перенести з Одеси на східну та центральну територію України, де чи не найбільший вплив на населення мають ліві провідники, прихильники єдности з Москвою.

„Хресний хід" московських батюшок по території України припадає під час підготовки до виборів Президента України. Під виглядом цього „ходу" буде проводитись відповідна політична акція підтримки лівих сил на президентських виборах, які постійно пропагують ідею слов'янської єдности трьох народів. Якщо в наслідок „хресного ходу" їм вдасться провести лівого кандидата типу Олександра Ткаченка на посаду Президента України, то Україна піде шляхом Білорусі, і єдність російської імперії буде збережена...

Цю небезпеку розуміють Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет та академік Микола Жулинський, які звертають увагу державного керівництва України на небезпеку. Розуміє її і українське козацтво, яке готується зробити все можливе, щоб черговий „хрестовий похід" Москви обминув українську землю.

Чи маємо ми можливість щось зробити, щоб запобігти наступній навалі російської Церкви в Україну з метою її духовного поневолення? На жаль, небагато.

Одначе ми не можемо сидіти, склавши руки, і не реагувати на підривну діяльність Російської Православної Церкви, яка, прикриваючись ім'ям Христа та „православієм", веде до ліквідації Української держави.

Ми мусимо писати листи до Президента Л. Кучми, організувати масове збирання підписів під петиціями до нього. При нагоді треба говорити про це з представниками України в США та інших західних державах. Якщо на державному рівні не матимемо успіхів, то даймо матеріяльну підтримку українському козацтву, яке є чи не єдиною силою в Україні, яка може протистояти московським імперіялістам в попівських рясах. Наша послідовна і систематична співдія з нашими земляками в Україні допоможе державним діячам України поставити справу оборони Української держави вище власної політичної коньюнктури. Цим шляхом вони здобудуть довір'я і пошану до себе українського народу, і лише таким державним діячам цей нарід віддасть свої голоси на виборах.

Михайло Герець,
голова Українського православного Товариства св. апостола Андрія Первозваного.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Українські артисти – проти свавілля влади

Тридцять відомих українських естрадних співаків звернулися до Президента України, голови Верховної Ради, прем'єр-міністра, президента Національної телекомпанії України з вимогою в повному обсязі відновити роботу "Молодіжного каналу" теле-радіо компанії "Золоті ворота" на Українському телебаченні-2. Як зазначається в заяві артистів України, в разі невиконання вимоги, відомі співаки, зокрема Ірина Білик, Ані Лорак, Павло Зібров, Таїсія Повалій, Олександр Пономарьов, Катя Бужинська, Каріна Плай забороняють використовувати свої твори в етері Національної телекомпанії України на період з 15 по 24 травня 1999 р. "Ми вкрай обурені діями керівництва НТКУ щодо вилучення із мережі мовлення УТ-2 "Молодіжного каналу", оскільки протягом п'яти років ТРК "Золоті ворота" "безкорисливо, на високому професійному рівні пропагує на національних і реґіональних телеканалах українське мистецтво", говориться в заяві. "Молодіжний канал" має велику популярність серед молодіжної авдиторії та у професійному середовищі українських виконавців. Порушення договірних зобов'язань керівництвом НТКУ артисти розцінили як "не лише беззаконня відносно ТРК "Золоті ворота", але й обмеження прав українських виконавців".

Татари готуються до масової акції протесту

Голова Меджлісу кримсько-татарського народу Мустафа Джемільов заявив, що акція протесту 18 травня збере в Симферополі найбільшу кількість кримських татар, що протестують проти зневаження прав корінного народу півострова. За його прогнозою, на центральній площі Симферополя збереться 25-35 тисяч протестуючих. Винуватцем нинішньої ситуації, коли кримські татари не мають таких самих прав, як громадяни інших національностей, голова Меджлісу вважає комуністів на чолі із спікером кримського парляменту Леонідом Грачем, який протидіяв поверненню корінного народу на історичну батьківщину. М.Джемільов назвав позицію Л.Грача такою, що "провокує міжнаціональний конфлікт".

Відбудуться зустрічі з представниками Національної радіокомпанії України

Форт Лі. Н. Дж. – Українська телерадіомережа UBN у співпраці з відділами Українського Конґресового Комітету Америки влаштовує ряд зустрічей в околицях Нью-Йорку з представниками державної Національної Радіокомпанії України.

У зустрічах візьмуть участь президент Національної радіокомпанії України, заступник міністра інформації України Володимир Резніков і ведуча патріотичної радіорубрики „Український історичний календар" Софія Тютюн. Слухачі сателітного українського радіосервісу UBN і програми „Ранок з нами" мають нагоду послухати передачі Софії Тютюн, в яких вона висвітлює національно-патріотичні теми з української історії та їхній вплив на сьогоднішнє життя.

Українська телерадіомережа, філія Етнічної американської трансляційної мережі EABC, почала свій розвиток у березні 1997 року цілодобовою ретрансляцією своїм передплатникам першої програми Національної радіокомпанії України. Зараз UBN пропонує українській громаді також цілодобові телепрограми з України і про українців.

„Наші передплатники супутникового радіо і слухачі програми „Ранок з нами" виявляють постійне зацікавлення радіопрограмами Національної радіокомпанії України і запитують нас, чому досі в Україні чути російську мову, чому в Україні святкують совєтські свята, який рівень національної свідомости України, як виглядає підготовка до президентських виборів і так далі. Зараз у них буде нагода познайомитися з керівниками Національної радіокомпанії України і особисто задати їм „гарячі запитання", – сказала директор Українського радіосервісу UBN Оксана Дурняк, запросивши громаду до участи з цих зустрічах.

Зустрічі відбудуться в таких містах:

17 травня, о 7:30 вечора, Дім СУМА, Йонкерс, Н. Й.

18 травня, о 7:00 вечора, Дім ОУВФ, Нью-Йорк, Н. Й.

19 травня, о 7:30 вечора, Школа св. Івана Хрестителя, Ньюарк, Н. Дж.

20 травня, о 7:30 вечора, Парафіяльний центр св. Володимира, Гемпстед, Н. Й.

За дальшими інформаціями просимо дзвонити: (201) 242-3140.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Річні загальні збори Окружного Комітету відділів УНСоюзу...

...в Нью-Йорку

В п'ятницю, 26 березня, в домівці Товариства „Самопоміч" в Нью-Йорку відбулися Річні загальні збори місцевої Округи. На них був присутній представник Екзекутивного Комітету УНСоюзу касир Стефан Качарай. Збори відкрила голова Варка Бачинська, яка привітала почесного голову Округи д-ра Василя Лучкова і почесну членку Головного Уряду УНС Марію Душник.

Присутні однохвилинною мовчанкою вшанували тих членів, які відійшли у вічність. На предсідника зборів вибрано д-ра В. Лучкова, а на секретарку зголосилася Леся Ґой. Надя Савчук, заступник голови, прочитала протокол зборів 1998 року, який прийнято без змін. Затверджено Номінаційну комісію, яку очолив Іван Хома.

Наступною точкою були звіти уступаючої управи Округи. Першим взяв слово Іван Хома, касир Округи. Після короткої дискусії його звіт було прийнято. Опісля голова округи Варка Бачинська подала точний звіт про працю Округи.

Касир УНСоюзу Стефан Качарай інформував про рух членства, підкресливши, що Округа Нью-Йорку виконала квоту на 85 відсотків. Інформував про майно УНСоюзу, розповів про нові грамоти забезпечення, як також про зміни, які зайшли в стипендійній програмі. Присутні звернули увагу, що Уряд УНСоюзу замало цікавиться членством, як також дає мало інформацій відділам та округам. Подано пропозицію влаштовувати семінари для секретарів, на яких вони могли б ознайомитися з новими забезпеченевими грамотами. Голова Номінаційної комісії Іван Хома відчитав список нової управи Округи, який присутні прийняли одноголосно, в такому складі: голова _ Варка Бачинська, заступники – Надя Савчук і Юрій Костів, секретар Леся Ґой, скарбник Іван Хома, пресова референтка – Оксана Лопатинська, пресова референтка англійською мовою – Марія Душник, імпрезовий референт – Семен Літепло, організаційні – Ольга Літепло і Юрій Солтис, вільні члени – Роман Форостина, Іван Дарнобід, Юрій Юрків. Контрольну комісію затверджено у такому складі: Михайло Шпонтак – голова, Тарас Шумилович та Василь Панчак – члени. Голова В. Бачинська подякувала усім за участь та конструктивне провадження річних зборів Округи Нью-Йорку.

Річні загальні збори у Нью-Йорку.

Оксана Лопатинська

...в Монтреалі

До Мотреальської Округи УНС належить тепер п'ять відділів – три в Монтреалі, один у сусідньому місті Ляшін, і один, який не бере жодної участи в її житті, в Оттаві. В цьому році загальні збори Округи відбулися в суботу, 17 квітня, в монтреальському бюрі Відділу Конґресу Українців Канади. Їх відкрила голова Округи, радна УНС Текля Мороз. Привітавши присутніх, зокрема касира УНС Стефана Качарая, попросила хвилиною мовчання вшанувати пам'ять членів УНС, які померли в минулому році. Після спільної молитви „Отче наш" вибрано президію зборів у такому складі: голова – Т. Мороз, протокольний секретар – Михайло Мандрик. Протокол минулорічних загальних зборів прочитала тодішня протокольна секретарка Ярослава Бачинська.

У своєму звіті Т. Мороз розповіла про працю в УНС і участь в житті української громади. Організаційний референт Округи, секретарка її 434-го, найбільшого, Відділу Олександра Дольницька згадала, між іншим, про клопоти, що їх вона має з деякими недбайливими членами, які не платять вчасно вкладок або гублять свої грамоти. „Свобода" – вона сказала – поправилася", а „Веселку", щомісячну дитячу сторінку „Свободи", варто зберігати, робити з неї копії й роздавати їх матерям, щоб таким чином замінити їхнім дітям журнал „Веселка", який уже не виходить". Крім неї, про свої відділи звітували секретарі – Сергій Джула (473 Від.) і Т. Мороз (465 Від.). В дискусії над звітами О. Дольницька скаржилася, що працю секретарів утруднюють часті помилки в списках, які для них виготовляють на комп'ютерах у головній канцелярії УНС. С. Качарай пояснив, що такі помилки трапляються через те, що там заведено нову комп'ютерну систему, і як тільки працівники з нею глибше ознайомляться, цієї проблеми не буде.

Центральною частиною програми зборів було слово, що його виголосив С. Качарай, передавши вітання від голови УНСоюзу Уляни Дячук і головного секретаря Марти Лиско та роздавши всім учасникам зборів копії матеріялів про УНС і його Монтреальську Округу. До всіх цих матеріялів він дав докладні пояснення. Коли була мова про організаційні здобутки в 1998 році, він звернув увагу на факт, що і УНС, і Монтреальська Округа виконали дві третини квоти, яка була їм призначена для приєднання нових членів у тому році. В Окрузі секретарі відділів здобули 20 членів: О. Дольницька – 8, Т. Мороз – 8 і С. Джула – 4.

Збори вибрали провід Округи. Його склад: Текля Мороз – голова, Євген Дячишин – заступник голови, Ярослава Бачинська – секретарка, Богдана Дубас – скарбник, Олександра Дольницька – організаційний референт і делегатка до КУК, Ольга Кучарська – друга делегатка до КУК, Олександр Кіцак – вільний член, Адольф Гладилович – референт преси і голова Контрольної комісії, Ярослав Кобилецький і Олена Мандрик – члени Контрольної комісії. Після детального обговорення організаційних справ і проблем УНСоюзу Я. Качарай спитав присутніх, чи зміст „Свободи" всім подобається. Їхня відповідь була, що газета подобається, але не всім. В ній трапляються слова, які вживають в Україні і яких тут ті, що не знають добре сучасної української літературної мови, не розуміють. Я. Качарай пояснив, що треба рахуватися з фактом, що новоприбулі емігранти, які бажають читати і передплачувати „Свободу", звикли до української мови, якою говорять і пишуть в Україні. В Монтреальській Окрузі стало вже звичаєм, що після її загальних зборів для їхніх учасників пропонується перекуску. Як і минулими роками, її приготовила Т. Мороз зі своїми співробітниками Є. Дячишином та О. Кіцаком.

Адольф Гладилович

...в Конектикаті

У суботу, 20 березня, о 2-ій год. о полудні в Українському Народному Домі у Вілімантику відбулися збори Округи УНС. У нашій Окрузі вже існує традиція, що місце річних зборів черґується. Цього року Ірина Олійник, фінансовий секретар місцевого відділу УНС, була господарем наших зборів. Від Головного уряду УНС приїхала Марта Лиско, головний секретар УНС.

Ірина Олійник привітала присутніх делеґатів відділів і передала дальше ведення голові Округи Ігорові Гайді. Він привітав представницю Головного уряду УНС М. Лиско і попросив присутніх однохвилинною молитвою вшанувати померлих членів Округи.

Стверджено правосильність зборів. На бажання присутніх проголосовано, щоб голова та секретар перевели збори. Прийнято та схвалено дуже докладний протокол із попередніх зборів, який написав і прочитав секретар Степан Тересюк. У вересні 1998 року Округа мала інформативні сходини. Цей рік був досить успішний для Округи, бо відділи приєднали 26 нових членів, виконавши призначену квоту на 89 відсотків.

Новий скарбник Округи Тарас Сливінський успішно почав збирати вкладки від відділів. Голова Контрольної комісії Мирослав Троян здав звіт із докладної перевірки, яку він і Володимир Ґлова перевели. Після короткої ділової дискусії та відповідей на запитання, голова Контрольної комісії запропонував уділити абсолюторій уступаючій управі, який збори прийняли одноголосно. Нову Управу Округи на 1999 рік вибрано в такому самому складі: Ігор Гайда – голова, Мирон Кузьо – заступник голови, Степан Тарасюк – секретар, Тарас Сливінський – касир. Вільні члени: О. Пришляк, Ю. Стахів, Д. Стець, С. Покора. Контрольна комісія: Мирослав Троян – голова, В. Ґлова та С. Михайлишин – члени.

Після виборів, голова Округи І. Гайда попросив до слова Марту Лиско, головного секретаря УНС. Вона поділилася з присутніми найновішими інформаціями з Головного уряду УНС – про „Свободу", „Український Тижневик", Союзівку, про злуку УНС з Народною Поміччю та Братським Союзом. Заохочувала всіх секретарів до придбання нових членів, за що УНС дає гарні нагороди. УНС має різні нові роди забезпечення, навіть для осіб старшого віку. Також поінформувала, що Головне бюро переходить на нову комп'ютерну систему, що повинно полегшити працю секретарям. Також повідомила, що „проблему 2000 року" на комп'ютерах успішно розв'язано. На всі питання Марта Лиско давала вичерпні відповіді, що дуже задоволило присутніх. Голова Округи І. Гайда подякував Марті Лиско за її інформації, заохотив всі відділи до посилення праці та придбання нових членів. Наступні Загальні річні збори заплановано на 11 або 12 березня 2000 року в Ню-Гейвені, де господарем буде Слава Горбатий.

Учасники Загальних річних зборів Округи Конектикат.

Ігор Гайда

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Український тиждень у Вашінґтоні – велика подія в житті громадських організацій

Запрошення для всіх українців

23–27 червня 1999 року у Вашінґтоні, округ Колюмбія, відбуватимуться об'єднані конференції українських американських організацій. Вони є частиною Тижня українських подій, першої такого роду низки українських заходів, які відбудуться в столиці Сполучених Штатів. Програма Тижня українських подій включає, зокрема:

1. Щорічні конференції Українського Медичного Товариства Північної Америки, Українсько-Американської Кредитової Спілки, Вашінґтонської Групи, Українсько-Американського Товариства Правників, Товариства Українських Інженерів Америки, Товариства Українських Бібліотекарів Америки, Товариства Українсько-Американських Архітектів і СУА.
2. Засідання головних управ Українських Ветеранів, Федерації Українсько-Американських Торговельних і Професійних Товариств та Української Кредитової Кооперативи „Самопоміч".
3. Наукові конференції Українського Медичного Товариства Північної Америки („Досягнення в медицині", 24 червня, і Перша міжнародна конференція „Охорона здоров'я в Україні", 25 червня), Товариства Українських Інженерів Америки („Українсько-американська наукова-технічна співпраця: сучасний стан і перспективи", 25 червня) і Товариства Українсько-Американських Архітектів („Українсько-американський форум дизайну", 25 червня).
4. Інші конференції – Українсько-Американської Кредитової Спілки (24 червня), Українсько-Американського Товариства Правників (25 червня), Союзу Українок Америки (25 червня) і Товариства Українських Бібліотекарів Америки (25 червня).

Програма наукової конференції Товариства Українських Інженерів Америки включає: відкриття – д-р Лев Добрянський, голова ТУІА; „Космічна наука і технологія: можливості космічних наукових досліджень космосу, технологій і комерційних космічних програм" – д-р М. Яримович, президент Міжнародної академії аеронавтики, і д-р В. Ґарбер, президент Міжнародної асоціяції Ґарбера. В програмі візьмуть участь українські дипломати та дослідники в галузі космічних технологій України. „Дослідження, технологія та інфраструктура: Програми американсько-української співпраці в галузі енергетики, охорони довкілля, комп'ютерних наук і зв'язку" – д-р Марта Цегельська, Національна наукова фундація і д-р Юрій Ґамота, Асоціяція наукового і технологічного керівництва. В згаданій програмі візьмуть участь представники американських і міжнародних організацій-спонзорів та НАТО.

З організаторами Українських днів у Вашінґтоні співпрацює в різний спосіб ще понад 25 інших товариств і централь, в тім: Український Конґресовий Комітет Америки, Українсько-Американська Координаційна Рада, Український Народний Союз, Український Братський Союз, Американсько-Українська Фундація, Українсько-Американська Суспільна Мережа, Українська Федерація Америки і Світова Федерація Українських Медичних Товариств. Український Інститут Америки влаштовує мистецьку виставку в Амбасаді України у Вашінґтоні. Почесним спонзором Українських днів у Вашінґтоні є Амбасада України в США.

Нічліги можна замовляти до 1 червня в таких готелях: **Courtyard Crystal Sity by Merriot (1-800-847-4775), або Holiday Inn (1-800-HOLIDAY).** Додаткові інформації можна одержати за телефоном 1-888-798-6262.

М. Борецький

Чикаго готується до XXV Конвенції Союзу Українок Америки

XXV конвенція СУА відбудеться в днях від 28 до 31 травня 1999 року в Чикаго. Конвенція СУА відбувається кожних три роки й є найвищим законодавчим органом нашої організації. Крім пленарних нарад, звітування і вибору Головної Управи СУА, заплановано цікаві доповіді, панелі, семінари, майстерні, на яких будуть віддзеркалені усі ділянки багатогранної праці СУА. Напередодні святочного відкриття конвенції відбудеться панель на тему „Права людини".

Однією з головних точок конвенції буде урочистий бенкет з доповідями уступаючої голови СУА, новообраної голови СФУЖО та з наданням почесного членства СУА. В мистецькій частині бенкету виступить відома віольончелістка Наталія Хома з 12-річною донечкою Мартою. На вечері, яку спонзорує усім зареєстрованим учасникам конвенції чикагська окружна управа, виступить з розваговою програмою, характерними й народними танцями ансамбль „Громовиця". Крім того, конвенційний комітет організує оглядини міста й „Українського села", із зупинкою в Українському Національному Музеї, а також вручить учасникам оригінальні сувеніри.

На виставці видань СУА між іншими творами буде книжка Марти Богачевської-Хом'як „Білим по білому – жінки в громадському житті України 1884-1939 рр." та найновіше видання СУА „Мілена Рудницька – статті, листи, документи", брошура з конкурсу для дітей і молоді „Природа і ми", в якому брала участь українська молодь з дев'яти країн світу, включно з Україною.

Символічною квіткою конвенції є ірис, гаслом – „Славними слідами – у XXI століття". Конвенційний комітет очолює Олена Сем'янчук-Матвіїшин.

Ярослава Панчук,
член Конвенційного комітету

У пам'ять двох великих синів України

Звернення Президії СКУ

„Нація більша за кляси. Держава вища за партії".

Симон Петлюра

„Українська національна революція – це боротьба за саме життя і волю народу та людини, а також за зміст, підстави і форми життя, за його розвиток і за поступ".

Степан Бандера

У 1999 р. сповняється 120 років від дня народження Головного отамана військ Української Народної Республіки, голови Директорії УНР сл. п. Симона Петлюри, та 90 років від дня народження і 40 років від дня смерти провідника Організації Українських Націоналістів сл. п. Степана Бандери.

Українська національна спільнота в Україні і в діяспорі в цьому році широко вшановує пам'ять цих двох великих українців, тому що новітня історія нашої нації зробила їх символами двох органічно поєднаних, величних етапів державотворчої української національної революції та визвольних змагань українського народу 1917–1921 рр. і 1941–1953 рр.

Українська національна спільнота у світі скрізь вшановує Симона Петлюру і Степана Бандеру особливо ще й тому, що їхня державо- і націєтворча візія і мудрість актуальні і необхідні сьогодні, коли Україні доводиться так важко долати внутрішні і зовнішні перешкоди, спадщину невільництва на шляху утвердження незалежности, волі, державности і благополуччя для свого народу. А наскільки ж легше було б розв'язати усі ці культурно-історичні, політичні і соціяльно-економічні негаразди, які давлять українство, коли б вчення Симона Петлюри про націю і державу та вчення Степана Бандери про суть і зміст українського націоналізму та української національної революції стали світоглядовим надбанням більшости українців, зокрема провідної еліти і державців сучасної України.

Метою життєвої боротьби Симона Петлюри і Степана Бандери було відвоювання Української самостійної соборної держави. Держави, за змістом – національної, за устроєм – народоправної, за принципом – громадянської. Це залишається суттю і метою сьогоднішньої боротьби за національне утвердження українства та держави, за створення української України. Симон Петлюра і Степан Бандера полягли в боротьбі, бо Москва усіх мастей давно збагнула, що Україна Симона Петрюри і Степана Бандери – це не була б її слухняна „Малоросія", а повноцінна держава українського народу, яка кладе край імперським амбіціям Росії та міняє геополітичну карту Европи раз і назавжди, скріплюючи основи континентальної безпеки і миру.

Президія Секретаріяту СКУ закликає українську спільноту гідно вшанувати пам'ять цих великих мужів України на основі всенаціональних принципів, якими вони керувалися у своїй боротьбі і задля них полягли від рук ворога смертю героїв для того, щоб жила Україна і українська нація.

За Президію Секретаріяту СКУ:
Аскольд Лозинський,
президент
Віктор Педенко,
генеральний секретар

Вшануймо пам'ять Симона Петлюри

10 травня ц. р. сповниться 120 років з дня народження, а одночасно і 73-тя річниця трагічної смерти отамана військ Української Народної Республіки, голови Директорії і Президента УНР св. п. Симона Петлюри. В історії українського народу після гетьмана Мазепи, мабуть не було подібної національної постаті, щодо якої Москва виявила стільки оскаженілої люті та ненависті, як щодо Симона Петлюри.

Симон Петлюра був фанатичним українським державником, а одночасно й непримиренним ворогом політики Москви, яка загрожує самому існуванню українського народу як нації. **Пригадаймо його заклик звільнитись від чаду орієнтації на Москву. „Чим скоріше в нашім народі, – говорив він, скристалізується почуття незалежності від Москви, тим скоріше ми матимемо самостійну Україну". Пригадаймо його клич: „Нація більша за кляси, держава вища за партії".**

Симон Петлюра постійно кликав до єдности. В єдності він бачив силу, в терпінні та у відданій праці – нашу перемогу. Симон Петлюра був непохитним соборником. Його гасло „через Київ на Львів" та його участь і роля в проголошенні Акту Соборності 21 січня 1919 року є яскравим прикладом соборництва.

Симон Петлюра був будівничим вільної, незалежної і народоправної української держави – УНРеспубліки, система якої повністю віддображала інтереси та прагнення українського народу. Він рішуче стояв по стороні демократичної Західної Европи та Сполучених Штатів Америки.

Симон Петлюра стояв за всебічні права національних меншин, зокрема єврейського населення в Україні. Соціяльні права, свобода та економічний добробут трудового населення України були ціллю його боротьби.

Симон Петлюра, як реаліст і державний візіонер був рішуче переконаний, що незалежна Україна мусить мати свої збройні сили. Він був ідеологом, творцем, організатором і вождем **Армії УНР, а одночасно й ворогом політичного й партійного крутійства в розбудові української держави.**

Симон Петлюра приділяв велику увагу українській еміграції на чужині. Досвід 1917–1921 років показав нам, говорив Петлюра, що

(Закінчення на стор. 9)

Річні звітні збори Фундації УВУ

6 квітня ц.р. відбулися річні звітні збори Фундації УВУ у власній домівці в Нью-Йорку. Збори відкрив довголітній голова Фундації УВУ проф. Петро Ґой, який привітав ректора УВУ проф. Леоніда Рудницького, всіх присутніх. Хвилиною мовчання було вшановано пам'ять членів Фундації УВУ, які відійшли у вічність у звітному році.

Протокол попередніх річних зборів відчитав мгр. Любомир Гуменюк.

Голова проф. Петро Ґой поінформував присутніх про діяльність Фундації УВУ у звітному часі, зокрема вислано 80 пачок книжок і журналів до бібліотеки і архіву української діяспори при Львівському державному університеті ім. Івана Франка, Інституту українознавства в Києві. Книжки і журнали подарували Український Народний Союз і громада.

Фундація УВУ виділила 125 тисяч долярів на стипендії УВУ. Більшість стипендіятів є з України. Тільки від 1993 року, з нинішнім включно, Фундація УВУ в Америці виділила студентам з України та інших країн на навчання в УВУ 907 тисяч долярів. Фундація УВУ видала документи „Масове вбивство у Вінниці", „Акція Вісла", які можна придбати в Фундації УВУ. Далі звітували члени управи – проф. Володимир Стойко, мгр. Теодор Воляник, мгр. Іван Кобаса, мґр. Іван Буртик, фінансовий інж. Богдан Качор, пресова референтка Оксана Луцька, проф. Олександра Кисілевська-Ткач.

Ректор УВУ проф. Леонід Рудницький поінформував присутніх, що баварський уряд буде надалі допомагати УВУ у його діяльності. УВУ отримав ґрент на видання енциклопедії про життя українців у таборах для перемішених осіб після Другої світової війни. Ректор закликав громаду підтримувати Український Вільний Університет в діяспорі хоча б найменшими пожертвами. Бо в єдності – сила. Після звітів відбулася жвава дискусія.

Голова Контрольної комісії мґр. Євген Гановський доповів про контролю касових книг і банкових документів.

Виборів нової управи не було, бо це були звітні річні збори Фундації УВУ. Головою залишився довголітній голова проф. Петро Ґой. Вся управа залишилася в попередньому складі. На протоколярного секретаря покликано мґр. Теодора Воляника, який залишається секретарем на 1999 рік.

Л.Ґ.

Постійні стипендійні фонди Фундації Українського Вільного Університету

Як і щороку, в літньому семестрі УВУ беруть участь студенти і професори з університетів України, Америки, Канади і Західньої Европи. При щедрій допомозі української патріотичної громади Фундація УВУ встановила стипендії на покриття літнього семестру та інших програм УВУ в сумі 100 тисяч долярів. Це далеко від того, що справді потрібно УВУ для запляннованої діяльности. Фонди ці Фундація УВУ взяла із загальних одноразових приходів (дрібних пожертв) та з процентів постійних стипендійних фондів при Фундації УВУ.

Постійні стипендійні фонди при Фундації УВУ, завдяки яким Фундація УВУ може допомагати у вишколі молодого наукового покоління для України:

ім. Теодора Витвицького,
ім. пастора Івана і Ольги Луциків,
ім. о. Ярослава Тростянецького,
ім. Миколи і Марії Бойчуків,
ім. Марії і Петра Турчинів,
ім. Ірени і Остапа Захарків,
ім. Теодозії, Григорія і Нестора Стельмахів,
ім. інж. Богдана і Євгенії Онуферків,
ім проф. Софії і інж. Адріяна Горницьких,
ім. Михайла і Анастазії Пирських,
ім. мгр. Володимира і Наталії Романовських,
ім. Миколи Поповича,
ім. мистця Григорія Крука,
ім. Марії і Михайла Іваськевичів,
ім. Юліяна і Стефанії Монастирських,
ім. пл. сен. Якова Шегрина,
ім. інж. Софії Гаєвської,
ім. Надії і інж. Івана Кравчуків,
ім. інж. Федора і Анни Олійників,
ім. д-ра Степана і мгр. Марії Гиків,
ім. Івана Галавая,
ім. Івана і Юлії Головачуків,
ім. Романа і Єви Кухтів,
ім. Романа і Євдокії Кушнірчуків,
ім. Параскевії (Присі) Витвицької,
ім. мгр. Марти і проф. Константина Савчуків,
ім. Михайлини і мгр. Михайла Баранів,
ім. Миколи і Софії Білецьких,
ім. д-ра Осипа Ількова,
ім. д-ра Романа і Марії Малашуків,
ім. проф. д-ра Емілія Грималяка,
ім. Катерини Коленяк,
ім. Марії і д-ра Іллі Андрусяків,
ім. мистця Петра Андрусіва,
ім. Павла і Матильди Німців,
ім. д-ра Ярослава і Ірени Моцюків,
ім. Ірени і Мартина Новаківських,
ім. Михайла і Катерини Синидяків,
ім. Івана і Ксені Лучканичів,
ім. Владики Василя Лостена,
ім. Івана Синидяка,
ім. Остапа і Стефанії Парайків,
ім. проф. Петра і Лесі Ґоїв,
ім. о. Григорія і Ерни Лисків,
ім. д-р Ірени Гребеняк,
ім. Олександра Яроша,
ім. Віри і Антона Шумейків,
ім. д-ра Михайла Сосновського,
ім. Василя Яцика,
ім. інж.Володимира і Галини Балабанів,
ім. Оксани і Євгена Луцьких,
ім. Мирослави і д-ра Володимира Савчаків,
ім. Василя Мазурика,
ім. Галини і мгр. Мирона Утрисків,
ім. Марії і інж. Володимира і сина Романа Бакальців,
ім. д-ра Петра Богданського,
ім. проф.Омеляна і Ярослави Кушнірів,
ім. Володимира Котенка,
ім. Филимона Савечки,
ім. Марії і Ореста Гладких, Ярослава і Нестора Когутяків,
ім. проф. пл. сен. Степана Салика,
ім. Юрій Мицака,
ім. Укр. Фед. Кред. Коопер. СУМА в Йонкерсі,
ім. 1-го Укр. Щадничого банку Чикаго,
ім. УНСоюзу,
ім. Укр. Фед. Кред. Коопер. „Самопоміч" в Нью-Йорку,
ім. Миколи Савчина,
ім. Ірени і Антона Цапарів,
ім. Григорія і Тереси Божиків,
ім. Марії і д-ра Володимира Душників,
ім. Миколи Новака,
ім. Анни і д-ра Юрія Політилів,
ім. Романа і Марії Вомпелів,
ім. Софії і д-ра Осипа Андрушкових,
ім. д-ра Олександра Стрільбицького,
ім. Лідії і Василя Київ,
ім. Володимира Таращука,
ім. Ірени і Семена Костевих,
ім. д-ра Ігора і Роми Гайдів, батька проф. Пилипа, о. Ярослави і Люби Княгиницьких,
ім. Миколи Німця,
ім. проф. Макара і Марії Каплистих,
ім. Анастазії Псуй,
ім. Мирослава Німця,
ім. Тетяни і д-ра Юрія Кишакевичів,
Літературний Фонд ім. д-ра Степана і Емілії Воляників і Теодора і Софії Швабінських.

Управа Фундації УВУ складає щиру подяку всім шановним фундаторам за зрозуміння і допомогу вищій школі України. Ваша жертвенність – це найбільша допомога для молодої Української держави. У справі стипендії просимо звертатися до Фундації УВУ в Америці, або до УВУ в Мюнхені, присилаючи ваші свідоцтва про закінчення студій в державі вашого поселення, життєписи і по три знімки.

Адреса Фундації УВУ:
Ukrainian Free University Foundation, Inc., 43 St. Marks Plase, New York, N. Y., 10003.
Адреса УВУ:
Ukrainische Freie Universitat, Pienzenauerstr., 15., 81679, Munchen, Germany.

За Управу Фундації УВУ
проф. Петро Ґой, голова
інж. Богдан Качор, фінансовий референт
мгр. Теодор Воляник, секретар

Вшануймо Симона Петлюру

(Закінчення зі стор. 8)

придбання **реальних**, не платонічних і не академічних симпатиків серед впливових міжнародних чинників для ідеї української держави є конечне. Для цього, він підкреслював, що нам потрібно мати моральну сильну і організаційно здібну та свідому еміґрацію на чужині.

Симон Петлюра постійно нагадував українському народові, що „зневір'ю, розчаруванням не може бути місця у нас, коли на довгі літа вирішується доля України. Тільки міць, єдність та тверда воля і стремління до повної державної незалежності та свободи може бути твоїм побратимом і спасінням".Україна була щаслива мати у вирішальну добу нашої історії Симона Петлюру. Москва добре знала, яку небезпеку для неї таїть в собі Петлюра. І от надійшла рокова година: 25 травня о год. 35 хв. на вулиці Парижу сім смертельних куль аґента Москви відібрали на 44-му році багатообіцяного життя людини великих ідей – великого сина України Симона Петлюри.

Цівілізовані народи світу свято шанують своїх державних мужів, увічнюють їх памьять та на їхніх заслужених подвигах формують і гартують сучасні і майбутні покоління. **Вшануймо ж цю історичну дату, починаючи від травня і кінчаючи груднем цього року – час увічнення пам'яті великого сина України.** Організуймо публічні доповіді, спеціяльні академії, наукові студії великої спадщини Симона Петлюри і Панахиди в українських церквах, будуймо пам'ятники нашим національним героям, які запалювали б нашу національну свідомість та цементували українську націю в ОДНО.

Іван М. Самійленко,
голова Централі УНДС
Петро Крамаренко,
голова Головної Управи УНДС в США

У Вашінґтоні відзначили Чорнобиль

26 квітня ц.р. виповнилося 13 років з тієї ночі, коли вибух четвертого реактора на Чорнобильській АЕС болем відгукнувся у серцях усіх українців світу, змінив життя і долю мешканців не лише поліських земель, а й багатьох європейців.

Саме тому у Вашінґтоні у парку Лафаєт, що напроти Білого дому, біля „Чорнобильського" дерева була проведена Панахида за участю представників Посольства України та української громади міста. Після закінчення Панахиди виступив посол України в США Антон Бутейко, який наголосив, що „Чорнобиль в усіх мовах світу став уособленням техногенної катастрофи плянетарного маштабу та попередженням щодо жахливих наслідків, що їх мала б ядерна війна для усього людства".

У подоланні наслідків Чорнобильської катастрофи Україна отримувала сприяння та допомогу з боку міжнародної спільноти. У цьому зв'язку Антон Бутейко висловив подяку українській громаді США, яка з перших днів цієї трагедії щиро відгукнулася на біду, допомагаючи і морально, і матеріяльно. Він також зазначив, що Україна вдячна адміністрації США і особисто віце-президентові А. Ґорові за організацію та проведення в листопаді 1997 року конференції країн-донорів, що зробили внесок до Чорнобильського фонду „Укриття" та найбільший внесок США на рахунок цього фонду (78 млн. дол.).

„Попереду в нас ще багато роботи з ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, – наголосив посол, – однак сьогодні, у цю скорботну річницю, я хотів би віддати належне пам'яті тих, хто в перші години і дні катастрофи ціною свого життя зумів ліквідувати її подальше розгортання і не допустити ще більш катастрофічних наслідків для українського народу та людства в цілому".

Пам'ять про них була вшанована хвилиною мовчання.

На зібранні також виступили керівники українських організацій США.

Посольство України в США

УКРАЇНА І СВІТ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ПАТРІОТА

Андрій Григоренко: На ньому була українська сорочка

Син генерала Григоренка згадує свою зустріч з великим українцем Вячеславом Чорноволом

Сорок днів – це період, коли, згідно з багатовіковою традицією, душа того, що вмер, остаточно покидає цей світ. Це й час, коли біль тих, що залишилися, вже ледь стих і можна спробувати знов пригадати людину, що назавжди відійшла.

Моє знайомство з Чорноволом почалося в середині 60-их років. У той час московське мешкання моїх батьків нагадувало бюро, в якому приймали скарги на пануючий режим, а також служило готелем для приїжджих правозахисників, і водночас – дискусійним клюбом. Народ ішов безперервним потоком, й не дивно, що я часто не можу безпомильно згадати, з ким і в який час познайомився. Не пам'ятаю точно й дати першого приходу Чорновола в нашу хату. Але добре запам'ятав саму появу Вячеслава – завдячуючи скоріше анекдотичній причині.

Відчинивши двері на черговий стукіт, я побачив незнайомців, і один з них відразу ж привернув мою увагу. На молодій людині була українська сорочка, що в ті часи сприймалося як своєрідний виклик. Солом'яні вуса, хоч і не такі могутні, як у Тараса, швидше подібні до моїх власних, в доповнення підкреслювали цей безмовний виклик. Коротше кажучи, я просто не міг втриматися, щоб не звернутися до новоприбулих по-українськи. Як з'ясувалося потім, це справило на Вячеслава сильне враження і навіть відіграло певну ролю в знаходженні спільної мови між російськими та українськими правозахисниками. Біда в тому, що російські інтеліґенти дуже часто, і зовсім не зі злого наміру, не могли зрозуміти почуттів і настроїв неросійського населення СССР, і ще в меншій мірі – національно-патріотичну інтеліґенцію. Багато пізніше в Києві мені довелося почути від людини, яка не знала мого прізвища, що Вячеслав після повернення з Москви розповідав своїм знайомим, як його вразило, що генерал Григоренко не тільки не забув українську мову, але і що його молодший син, котрий народився і виріс в Москві, також говорить по-українськи. Про мій російський акцент Славко великодушно промовчав.

Запам'ятався мені й один характерний приклад російського нерозуміння української проблематики. В один з приїздів до Москви Славко, як звичайно, був у нас. Під час його візити забіг „на вогник" мій, нині покійний, хресний батько – Анатолій Левитин-Краснов. Анатолій Еммануїлович був завзятий сперечальник. Він гаряче любив та глибоко знав російську літературу, але, як це не дивно, абсолютно нічого не міг сказати про літератури і культури інших народів. І він взявся переконувати Чорновола, які великі „блага" від російської цивілізації дістав український народ. Розуміючи, що така „дискусія" нікому нічого не дає, я спробував все звести до жарту, і сказав: „Ви б, Анатолію Еммануїловичу, трохи обережніше, адже може статися, що Чорновола побачимо у кріслі другого Президента України". „А чому другого, а не першого?" – здивувався Левітін-Краснов. „ Бо першим вже був Михайло Грушевський", – нагадав я.

Ми всі дружно засміялися і, звичайно, нікому в голову не прийшло, що мій жарт ледве не здійснився. Славко Чорновіл – єдиний з моїх дисидентських друзів, хто міг би стати керівником однієї з пострадянських держав. На жаль, Україна виявилася не готовою до обрання ліберально-патріотичного лідера на найвищий державний пост. Забагато при владі залишилося „вчорашніх", а вони на довгі роки унеможливили найважливіші політичні й економічні реформи.

Арешт Чорновола в 1972 році і моя вимушена еміґрація трьома роками пізніше перервали наше спілкування на двадцять років. Ми зустрілися знов в 1992 році в Москві на конференції, присвяченій російсько-українським взаєминам, і декількома днями пізніше – в Києві. Славко був уже тепер депутатом Верховної Ради, але це ніяк не позначилося на його щирій простоті і на спілкуванні з ним. Одного тільки тепер не міг він собі дозволити – часу на довгі бесіди...

Останній раз ми бачилися в Києві на ювілейному вечорі мого батька в жовтні 1997 року, в тому ж самому будинку, де Україна недавно попрощалася зі своїм вірним сином. В ту останню зустріч я помітив в обличчі Вячеслава Чорновола деяку втому. Ця втома тінню лягла і на нашу коротку розмову, і на виступ Вячеслава на вечорі. Прощаючись, він запитав мене, чому я так рідко приїжджаю. Я пообіцяв приїжджати частіше, хоч, звичайно, розумів, що навряд чи у мене скоро з'явиться знов така можливість. Ось і не довелося нам побачитися знову...

Минуло сорок днів, але численні комісії так і не поставили остаточної крапки в трагічних подіях, що спричинили загибель одного з найвпливовіших і найпопулярніших політичних діячів сучасної України. І я не дуже певний, що повна правда стане нам відома. Залишається тільки надіятися, що ця передчасна смерть допоможе солідаризуватися ліберально-патріотичним силам України і спрямувати країну на шлях европейського розвитку, без втрати її національного духу і справжньої незалежності. Тобто того, про що мріяв Вячеслав Чорновіл.

Андрій Григоренко,
Нью-Йорк

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Лист до американського уряду в справі книги Дуґіна і візити Прімакова в США

У березні-квітні ц. р. „Свобода"(чч. 11–15) видрукувала 5 уривків з книги російського академіка Олександра Дугіна „Основи геополітики. Геополітичне майбутнє Росії". Книжка має виразне антиукраїнське спрямування, визначає стратегію Росії щодо створення нової імперії, яка має поглинути незалежну Україну. Ця публікація викликала зацікавлення і відгуки читачів.
Один з листів ми вміщуємо сьогодні.

Організація „Український крайовий центр: історична і інформаційна мережа" (АНЧЕЙН) написала 150 листів до провідних осіб в американському уряді в справі книжки Олександра Дугіна: „Основи геополітики. Геополітичне майбутнє Росії" і приїзду до Америки прем'єра Росії Євгенія Прімакова.

У своїй книжці, яка служить підручником для військових, дипломатів, членів уряду і всіх тих, від кого залежить політичне життя Росії, академік О. Дугін, зокрема, пише: „Необхідно протидіяти атлантистській геополітиці США на всіх рівнях і у всіх реґіонах плянети. Треба зробити спроби, щоб максимально послабити противника, США, його деморалізувати, його обманути, і в кінці, його (ворога) побороти. Дуже важливо внести геополітичний хаос у внутрішню реальність Америки, заохочуючи сепаратизм і різні етнічні, соціяльні і расові конфлікти, і активно підтримувати екстремістські, расистські і сектантські дисидентські рухи, скеровані проти уряду Америки. Доцільно підтримувати ізоляціоністські тенденції в американській політиці, плятформи груп (переважно правих республіканців), які вважають, що США повинні обмежити себе тільки до своїх внутрішніх справ". Про Україну О. Дугін пише: „...Суверенітет України на геополітичному рівні є декларацією геополітичної війни проти Росії". Ці цитати поміщено у листі в англійському перекладі. Також залучено відбитки оригіналу відповідних сторінок книжки. Дуґін далі пише: „Україна як самостійна держава з якимись територіяльними амбіціями є величезною небезпекою для всієї Евразії, і без вирішення української проблеми вести мову про континентальну геополітику немає рації". Частинний переклад (з російської на українську мову) цієї книги друкувався серіялом в 5-ох числах „Свободи".

В листі до американського уряду АНЧЕЙН застерігає уряд США щодо закордонної політики Росії, яка є ворожою для Америки, і цитує уривки з книги Дуґіна, в якій цю політику узагальнено і систематизовано щодо реґіональних поділів. Автор відкрито пояснює, що треба робити, щоб ослабити і побороти США.

АНЧЕЙН пов'язує ворожу Америці книгу з приїздом прем'єра Прімакова до Америки. Прімаков, який є уособленням імперської Росії, її імперських зазіхань і амбіцій, ворожого наставлення до США, змушений приїхати до США, щоб просити грошей, бо Росія тепер перебуває в економічній кризі. Але це не перешкоджає Росії шантажувати Америку. Це буде друга спроба Прімакова, бо першого разу, прямуючи чотири тижні тому до США, він демонстративно завернув свій літак з Ірляндії – на знак протесту проти збройних акцій НАТО з Югославією. Він також провадив переговори з Мілошевичем щодо збройної інтервенції. Зважаючи на сильний вплив Росії на Сербію, державний секретар США Меделин Олбрайт зустрічалася з міністром закордонних справ Росії, намагаючись переконати його вплинути на сербів, щоб припинити ґеноцид проти албанців.

„Нью-Йорк Пост" у передовій статті від 22 березня ц. р. описує Прімакова як шантажиста, який взяв в руки владу в хаотичній Росії. Його описують як речника „номенклятури" – зкорумпованої і жорстокої еліти, яка керувала в СССР впродовж останніх двадцяти років. Від 1990 року Прімаков докладав усіх сил, щоб перешкоджати Заходові стабілізувати Росію.

Прімаков підтримував Саддама Гусейна і Слободана Мілошевича в їхніх імперських амбіціях і жорстоких вбивствах мирного населення. Прімаков розраховує на те, що США дадуть йому грошей, бо інакше він зможе погрозити США ядерною зброєю. Пригадаймо, як США натиснули на Україну, щоб Україна віддала Росії ядерну зброю, розміщену на її території. Якщо Прімаков досягне успіху і йому вдасться дістати гроші від США, то його шанси у виборах президента Росії зростуть. Америці такий президент Росії невигідний.

Божена Ольшанівська

Президент Кучма у списку „ворогів преси"

3 травня 1999 р. Комітет для захисту журналістів оголосив список десяти найзапекліших ворогів преси у світі. На шостому місці в ньому – Президент України Леонід Кучма.

Такий список традиційно оголошується на Міжнародний день свободи преси і розглядається його ініціяторами як акт засудження тих, хто винний у різкому посиленні за останній рік утисків свободи слова і преси у відповідній країні. У короткому обґрунтуванні рішення включити провідника України до списку КЗЖ зазначає, що "використовуючи податкове законодавство і закони про наклепництво як знаряддя ворожої політики до журналістів, Кучма переслідує будь-який прояв опозиції. Його мовчазне прийняття насильства проти преси заохочує акти підриву редакцій газет, нападів на репортерів і редакторів та загальну атмосферу страху і самоцензури. Його податкова політика змушує органи друкованої та електронної преси, що не мають підтримки з-за кордону, звертатися по фінансову допомогу до підприємців і політиків, які потім вимагають потрібних їм публікацій. В останні місяці брутально високі штрафи змусили закритися три газети."

Список ворогів преси за 1999 р. виглядає таким чином: на першому місті президент Юґославії Слободан Мілошевіч, за ним ідуть президент Китаю Дзиян Земін, президент Куби Фідель Кастро, провідник Конґо Лоран Кабіла, прем'єр Етіопії Мелес Зенаві, Президент України Леонід Кучма, президент Тунісу Абельдін Бен Алі, прем'єр Малайзії Магатір Могамад, президент Перу Альберто Фухіморі, і президент Єгипту Госні Мубарак. Як пояснила кореспондентові "Свободи" координатор програми КЗЖ у країнах Східної Европи Христина Лапичак, до списку потрапляють "провідники країн, що несуть відповідальність

(Закінчення на стор. 14)

Створено секретаріят для сприяння розвитку стосунків між Манітобою та Україною

З метою побудови та зміцнення подальших стосунків між Манітобою і Україною, прем'єр Манітоби Ґері Філмон оголосив утворення Секретаріяту Манітоба-Україна.

Секретаріят відповідатиме за розвиток та втілення в життя стратегій і проєктів, що пов'язані з Меморандумом про взаєморозуміння, який був підписаний між Манітобою та Україною у 1997 році. Секретаріят також буде слідкувати за змінами в економіці України.

Прем'єр сказав: „З часу підписання Меморандуму ми зформували тісні стосунки з Україною. Ми інтенсивно працювали над визначенням можливостей у діловій, громадській та соціяльній сфері для співпраці між Україною та нашою провінцією, і цей найостанніший крок допоможе нам ще більше".

У Меморандумі про взаєморозуміння між Манітобою та Україною визначено 11 першочергових секторів, згідно з якими проводитимуться розвиток і спільна праця – це економічний розвиток, енерґетика, будівництво та інфраструктура, стійкий розвиток і навколишнє середовище, наука і технологія, туризм, транспортні зв'язки, освіта, культура і спорт, управління державними органами.

Лен Деркач, міністер розвитку сільських районів і міністер, відповідальний за Меморандум про взаєморозуміння, також призначив ряд визначних мешканців Манітоби до нового дорадчого комітету. Комітет буде давати поради щодо втілення в життя першочергових цілей, які є визначені у Меморандумі. Члени призначені терміном на два роки.

„Дорадчий комітет буде гучним голосом нашої провінції та нашої української громади", – сказав Деркач. – У той час, коли Україна продовжує рухатися у напрямку до ринкової економіки, наші приватний та громадський сектори готові допомогти їй протягом періоду проходження змін.

Дорадчий Комітет Манітоба – Україна

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКІ ВЗАЄМИНИ

Українці очима поляків

Уже сім разів перевидано в Польщі книжку Казиміра Подляського „Білоруси, литовці і українці". Справжнє прізвище автора – Богдан Скарадзинський. Він доктор економічних наук, політичний в'язень в комуністичній Польщі, автор ще кількох історичних книг. Ця праця відзначена літературною нагородою „Солідарности" в 1985 році.

Книжка починається із статистичних даних про національні меншини, які живуть у теперішній Польщі. Білорусинів тут 250–400 тисяч, литовців – 10–20 тисяч, українців – 150–300 тисяч.

Оглянуто спільну з поляками довголітню історію цих народів, їхню участь у таких баталіях, як битва з хрестоносцями під Ґрюнвальдом, з турками – під Віднем і Хотином.

Повертаючись до міту про участь українського війська у придушенні Варшавського повстання проти німців під час Другої світової війни, автор доводить, що українців не тільки у Варшаві, але і в околицях взагалі не було. Не забуваймо, продовжує автор, що під Монте Касіно разом з поляками воювали проти гітлерівської Німеччини також українці, білоруси, литовці і жиди. Посилаючись на інші джерела, автор подає характеристику цих народів. Найбільше місця в своїй праці автор присвячує українцям, починаючи цитатою: „Прощаємо і просимо прощення". Тяжко українцеві зрозуміти спосіб мислення поляків, які хочуть простити українцям, а українці не знають, що саме. Чи тільки те, що кривджений століттями український народ, на своїй землі, ставав в обороні своєї національної рації?

Ксьондз Владислав Буковинський у своєму есеї „Спомини з Казахстану" пише, що теперішній український народ не є одностайним, таким, як, наприклад, литовці. Український народ є внутрішньо поділений і перебуває в переходовій стадії до осягнення одностайної національної свідомости.

З точкою зору о. Владислава не погоджується Казимір Подляський, який вважає, що сильний дисидентський рух в Україні в 60–70-их роках свідчить про сильні державницькі устремління цілого народу. Насвітлюючи українсько-польські відносини, автор хоче бути об'єктивним, наводить факти руйнування поляками українських церков на Лемківщині і Холмщині, говорить про інші злодіяння проти українців і їхню дискримінацію не тільки в передвоєнній, але й в комуністичній Польщі. Він негативно оцінює акцію „Вісла" і твердить, що за неї не можна звинувачувати цілий польський народ, але констатує прищеплену йому ненависть до українців.

Польська передвоєнна адміністрація надуживала своє становище, а польська поліція керувалась садизмом стосовно українців. Як приклад пацифікації безборонного українського населення в 1933 році, наводиться розповідь учасника пацифікаційного польського війська: „Ми приїхали в село і сказали війтові, щоб за одну годину доставив нам 200 білих курей з червоними гребенями, знаючи наперед, що це неможливо виконати. Через годину вояки зібрали всіх мешканців села перед церквою і почали їх бити. Пацифікація охопила 16 повітів з 450 селами". В той же час, коли поляки переслідували українців на Заході, на сході більшовики виморювали їх голодом.

Д-р Богдан Скарадзинський намагається бути об'єктивним, правдиво висвітлює пацифікацію, зазначає, що польське духівництво керується більше націоналізмом, ніж екуменізмом. Але насправді не з любови до українців Польща першою визнала самостійність України, а керуючись тільки страхом перед Москвою.

Ярослав Качай,
Дженкінтавн, Па

Тридцять дві пачки подарунків

Сеньйори клюбу в Дірнборн Гайте, Мі, в 1997 році вислали 15 пачок з подарунками для дітей з сиротинців і шкіл Львівської області, а минулого року продовжили добру справу і вислали ще 17 пачок до Харкова, Кіровограду і Черкас.

У збиранні і пакуванні речей брали участь подружжя Батринів, Кічанів, В. Лювенза, Марійка Філяс, Анна Коско, І. Шафранський. В нинішньому році ми готуємо нові пачки.

Василь Шпіндура

На фото: Група сеньйорів, які приготували подарунки в Україну.

Українська мова на флоті

В Севастопольському військово-морському інституті відбувся конкурс рефератів з проблем історії та сучасного становлення української мови. Переможцям вручено грошові премії по 50 і 25 долярів. Нагороди вручила праправнучата племінниця Тараса Шевченка, заступниця голови Севастопольської організації Союзу Українок Тамара Красицька. Грамоти за допомогу в проведенні конкурсу вручено інженерові В. Мацькову зі США та голові Української шкільної ради в США д-рові Є. Федоренкові.

Віктор Пащенко.
Газета "Флот України"

Тиждень пам'яті В. Івасюка в Україні

Галина Івасюк, Юрій і Олександра Рибчинські на відкритті виставки у Києві.

2 березня ц. р. в найкращому залі Чернівців – органному – відбувся концерт „З-над Черемоша й Прута" – народні пісні Буковини й Покуття в записах Володимира Івасюка. Володимир записував ці пісні ще учнем Кіцманської середньої школи, а потім, навчаючись у Львівській консерваторії. Записав їх понад 170. В 1983 році батько композитора Михайло Івасюк підготував до друку книжку „З-над Черемоша й Прута", однак в ті роки не надто поспішали друкувати все, що було пов'язане з іменем композитора.

Щоб оприлюднити народні скарби, зафіксовані Володимиром на плівці, ми звернулися до заслуженої діячки мистецтв України Раїси Кузьменко, яка очолює ансамбль бандуристок. Вона зі своїми учнями (а це студенти училища мистецтв) підготувала програму, в яку ввійшли покищо 10 пісень, записаних Володимиром.

Концерт пройшов чудово. Бо й самі пісні чудові, а ще виконували їх бандуристки щиро, душевно, з любов'ю.

3 березня в Чернівецькому університеті вперше відбулися наукові читання „Володимир Івасюк. Життя й творчість на тлі епохи", в яких взяли участь науковці Чернівців і Львова. Справжнім відкриттям були доповіді вчених Зінаїди Зайцевої, Тамари Курик, Ніни Гуйванюк, Богдана Мельничука, Надії Бабич з основних проблем творчости Володимира Івасюка. Слід відзначити інтерес до Івасюка молодих, зокрема музикознавця Віри Марищак та аспірантки зі Львова Ористи Баси. Відкрив конференцію ректор Чернівецького університету академік Степан Костишин, взяв участь і виступив на ній міністер культури України Дмитро Остапенко. Проведення конференції ми завдячуємо активній підтримці декана історичного факультету професора Юрія Макара та його заступника, доцента Олександра Добржанського.

В університеті відбулась презентація повісті Михайла Івасюка „Монолог перед обличчям сина". Це – спільний проєкт музею та фірми „Юніверс" (президент Ігор Воронич). Книга про сина написана ще в 1987 році.

Вечір пам'яті Володимира Івасюка, в якому взяли участь міністер культури Дмитро Остапенко, депутат Георгій Філіпчук, найближчі друзі Володимира – Віктор Герасимов, Левко Дутківський, Василь Стріхович, Степан Пушик, відбувся в обласному музично-драматичному театрі імені Ольги Кобилянської. Прозвучали Володимирові пісні у виконанні Ірини Шинкарук, Алли Загинайко, Алли Кобилянської, Люби Тимчук.

4 березня в Кіцмані, рідному місті Володимира Івасюка, відкрито пам'ятник композиторові (автори – Микола Пасєкіра та Любомир Яремчук). Біля пам'ятника, в присутності кількох тисяч людей, відбувся концерт за участю митців Буковини. Того ж дня було відкрито експозицію меморіяльного музею Володимира Івасюка. Музей ще до його відкриття відвідали багато людей як з України, так і з Австрії, Нідерляндів, Польщі, навіть з Японії. Стрічку перерізав наш міський голова Микола Федорук – саме завдяки йому в великій мірі ми маємо цей музей. В цей день у музеї були міністер Дмитро Остапенко, президент Асоціяції естрадних діячів України Віктор Герасимов, наш прекрасний співак Павло Дворський і багато молодих людей, яких приваблює творчість Івасюка.

Чернівецький міський голова Микола Федорук вітає учасників відкриття музею.

Юні чернівецькі художники намалювали 18 ілюстрацій до пісень Володимира Івасюка. А в III обласному конкурсі юних композиторів „Мандрівний музика", який проводить музей, взяли участь юнаки й дівчата з багатьох областей України. Перемогла пісня „Забудь мене", автор якої Наталя Павелко живе в Рівному.

Тиждень пам'яті Володимира Івасюка завершився концертом інструментальної музики, який підготував ансамбль солістів „Консонанс" під керівництвом заслуженого артиста України Павла Чоботова.

І ще про одну подію хочу розповісти – про виставку нашого музею в Культурологічному центрі Українського товариства охорони пам'яток історії й культури в Києві, яка називається „Спогад, що не поверне". Це розповідь у документах, фотографіях, автографах, картинах, спогадах, листах про життя й творчість Володимира Івасюка. Відкрили виставку начальник Київського міського управління культури Олександер Биструшкін, директор центру Марина Бур'янова, поет Юрій Рибчинський і композитор Олександер Злотник. Виставку відвідали Ніна Матвієнко, Петро Гончар, Василь Юхимович, Леонід Каденюк, тисячі киян.

Вечори, інші заходи на пошанування Володимира Івасюка відбулися у Львові, Івано-Франківському, Дрогобичі, в багатьох інших містах України.

Парасковія Нечаєва,
директор Меморіяльного музею Володимира Івасюка

Володимир Івасюк - живий у піснях

Пісне, невмируща українська пісне, вічножива й незнищима, що правила в давнину за зброю, за смолоскип, за дзвін, що будив національну свідомість, піднімав дух незалежности і стремління до волі!

І саме тепер, у 20-ліття від дня смерти Володимира Івасюка, видатного творця української пісні, якою захоплював тодішню молодь не тільки в Україні, але за її рубежами, пригадаймо собі дещо з його творчости, та недовгого, але яскравого, мов сонячний промінь, життя.

Композитор Івасюк прийшов на світ у Кіцмані, на Буковині, 4 травня 1949 року, а трагічно закінчив життєву мандрівку 18 травня 1979 року. Йому довелося жити й творити у нестерпних умовах совєтського тоталітаризму, який закривав творцям уста, переслідував і карав за найменший прояв окремішности й національної свідомости.

Талановитий Івасюк виростав у патріотичній родині. Батьки, Михайло і Софія, плекали любов до пісні і до національних традицій. А хлопець вже змалку виростав небуденним. Чуттєвий і тямущий, дуже любив природу, любив життя і людей, а над усе – пісню. Чотирилітнім торкався малими пальчиками батькової скрипки, а в шість літ вигравав на скрипочці нескладні Лисенкові мелодії. Мамині казки й легенди слухав і слухав, бо любов до поезії і пісні наскрізь пройшла його серце. Вчився пильно й успішно (все на відмінно). Так закінчив середню школу, опісля – медицину.

Спраглий глибших музичних знань, вступає до Львівської консерваторії, де має нагоду слухати лекції композитора Людкевича. Саме тоді починає творити – пристрасно, цілеспрямовано, невтомно. Його пісні звучать на різних фестивалях і конкурсах. Завжди Івасюк перший, завжди найкращий. Його пісні вивели нас на світовий рівень. Ось кілька з них: „Балада про мальви", „Червона рута", „Водограй", „Два перстені", „Балада про скрипку", „Пісня буде поміж нас". Їх підхоплює масово молодь, творяться ансамблі, несуть оту пісню в народ, і Україна починає оживати. Це не подобається комуністам. Вони викликають Івасюка на розмови, допитують, лякають, змушують творчістю хвалити партію, „щасливе" комуністичне життя, але композитор не слухає, далі творить для української молоді, і небезпека вочевидь наближається...

Двадцять років тому, 18 травня 1979 року, його знайшли в Брюховецькому лісі, біля Львова, повішеного на дереві, побитого, покаліченого, без очей, з поламаними пальцями, з гілкою калини у пробитому серці. Винуватців жорстокого вбивства не вдалося віднайти й по сьогодні. А чи й шукають?..

Будучи у Львові з початком 80-их років, саме у травні, я поїхала на Личаківське кладовище поклонитися пам'яті композитора. Мене не супроводжував ніхто. У ті часи люди боялися підходити до могили замученого. 35 кроків правою алеєю углиб цвинтаря (за інформаціями, даними друзями), а далі, з лівого боку, мала, протоптана стежка, і там – вкрита квітами могила, а на ній дерев'яна табличка з написом „Володимир Івасюк". Здавалося б, що він там самотній і забутий, але ні! Зелений барвінок із синіми квітами, мов вишите полотно, вкриває цілу могилу. Вночі, потайки, дівчата приносять лілеї, виплакують свої очі, а терпляча мати посіє тут згодом чорнобривці. Осамітнена наречена посадить своєму Володі червону руту...

Я приклякнула в пошані, і було так тихо, так святково. Десь недалеко на самітній берізці, що низько кланяється композиторові, виспівує свої смутки мала пташка. Гейби крізь зелений барвінок ввижався мені молодий Івасюк, усміхнений, з кучерявим, хвилястим чубом, у вишиванці, зі словами на тремтливих устах: „Я не заснув, не помер, не змовк, а жив і житиму у моїх піснях, яких вже ніхто не знищить, бо ніхто ніколи не знищить української пісні".

Іванна Савицька

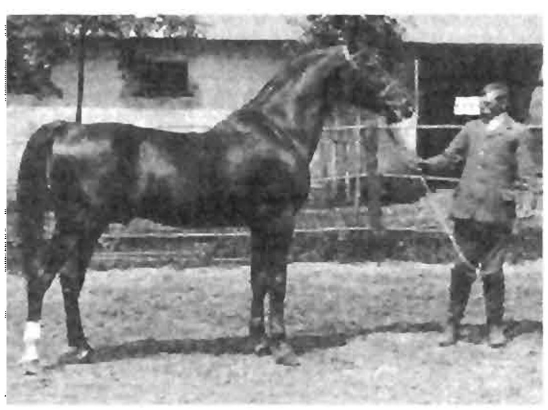
Роздуми над світлинами

Степан Магмет народився в листопаді 1923 року в Рогатині. В роки Другої світової війни пішов боронити рідну землю від повторного загарбання комуністичним режимом. Наприкінці війни, в складі Першої дивізії УНА, опинився разом з 10 тисячами побратимів у таборах війсьокоівінтернованих , яких утримували в Італії та Австрії. Кілька років доля українських вояків була непевною, бо СССР вимагав їхнього видання, а його західні союзники знали, що на батьківщині на цих людей чекають тортури і смерть. Нарешті було вирішено, що українці, які до 1939 року були громадянами Польщі, можуть не повертатися до СССР. До них вдалося приєднатися багатьом вихідцям зі східньої України. Так в 1949 році Степан Магмет приїхав до США, оселився в штаті Нью-Джерзі. Ще в Австрії він став учасником таборового театру "Веселка", в Америці продовжив своє захоплення і запам'ятався громаді в постійній ролі Гриця Зозулі, який на численних забавах виголошував комедійні монологи Едварда Козака.

Мої світлини лежать у картонній коробці...Варто погортати пожовклу пачку. На одній з них – три молодих "дивізійники" з гітарою в часі вишколу. Якою буде їхня подальша доля? Чи загинуть в жорстокому бою під Бродами, чи будуть розстріляні в перші ж хвилини совєтського полону? Багато цвіту нашого полягло на полях війни... Того цвіту, який мав успадкувати від батьків їхню працелюбність, майстерність, щоб у щасливих родинах будувати добробут і злагоду...

Не судилося ні їм, ні мені...

Ось мій тато вивів свого коня. Баский був кінь, дужий. Красень. Хіба ж погодився б батько віддати свого улюбленця на поталу до колгоспної стайні? Пропадали, марнувалися господарства, занепадав багатий практичний досвід, набуток українського селянства. Тому й благословляли батьки своїх синів на збройний опір більшовицьким зайдам.

По війні Америка стала для нас притулком. Розсіялися мої побратими у Новому світі. Молоді, дужі, неодружені хлопці знаходили своє місце в українському житті, закладали сім'ї, будували не тільки організації, церкви, а й культуру. Так і я став "Грицем Зозулею". До останніх днів збережу світлий спомин про великого діяча українського театру Йосипа Гірняка, який провадив театральні студії в Австрії, Німеччині, в США. Ось він, на знімці, наш маестро, на схилі життя.

А це я – в ролі Гриця Зозулі майже сорок літ тому.

Степан Магмет
Савт Оранж, Н. Дж.

Від редакції. *А у вашому домі є світлини з повоєнних часів? Надішліть їх до "Свободи" разом зі своїми споминами, і ми познайомимо з ними усіх читачів, а світлини обов'язково повернемо.*

ЗВІДУСІЛЬ

Престолонаслідник оглянув місце вибуху бомби

Нещодавно на одній з вулиць Сого у Лондоні підкладено бомбу, наповнену цвяхами, котра, вибухнувши, поранила кілька десяток осіб, а трьох убила. Місце цього нещастя відвідав британський престолонаслідник, найстарший син королеви Єлисавети II, Принц Чарлс, щоб підтримати меншинні групи цієї околиці, котрі, як виглядає, є прицілом трьох останніх бомбових нападів. Дейвида Копленда, 22-річного інженера, звинувачено у вбивстві згаданих трьох осіб і здійсненні трьох вибухів.

Світовий рекорд самогубств

Минулого року в Литві покінчили життя самогубством 1,500 осіб. Доцент Вільнюського університету Дана Ґалієне, яка займається проблематикою самогубств, назвала це число світовим рекордом. За даними ЮНІСЕФ, Литва посідає перше місце в Центральній і Східній Европі за числом молодих самогубців. Щойно у Вільнюсі відбулась міжнародна конференція з цієї проблеми.

Слон проти радіопіратів

В Індії Національне товариство виробників програм і послуг вжило слона для знищення конфіскованих лазерних дисків з піратськими комп'ютерними програмами. На площі Неру в Нью-Делі слон розтоптав на порох сотні зібраних дисків.

Непаль використовує дітей

Згідно з найновішими статистичними даними Міжнародної організації праці та Трібґуванського університету в Катманду, в Непалі працює понад 2.6 млн. дітей у віці 5 до 14 років, незважаючи на існуючі закони, котрі це забороняють. Вище наведені цифри представляють 41.7 відсотків у цій віковій групі.

Парлямент не визнає ісламських хусток

На інавґураційній сесії парляменту Туреччини депутати зажадали від Мерве Кавакчі, вибраної від ісламської Партії цноти, зняти з голови традиційну ісламську жіночу хустку. Прем'єр Булен Ечевіт сказав: „Ніхто не втручається у приватне життя турецьких жінок, але парлямент не є сферою приватного життя“.

Загадкова втеча з в'язниці

Охоронці в'язниці у Файрфелді, США, були дуже здивовані, коли не виявили в камері 37-річного Джана Джо Поверса, засудженого до 41 року позбавлення волі за збройний напад. Щоб вийти на волю, треба подолати дві брами з охороною, мур з колючим дротом, а також огорожу, підключену до сиґналізації.

Нам пишуть

Допоки?!

Серед визначальних рис українського народу справедливо вирізняють працьовитість, пісенність та доброзичливість. Однак ці позитивні у цивілізованому світі риси шкодять нашим людям у спілкуванні та спільному проживанні з тими, хто сповідує дикунські принципи життя. Мова, звісна річ, в першу чергу йде про росіян. Багато з цього етносу невеліковно хворі на шовінізм та побутовий фашизм. Можна наводити чимало прикладів. Розповім про один.

Віктор Сметанін працював заступником Генерального конструктора КБ „Південне“. Саме того, звідки пішов у світ широкий Президент України Леонід Кучма і де дотепер зосереджені найкращі інженерні сили українського ракетобудування.

Віктор Сметанін довгі роки жив на українській землі та дихав українським повітрям. Однак шовіністична сутність цього чоловіка така густа, що крізь неї не проросло ані стебельця терпимости до народу, котрий дав йому притулок та працю.

На одному з виробничих зібрань Сметанін вигнав з приміщення Володимира Шевченка, керівника одного з підрозділів підприємства – лише за те, що він доповідав рідною українською мовою.

Чи можливо було б таке у будьякій іншій країні світу? Відповідь однозначна – ніколи. Українське миролюбство, а коли бути більш правдивим, часто-густо національний ніґілізм і байдужість, якраз і дозволяють антиукраїнцям хамити у нашому ж власному домі.

Як результат, напевно, жодна титульна нація в світі не має таких утисків у власній державі, як українці.

На насильстві нічого доброго не створити. Це зрозуміло. Але й дозволяти будь-кому зневажати честь і гідність народу – це також злочин. Допоки це не усвідомить кожний, у кого тече в жилах українська кров, до тих пір ми житимимо, як нині: у злиднях, принижені нестатками та без впевненості у завтрашньому дні.

Микола Круглицький,
Дніпропетровське

Президент Кучма...

(Закінчення зі стор. 11)

за найбільш різкий занепад свободи преси і діяльности журналістів у світі. Список не віддзеркалює того, де, на нашу думку, існує найгірший клімат для діяльности преси. Інакше такі країни, як Туркменістан чи Північна Корея, де взагалі немає свободи преси, потрапляли б до списку щороку.”Комітет для захисту журналістів, що знаходиться у Нью-Йорку, було засновано як незалежну позаурядову організацію журналістів в 1981 році. Це єдина такого роду установа в Сполучених Штатах, яка має повний штат працівників для того, щоб займатися розстеженням конкретних випадків переслідування і утисків журналістів у світі. Всі такі випадки потрапляють у поле зору КЗЖ, після чого виявляються загальні тенденції в галузі покращення чи, навпаки, погіршення клімату для діяльности незалежної преси. У своїх оцінках кожної країни КЗЖ керується не американськими законами, а міжнародними нормами, зокрема тими, що проголошені у Всесвітній декларації прав людини, у Европейській конвенції прав людини, у рішеннях Европейського Суду щодо прав людини, свободи слова і преси.

***

Президент Кучма не виключає можливости подати судовий позов проти КЗЖ, сказав на брифінґу його прес-секретар О. Мартиненко. До КЗЖ буде надіслано лист з пропозицією спростувати цю інформацію і вибачитись. За словами О.Мартиненка, Л.Кучма відреаґував на цю публікацію “із здивуванням”. Такі самі емоції це викликало у працівників адміністрації Президента”. Прес-секретар заявив, що в Україні закони про податки та політика оподаткування належать до компетенції ВР і “Л.Кучма не має до цього жодного відношення”. Президент, мовляв, неодноразово висловлювався з приводу фізичних нападів на журналістів та утисків газет і телекомпаній з боку місцевих органів влади. “Я не можу назвати ситуацію в Україні щодо засобів масової інформації ідеальною, існує багато проблем, насамперед з економічним станом видань, але звинувачувати Президента в тому, що економічний стан видань не той, який потрібний для реалізації принципу свободи преси, просто наївно”, – вважає О.Мартиненко. За словами прес-секретаря Президента, у документі КЗЖ також йдеться про те, що в 1998 р. комітет висловив п'ять протестів щодо ситуації з пресою в Україні, зокрема стосовно газет “Всеукраинские ведомости”, “Киевские ведомости”, “Слово”, “Правда України”. До всіх цих випадків “Президент не має жодного відношення, оскільки багато з них стосувалося судових позовів юридичних чи фізичних осіб”, сказав О.Мартиненко. Він також додав, що американський Комітет захисту журналістів “вже навмисно чи мимоволі бере участь у президентській кампанії в Україні”.

Торкаючися можливости судового позову проти КЗЖ з боку Кучми, Х.Лапичак сказала: “Будь ласка, якщо вони бажають видавати громадські фонди на це. Ми маємо знаменитих юристів, можливо, найкращих в Америці у галузі свободи преси. Ми не стурбовані такою перспективою, бо ми тішимося доброю репутацією І рішення, яке ми ухвалили, має солідні підстави.” Коментуючи, на прохання кореспондента “Свободи”, твердження речника українського президента про те, що діюче податкове законодавство не належить до царини відповідальности президента, Х. Лапичак сказала: “Йдеться не лише про законодавство. Було б добре якби існуючі закони, хай і недосконалі, дотримувалися. Але проблема в тім, що вони не дотримуються. Ми вважаємо, що чим менше законів, які реґулюють пресу, тим краще. Якщо преса має бути “четвертою владою”, то вона не повинна контролюватися жодною іншою владою. Інакше вона не може виконувати ролю, покладену на неї в демократичному устрої. В цій ситуації Кучма відповідає за дуже багато. Чомусь всі газети, що позакривалися, виступали до того з критикою Президента. І це не випадковість.”

СВІЙ ДО СВОГО

Наша церква – одна з дев'яти

Церковна греко-католицька громада св. Василія Великого з Луцька звертається до вас з проханням допомогти нам у будівництві церкви. Розуміємо, що вам, як і нам, нелегко живеться, але в кого нам шукати підтримки, як не у своїх братів і сестер по вірі? Прикро, але сьогодні у Волинській області є 459 релігійних організацій УПЦ Московського патріярхату, 198 УПЦ Київського Патріярхату і лише дев'ять греко-католицьких громад. Поруч з нашим тимчасовим приміщенням, в якому ми зараз молимось, триває будівництво величезного собору Усіх святих землі Волинської УПЦ Московського патріярхату. І це – на землі колишнього Галицько-Волинського князівства, в місті, яке своєю іконописною школою прославив греко-католик Йов Кондзелевич.

Ми уже зібрали певні кошти, маємо проєкт, приступаємо до будівництва. Будемо молитися за вас до Бога.Наша адреса: **263027, м. Луцьк, вул. Карпенка-Карого, 5.** Рахунок 26000231946001 у ВРУ КБ „Приватбанк“, МFО 303440.

о. Дмитро Григорак,
настоятель храму

Робимо все, щоб видати дослідження про Слобожанщину

Вчені Луганського педагогічного ім. Т. Шевченка та Львівського ім. І. Франка університетів розробили проєкт „Дослідження Слобожанщини молоддю Львівщини та Луганщини. 1997-2001 рр.“ В 1997 році студенти названих університетів під керівництвом вчених працювали в Сватівському районі Луганщини, в 1998 році – у Старобільському, а цього року експедиція діятиме в Новопсковському та Марківському районах Луганщини та в українських селах Росії.

За матеріялами експедиції, які зібрали в Сватівському районі, в 1998 році вийшла книга „Сватівщина: матеріяли фолкльорно-діялектологічних експедицій“. Подібних книжок в Україні видано всього чотири. Книга розповсюджена по бібліотеках та навчальних закладах України, декілька передано до США та Канади. Як повідомила Шкільна Рада УККА, один примірник потрапив до Національної Бібліотеки Конґресу США. Проєкт фінансується повністю за рахунок благодійних надходжень – це в основному матеріяльна допомога (бензина, житло, харчі, транспорт). Складності виникають з коштами на оплату послуг видавництва. Наприклад, уже готовий матеріял про Старобільщину, та не можемо знайти 2,500 гривень. Звертаємося до читачів – українців Америки з проханням надіслати посильну для вас суму на р. 260053121 в ощадбанку м. Сватове, МФО 364069 код 21772037. P.O. ВУТ „Просвіта“. Фінансова допомога на „Дослідження Слобожанщини“.

Є. Дзюба,
голова обласного об'єднання товариства „Просвіта“

Сікорський злетів над Києвом

До 110-ліття від дня народження

Ігор Сікорський

Літак — порівняно недавній винахід людини. І талановиті українці зробили великий внесок в удосконалення цього винаходу. Але мало хто досліджував цей внесок, як залишилася незнаною світові й сумна доля багатьох авіяційних конструкторів України. Хто знає, наприклад, про київського інженера Федора Гешвенда, який у 1887 році видав дві книги про засади побудови літака з паровим двигуном? Це був перший реактивний літак. Так побудувати його не вдалося, а через 30 років цю ж схему літака, як нову ідею, подав французький інженер Мело.

У 1910 році побудував літак одеський авіятор Сергій Уточкін, тоді ж у Харкові випускник Харківського технічного училища й власник невеликої майстерні Степан Гризодубов власноручно виготовив двигун і літаки чотирьох конструкцій.

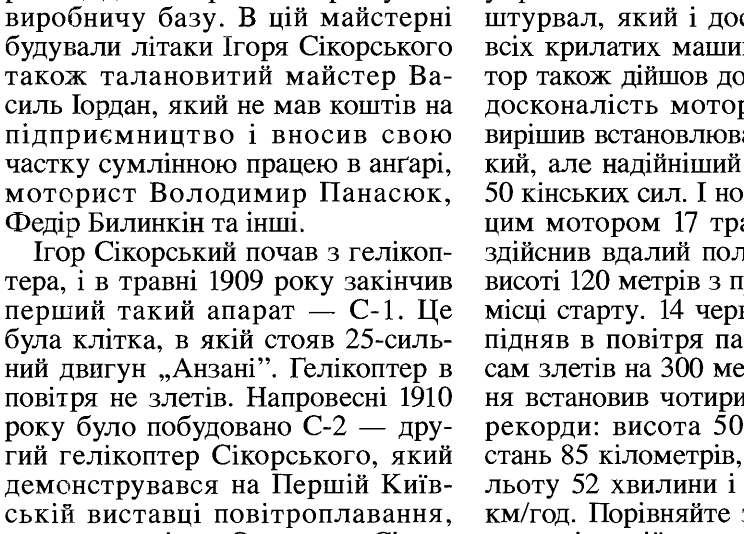
Відомий київський лікар-психіятр Іван Сікорський, можливо, бачив свого сина спадкоємцем своєї професії, але Ігор захопився ідеєю літальних апаратів, важчих від повітря. Цьому сприяло його навчання в Політехнічному інституті, при якому в 1906 році утворився гурток повітроплавання, який через три роки переріс у Київське Товариство повітроплавання. Особливо плідною була діяльність Ігоря Сікорського, який побудував на Куренівці два анґари й створив у них виробничу базу. В цій майстерні будували літаки Ігоря Сікорського також талановитий майстер Василь Іордан, який не мав коштів на підприємництво і вносив свою частку сумлінною працею в анґарі, моторист Володимир Панасюк, Федір Билинкін та інші.

Ігор Сікорський почав з гелікоптера, і в травні 1909 року закінчив перший такий апарат — С-1. Це була клітка, в якій стояв 25-сильний двигун „Анзані". Гелікоптер в повітря не злетів. Напровесні 1910 року було побудовано С-2 — другий гелікоптер Сікорського, який демонструвався на Першій Київській виставці повітроплавання, але теж не літав. Одночасно Сікорський разом з Іорданом і Билинкіним будував літак БІС-1 (абревіятура — з перших літер прізвищ конструкторів), який був закінчений в квітні 1910 року. Літак теж не піднявся в повітря, тому що двигун „Анзані" був заслабкий — 15 кінських сил. Тоді конструктори переробили апарат на БІС-2, на якому встановили 25-сильний „Анзані". 2 червня 1910 року літак був готовий, і вже наступного дня Ігор вирішив стартувати. Літак відірвався від поля! Ще кілька доробок, — і 11 червня Сікорський підняв машину на півтора метра над землею і за 12 секунд пролетів 200 метрів. Це був успіх! Літак БІС-2 став третім літаком в Росії, який здійснив політ. Успіх окрилив Сікорського, і він того ж літа здійснив на БІС-2 близько півсотні польотів на висоті до 10 метрів, пролетівши 3 липня 600 метрів у довжину. Сікорський літав лише по прямій лінії, бо при найменшій спробі повороту літак втрачав висоту і швидкість.

Наступний літак мав марку С-3, тобто був збудований вже самостійно. На ньому стояв ще потужніший двигун „Анзані" — на 35 сил. Сікорський піднявся на ньому на 30 метрів і одного разу летів півтори хвилини! 13 грудня 1910 року літак у повітрі вийшов за межі поля, з якого стартував, і Сікорський спробував приземлити його на кризі ставу, але машина зламалася, двигун затонув і літака не стало.

Потіхою Сікорському стало замовлення заможного студента Гомберґа на будівництво літака С-4. Для нього придбали „Анзані" на 50 кінських сил. Літак збудували за місяць. Умовою замовника було два кола над землею. Але вже на першому колі двигун зупинився і літак був пошкоджений. Після цього Сікорський багато думав над причинами невдачі і зробив в конструкції машини ряд принципових змін. Зокрема, замість важелів управління на літаку з'явився штурвал, який і досі є кермом на всіх крилатих машинах. Конструктор також дійшов до думки про недосконалість моторів „Анзані" й вирішив встановлювати більш важкий, але надійніший „Аргус" — на 50 кінських сил. І новий літак С-5 з цим мотором 17 травня 1911 року здійснив вдалий політ по кругу на висоті 120 метрів з приземленням в місці старту. 14 червня Сікорський підняв в повітря пасажира, потім сам злетів на 300 метрів, а 18 серпня встановив чотири всеросійських рекорди: висота 500 метрів, відстань 85 кілометрів, тривалість польоту 52 хвилини і швидкість 125 км/год. Порівняйте з результатами польотів, здійснених попереднього року, і ви помітите разючий успіх! Ігореві Сікорському було присвоєне звання пілота.

Конструктор не спочив на лаврах, а негайно приступив до побудови ще кращого літака, С-6. При цьому він спорудив установку, на якій проводив перші аеродинамічні досліди з вивчення лобового опору частин машини. В листопаді 1911 року літак С-6 був готовий, а 29 грудня Сікорський встановив на ньому перший для Росії світовий рекорд швидкости, з залогою в три особи — 110 км/год. Слава київського конструктора ширилася в Російській імперії, і в квітні 1912 року його літак було показано на Московській виставці повітроплавання, конструктор здобув Велику золоту медалю і був запрошений на Російсько-Балтійський вагонний завод головним конструктором авіаційного відділу. Під керівництвом Сікорського було створено ряд досконалих на той час літаків. Серед співробітників Сікорського був Б. В. Волянський — чи не галичанин?

Літак І. Сікорського С-6 (1911рік).

Так прийшов Ігор Сікорський до здійснення своєї мрії — побудови надвеликого літака, який спершу назвали „Ґранд" або „Великий Балтійський". Літак перевищував усі параметри тодішніх літальних апаратів — він мав чотири двигуни, важив 4200 кілограмів, розмах верхнього крила сягнув 27 метрів. Здавалося, що така громіздка машина ніколи не відірветься від землі, буде некерованою. Але перші польоти, починаючи від 10 травня 1913 року, довели повний успіх. Літак дістав назву „Руський витязь". За літо Сікорський здійснив на ньому кількадесят польотів, серед них півторагодинний, з 7 пасажирами на борту. Йому присвоїли звання інженера.

Але життя „Руського витязя" виявилося нетривалим: 11 вересня 1913 року над ним пролітав літак, з якого обірвався двигун і пошкодив крила велета. Сікорський вирішив не відновлювати машину, а заходився будувати літак „Ілля Муромець", який був готовий в жовтні 1913 року. Це була небачена машина. Вже 12 грудня 1913 року „Ілля Муромець" підняв у повітря 110 кілограмів вантаж. Преса писала, що в польоті люди можуть ходити по крилах літака, а зупинка двох із чотирьох двигунів не створює загрози. У червні 1914 року „Ілля Муромець" ч. 128 виконав рекордовий переліт Петербург — Київ — Петербург, тривалістю 30 годин і 30 хвилин. Цим перельотом Сікорський віддав шану рідному місту. Залога була 4 особи — І. Сікорський, В. Панасюк, Г. Лавров, Х. Прусіс. Цей літак дістав назву „Ілля Муромець Київський", а потім ще три наступні машини називалися „Корабель Київський".

Літак „Ілля Муромець" будувався великими серіями і брав участь у Першій світовій війні. На той час теорія аеродинаміки ледве створювалася, і багато знахідок Сікорського збагачували світовий досвід літакобудування, свідчили про його талант. Талановитий авіяконструктор Ігор Сікорський не прийняв большевицького перевороту в Росії і в 1919 році еміґрував до ЗСА. Його блискуча діяльність в Америці — тема окремої розповіді, але ми маємо пам'ятати, що з України, з Києва походить один з творців світової авіяції, який працював в умовах Російської імперії, але ніколи не переставав бути киянином.

25 травня 1999 року виповниться 110 літ від дня народження видатного українського авіяконструктора Ігоря Сікорського. Добре буде, коли його не забуде Україна!

Левко Хмельковський

ЗВІДУСІЛЬ

Канада готова прийняти біженців з Косова

Речник міністерства іміґрації заявив, що Канада, згідно зі своєю попередньою обіцянкою, готова прийняти 5,000 біженців з Косова, котрих на кілька тижнів розташують у приміщеннях військових баз для медичних переглядів і прелімінарного виповнення іміґраційних форм. Перший транспорт з 350 осіб має прибути вже цього тижня.

Українців повернуто з Польщі

Понад 400 українців, які нелеґально перебували в Польщі, 27 квітня повернуто на батьківщину з міста Сандомира. Поліція виявила їх в ході контролі незаконного працевлаштування і торгівлі. Затриманих зібрали в спортивному осередку, де вони мали місця для спання, харчі, воду і медичну опіку. Їм пояснили їхнє право на оскарження рішення про видалення, але тільки дві особи скористалися ним, проте суд визнав їхні скарги безпідставними. Список видалених передано до консуляту України. Разом з українцями видалено вірмен, болгар, румунів, монголів і в'єтнамців.

Вбила чоловіка ... пательнею

Суд в Берліні визнав самозахистом дії 43-річної жінки, яка вбила чоловіка 19 ударами пательні, оскільки в суперечці він підступав до неї з ножем. Проте дії жінки обтяжує обставина, що про вбивство вона не повідомила поліцію і 10 днів тримала покійника в мешканні. Тільки звертання сусідів до поліції сприяло розкриттю вбивства.

Джіна Лолобріджіда хоче в парлямент

72-річна кінозірка Джіна Лолобріджіда кандидуватиме до Европейського парляменту за списком демократів Італії, зформованим колишнім прем'єром Романо Проді. Джіна вже багато років співпрацює з організацією „Лікарі без кордонів" і має намір в парляменті зайнятися соціяльними питаннями.

Гасиди посварилися

Після смерти 92-річного провідника любавичських гасидів Менахема Шнеєрзона, тому п'ять років, став відомим розлам серед послідовників рабина. Одні визнали його Месією, інші з цим не погодилися. Вищий трибунал Любавичського рабинату вирішив, що покійний ніколи не погодився б на проголошення його Месією. Проте думка про месіянство Шнеєрзона шириться в секті, яка має 2400 осередків у 48 країнах, річний бюджет до 600 млн. дол., а любавичські школи відвідують 800 тисяч учнів.

Ч.6

ВІТАЄМО НАШИХ МАТЕРІВ У ЇХ ДЕНЬ!

(День Матері святкуємо у другу неділю травня)

Малюнок Ніни Мудрик-Мриц

Іванна Савицька

Моїй мамі

Люблю тебе, матусенько єдина,
Любов'ю щирою, як любить
лиш дитина.
І Господа щоденно я молю,
Щоб зберігав Він матінку мою!

Люблю тебе, хоч, може,
люба ненько,
Непослухом раню твоє серденько,
Що, вражене, до болю
давить грудь.
Прости мені, матусенько, забудь,

Прости мені, ти вмієш все прощати,
Ласкава, добра, терпелива мати!
Ти янгол мій, що злинув
просто з неба,
Люблю тебе, і більше
слів не треба.

ПОЯСНЕННЯ СЛІВ:

„Моїй мамі"
ЄДИНИЙ – one and only
ЗБЕРІГАТИ – to preserve, protect
НЕНЬКА – Mommy
НЕПОСЛУХ – disobedience
РАНИТИ – to wound
ВРАЖЕНИЙ – hurt
ГРУДЬ – breast
ПРОСТИТИ – to forgive
ТЕРПЕЛИВИЙ – patient, indulgent
ЗЛИНУТИ – to soar

„Побажання"
ЗГОДА – agreement, harmony
УСМІШКА – smile

„А – куку!"
СХОВАТИСЯ – to hide
ВИГАДЛИВИЙ – capricious
КОВЕРТА – envelop
ХОР – choir
ЧИТАЧ – reader
ПЕРЕДНЯ ЛАПКА – fore paw

Катерина ПЕРЕЛІСНА

ПОБАЖАННЯ

Я не знаю, мамо мила,
Що тобі і побажати...
Перш усього – щастя, сили
І здоров'я всім у хаті!

Щоб жили ми всі у згоді,
Як ти завжди нас учила,
Й щоб твоя усмішка гарна
Нас, як сонечко, всіх гріла!

Зелені свята

Зелені свята інакше називаються святом Зіслання Святого Духа. Святкуємо їх п'ятдесят днів після Великодня – на пам'ять, як Ісус Христос зіслав Своїм учням Святого Духа. У той день прикрашуємо хату зеленню та йдемо молитися на могили наших рідних і всіх українців, зокрема тих, що згинули за Україну.

Михайло Маморський

Зелені Свята – зелень, квіти,
Пташиний спів, веселий сміх –
Несуть квітки до церкви діти,
Перед престіл складають їх.

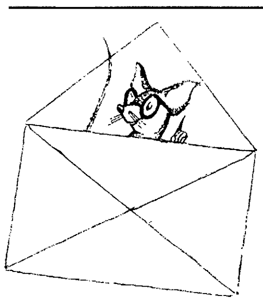
— Благослови, ласкавий Боже,
Пахуче зілля це – і дай,
Щоб обновивсь, зацвів, мов рожа,
І звеселів наш Рідний Край!

А за борців його завзятих,
Героїв бою і тюрми,
В день поминок, в Зелені Свята
Від нас молитву Ти прийми!

Малюнок Едварда Козака

А - КУКУ!

Так кличуть діти, коли бавляться в „лови" чи „хованку". А я, Мишка-Гризикнижка, сховалася теж і кличу усіх читачів „Веселки": „А – куку!"

Куди я сховалася? О, я вигадлива, бо на те й читаю так багато книжок! Як бачите, я сховалася в коверту. Ну, скажете, в коверту ховають листи, а не мишей! Звичайно, що так! Але я тут сховалася навмисне, щоб вам пригадати, що я жду і жду листів від вас! Скільки ж то цікавого ви робите! Ходите в школу, в українську й англійську, ходите в недільну школу, щоб вчитися про Бога, ходите на танці, на проби хорів, граєтеся з товаришами, читаєте книжки, дивитеся на телевізор... Може, їздили кудись далеко, в інші країни, з батьками, а може, були на яких цікавих таборах? А всім іншим дітям це цікаво, і вони хотіли б прочитати, що ви робите. Ану – спробуйте! А пришлете листа до „Веселки", то не лиш прочитають його всі читачі, але й я буду мати ще одну коверту, щоб сховатися... і тоді шукайте мене! А – куку!

Цього місяця мала пані редакторка про що вам писати: то ж і День Матері, і свято Святого Юрія, і Зелені Свята! Ай-я-яй – як це все вмістити на одну сторінку. Ну – самі побачите! Здоровлю вас щиро, помахую передньою лапкою і... чекаю листів!

Ваша Мишка-Гризикнижка

„Зелені свята"
ПРЕСТІЛ – altar
ЗІЛЛЯ – herbs
ОБНОВИТИСЯ – to renew oneself
ЗАВЗЯТИЙ – vigorous
БІЙ – battle
ТЮРМА – prison
ПОМИНКИ – rempmbrance ceremony

Учні української школи у Вальчі, Польща (їхніх батьків прогнали з української землі – Лемківщини), народилися вже на чужині, але знають про Україну та пильно вчаться про неї у своїй школі. Попробуйте написати їм листа на адресу редакції „Веселки", а „Веселка" їм перешле. Напишіть їм про свою українську школу, про все, все, що ви там робите, що вам цікаво! Вони чекають вашого листа!

Св. Юрій – Патрон Пласту

Святий Юрій був вояк-лицар і був християном ще тоді, коли християнство було заборонене. Та Святий Юрій не боявся признатися, що він християнин, і за те його вбили. Він став святим у небі і його пам'ять святкуємо 6 травня. Є такий переказ, що Святий Юрій убив недоброго змія – Сатану. Тому наші молоді українці, а зокрема ті, що належать до організації „Пласт", дуже шанують Святого Юрія, бо вони теж хочуть боротися зі злом.

Святий Юрій

Розгоріла ватра –
Мерехтить ясна.
Розцвіла багата
Новакам весна.

Новакам лунає
Казка при огні:
– Їде лицар гаєм,
Їде на коні...

Їде лицар гаєм,
А напроти – змій!
– Гей, куди блукаєш
Лицарю ясний?

– Правди кинь шукати,
Послужи мені:
В мене є палати
В морі аж на дні!

– В мене самоцвіти –
Сяють, мов огні...
Правді кинь служити:
Послужи мені!

Вийняв лицар стріли,
Меч двосічний взяв,
Змія в серце вцілив.
Лютий змій сконав!

Їде лицар гаєм,
Де квітки дрібні...
Новакам лунає
Казка при огні...

Л. Х.

ПОЯСНЕННЯ СЛІВ:

„Святий Юрій"
ВАТРА – boufire
МЕРЕХТІТИ – to flicker
НОВАКИ – wolf-cubs in PLAST Organization

УПАДМ СЕРЦЕ і КНИЖКА

„ВЕСЕЛКА" — сторінка для дітей.
Редагують: Українські працівники літератури для дітей і молоді.
Редакційна Колегія: Леся Храплива-Щур, Олександра Ковалик, Валентина Родак, Леся Шанта, Дарія Криштанович-Бродгед, Віктор Павленко, Петро Цехош.
Заставка-наголовок і віньєтки Оксани Бошко.
Листи та матеріяли надсилати до редакції **„Веселки"**
„Veselka" L.O.Schur, 776 Sunninghill Ave., London, Ont. N6H 3L8 Canada

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Неповторний часопростір нашої культури

Географічне розташування нашої держави, її кліматичні, природні умови, унікальні чорноземи зумовлюють життєдіяльність українського народу, вдачу українця. Та, мабуть, найприкметніше, що виокремлює нашу націю поміж іншими, – це знана у світі талановитість українців. І не тільки у пісенній культурі, але й всебічному духовному прояві. Завдяки збереженим традиціям, певному консерватизмові побутування, а також, як це не парадоксально, кількастолітньому перебуванню під протекторатом Росії, українці створили неповторний часопростір культури.

Можна стверджувати, що той часопростір і дотепер залишається глибоко народним за своєю сутністю. Цей унікальний феномен не знав елітарного (світського) мистецтва, його впливу, як те відбувалося на Заході впродовж так званих стильових періодів, позаяк Україна не мала своєї держави, а разом з нею – повносилої елітної частини суспільства, яка б відстоювала легітимно інтереси свого народу. А тому все, що створили українці у сфері духовного поступу, виглядає нині автентично, без якихось нашарувань чи впливів, як і чужинецьких привнесень. Усьому тому сприяло і чи не найстародавніше походження українського народу, початки якого простежуються у матеріяльній культурі Трипільської доби.

Перебування України на межі двох світів – Заходу і Сходу, де впродовж багатьох віків перетиналися інтереси багатьох народів, від чого українцям доводилося щоразу вживатися у зруйноване середовище, лише скріплювало етнічне древо, змушувало на рівні генетичної пам'яті триматися свого коріння. Звідси сталість почувань душі українця, тривка прив'язаність до рідної землі, дружелюбність і терпимість до чужинців, уміння за будь-яких обставин прикрашати своє життя-буття. І нині, незважаючи на складні економічні процеси, культурно-мистецька течія в самому побуті не згасає. Ба – навіть складається враження, що саме у тяжку годину наше етнічне єствоненаче пробуджується до творчого самозаглиблення, з якого душа народна черпає снагу і спроможність для сьогочасних долань негараздів, а відтак – для майбутнього, сподіваємось, щасливого життя. Отже, підґрунтям для творчости, чи то аматорської, чи професійної, є спадщина і традиції, одвічне прагнення українців до самоствердження, як нації, серед народів Европи.

Найпотужнішим і досить чисельним професіональним об'єднанням в Україні нині є Спілка художників України, яка налічує 4,037 членів. А якби додати до цієї статистики ще тисяч десять професіоналів, котрі не є членами СХУ, то пересічному шанувальникові малярства лишається хібащо дивуватися з такого скарбу, який має Україна. На жаль, дійсний стан мистецького конґльомерату далеко не втішний. Величезний духовний потенціял може зійти нанівець. І це найболючіша проблема не лише для України, але й для всього европейського співтовариства. Тим часом правила ринку можуть привести до занепаду працю цілих поколінь мистців. Ми мусимо нарешті взяти до уваги цю аномалію, аби у наступному столітті цивілізація могла б ґарантувати духовний поступ народів Европи.

Як показує минаючий вік, занепад імперських держав (в останньому часі СССР) обертається на користь національним чинникам, з яких постане новітня цивілізація, відкриються невичерпні можливості для духовного розвитку та вдосконалення Людини. Підстав для таких тверджень маємо досить, бодай на прикладі України. Незважаючи ні на які революції, голодомори, війни та потрясіння, Україна має високе мистецтво, що гідно може репрезентувати її як суверенну державу.

Саме на наших теренах започаткувалося з початку віку модерне мистецтво. І якщо Мюнхен виступав тоді своєрідним центром, в якому теоретично обґрунтовувалися різні течії в малярстві, в Україні відбувався розвій різновидів образотворчости.

Цей рух вже з самого початку мав чітко виражені ознаки. Малевич, Кандінський, Татлін, Екстер, Архипенко... дотримувалися космополітичного формовираження у творчості. Пануючі на той час ідеологічні чинники, еспансіоністські устремління, вкупі з геополітичними потрясіннями, – усе те зумовлювало з'яву так званого „нового мистецтва". По суті, модернізмові мусимо завдячувати занепадом мистецтва, його стильового розвою, та переходом мистця до виключно індивідуальної творчости – зануренням у власне „я". А тим часом і нині не досить висвітлено творчість тих художників в Україні, що дотримувалися національної форми самовираження, творили у контексті визвольного руху. Василь Кричевський, Георгій Нарбут, Михайло Бойчук зі своєю школою були фундаторами так званого українського стилю в архітектурі, малярстві, настінному розписі, графіці, килимарстві, гобелені тощо. Вони відстоювали культурні надбання українського народу і довели своєю практикою, що тільки опираючись на традиції, мистецтво може бути автентичним. Фізично знищене у 1938 році, це явище кілька десятиліть замовчувалося або паплюжилося. Нині мистець в Україні почувається ніби вільно, однак вагомої підтримки від держави чекати ще не доводиться.

За останні 10 років в малярстві України відбулося таке бурхливе виверження роками стримуваного творчого волевиявлення, що звести все до якогось спільного знаменника немає ніякої змоги. Очевидно одне: старше покоління залишається „реалістами", молодше – „абстракціоністами". Україна ще не знала такого виставкового буму. Щодня у Києві відкривається щонайменше 5–7 виставок, і то репрезентативних. Наші майстри пензля та різця активно виставляються і плідно працюють за кордоном. І це красномовне свідчення таланту українського народу, його мистців, про яких мало хто знав, але які вартують того, щоб гідно представляти Україну, її культуру, духовні надбання у колі народів Европи і світу.

Григорій Міщенко,
Київ

Закінчення музичного сезону

Останній концерт сезону „Музика в Інституті", що відбувся в Нью-Йорку з промовистим титулом „Антологія вокальних творів Миколи Лисенка", стягнув чи не всі прошарки нашої ньюйоркської громади та довколишніх штатів східнього узбережжя. Широко був представлений науковий світ з академіком Ю. Шевельовим, а громадський – з президентом УНС Уляною Дячук на чолі. Немає сумніву, що на таку масову участь вплинуло те, що в концерті брала участь відома артистка Оксана Кровицька та дебютанти: оперна співачка меццо-сопрано Шарлін Марцінко та баритон Ярослав Гнатюк, з фортепіяновим супроводом Томи Гринькова.

Оксана Кровицька проспівала кращі пісні Лисенка на слова Т. Шевченка, І. Франка і О.Олеся, з котрих арія Марильці з Опери „Тарас Бульба" та „Айстри" стали кращими номерами вечора. Дуже успішний був виступ незнаної досі нашій публіці Шарлін Марцінко, що своїм приємним голосом виконала „Не вернувся із походу" та „Якби зустрілися ми знову".Другий дебютант Я. Гнатюк виконав три номери Лисенка та п'ять народних пісень, які він, як звичайно, співає вільно, що певною мірою створило труднощі для акомпаніятора.

Завдяки проводові Кровицької в дуеті з Гнатюком у виконанні „Не забуть юних днів" і „Коли розлучаються двоє", музика набрала кращого стандарту, публіка сприйняла її з захопленням.

Богдан Марків

Заньківчани у Нью-Йорку

На фото: сцена із вистави "Згадайте, братія моя" (зліва направо) – актори Микола Шуневич, Ігор Гаврилів, Оленка Смолинець.

8 травня в Українському Інституті Америки, у Нью-Йорку, відбулася вистава-інсценізація в двох частинах "Згадайте, братія моя" групи акторів львівського театру ім. Марії Заньковецької. Група приїхала на гастролі до Сполучених Штатів ще на початку року в складі дванадцяти акторів. В її репертуарі дві речі: "Згадайте, братія моя" на поезію Тараса Шевченка та казка-оперета М. Лисенка "Пан-Коцький". Половина первинного складу групи вже повернулася до Львова, а половина лишилася на довше і продовжує виступати в різних осередках української громади в США. Група вже побувала у таких містах, як Чикаго, Бостон, Гартфорд, Юніондейл, Сиракюзи, Ютика. "Перед виставою публіка, як правило, поводила себе досить стримано, придивлялася, – ділиться враженнями від спілкування з американським глядачем актор Микола Шуневич. – Зате опісля глядачам і організаторам так подобалися наші постановки, що в кількох випадках з нас відмовлялися брати гроші за оренду залі. У Чикаго разом із дітками із українсько-американських родин нашу казку-оперету "Пан-Коцький" прийшли подивитися і мексиканські діти. Судячи з їхньої реакції, вони не згірше українців зрозуміли, про що йшлося". Вистава "Згадайте, братія моя" базована на підбірці найбільш популярних поезій Тараса Шевченка, таких, зокрема, як "Думи, мої думи мої", " Мені однаково", "Не спалося, а ніч , як море", "Чигирине", "Мені тринадцятий минало" та інші. Вірші та інсценізація перемежовуються із професійно виконаними піснями, які вже давно стали народними – "Ой зійшла зоря", "Зоре моя вечірняя", "Така її доля", "Нащо мені карі очі". Потужним закінченням-крещендо спектаклю стає виконання Шевченкового "Заповіту". "Згадайте, братія моя", без сумніву, пропонує українським батькам у Сполучених Штатах добру нагоду ознайомити молодше покоління із кращими зразками Кобзаревої поезії, сплетеними в гармонійне мереживо із народними піснями.

Найближчим часом актори театру ім. М.Заньковецької (Олена Смолинець, Людмила Ніконлчук, Микола Шуневич, Степан Глова, Назар Стригун та Ігор Гаврилів) виступлять у Джерзі-Сіті, на Союзівці, в Атланті, на Фльориді та інших містах США. За словами актора Шуневича, заньківчани хотіли б заснувати в Чикаго постійно діючий український дитячий театр, який би допомагав знайомити наймолодших глядачів української громади Америки із кращими зразками культури предків.

Ю.Ш.

Шевченківське свято відійшло від стереотипу

З приємністю стверджуємо, що щораз частіше наші постійні відзначення національних річниць своїм змістом та способом виконання відрізняються від довгими роками прийнятих звичаїв і програм.

Так було із цьогорічним відзначенням роковин Тараса Шевченка у Нью-Йорку, що відбулося традиційно 14 березня в Українському Народному Домі. Численно зібрана публіка з вдоволенням вітала головних учасників свята – тим разом молодших віком членів Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, що вже з успіхом заступають своїх старших товаришів-„студійців". Молоді актори були вкрай захоплені своїм виступом, як і змістом двох поем Т. Шевченка – „Наймичка" та „Неофіти", що були передані на святі із незвично цікавою інтерпретацією проф. Лариси Залеської-Онишкевич. Її доповідь, університетського рівня, змістом і формою далеко відбігла від стереотипних в такому випадку слів і була знаменитим тлом до виконання обох поем, яке саме дало можливість молодим виконавцям „вжитися" у свої ролі та їх відповідно передати публіці. Тут, розуміється, заслуга керівника студії, незаступимої Л. Крушельницької, але також її помічників, зокрема ведучого програмою актора Володимира Курила, музичних акомпаньяторів на бандурі Зенона Штокалка і Юліяна Китастого, та Олеся Китастого і Андрія Ганкевича, як технічних помічників.

В цілому можна лише подякувати організаторам і виконавцям за таке нестандартне свято в поклоні Т. Шевченкові, яке дало публіці та молодим членам студії, може, вперше, зовсім новий погляд на творчість Великого Кобзаря, при допомозі такої глибокої інтерпретації ролі матері у поемах „Наймичка" та „Неофіти".

О. Кузьмович

ПОГЛЯД В СЕБЕ

Причина черг біля львівських книгарень...

Львів гарний у будь-яку пору року. Минаючи барвисті вітрини і дорогі кав'ярні, ми виринаємо із власних жител не лише на прогулянку. Ми шукаємо відповідей на свої нерозгадані проблеми, дилеми, суперечки – на все, що непокоїть нас. Ми зазираємо у вічі перехожим – може, хтось знає те, чого не знаємо ми?

Щось не так. Чогось не можу зрозуміти. А дорослі дядечки і тітоньки не мають часу на те, аби пояснити мені. А я хочу знати, в якій державі живу, які програми телебачення дивлюсь, які газети читаю. На проспекті Свободи щокроку шпортаюсь як не за „Лізу" в „трусішках", то за „Настю" чи "Наталі" („без трусішек"). „Атдахні"? „Мой мір"? Хіба відпочинеш у такому не-нашому-світі? Щось непевне діється довкола мене. Так блукала б до вечора і не знайшла б відповіді. Аж ось серед шеренги чемно виставлених книг надибую „Фінал Третього Риму", автором якої є Роман Кісь. Працює він у Інституті народознавства, у секторі теоретичної етнології. Гортаю 700-сторінкову монографію. Не просто цікаво, а дуже цікаво! І зрозуміло. Викладено по-науковому, без легендарних гіпотез і ностальгії за праминулим. Кожна фраза – переконання. Хоча подекуди думка виривається у мітингові простори.

І від того часу інтер'єр давнього Львова змінився для мене. Це переконання прийшло до мене так, як приходить розуміння сакральних речей – не із криками та гаслами вулиці, не із вибухами емоцій та овацій – а так тихо, як благословення... Хочете вірте, а хочете – ні, але одного хліба у крамниці нам тепер і справді не досить. Не тут сенс. Я згідна їсти й російську гірчицю, але у місті, котре розмовляє по-українському, де люди не лише співають і ходять по-рідному, але й думають, кохають, плачуть і надіються по-українському. То – переконання самих себе у тому, що ми – нація, котра може обійтися без постколоніяльного шумовиння чи московського сміття. Нація, котра може сама вирішувати, керувати, виконувати, навчати і творити себе, послуговуючись українською, а не суржиковою свідомістю чи креолізованою культурою. Що ж це таке? Це – вибудова і утвердження власної самости. Адже між самостійністю та самістю (або, як ще кажуть, ідентичністю) є багато відмінностей. Бути собою – це й означає керуватися свідомістю власної нації, а не підкорятися лукаво закодованому, а подекуди й навальновідвертому засиллю чужих ідей, чужого стилю життя, чужої ментальности. Філологи-вчені переконують нас у тому, що інша мова несе у собі енергію інших, чужих думок, ідей і поведінки.

Рецепту утвердження власної самости не написано. Він плавно розкритий на сторінках „Фіналу третього Риму". Починати це треба, мабуть, не із сусіда, а із самого себе. Шукати в собі не лише цензора, критика, викорінювати не лише маргінала-блазня, збруталізованого провінціяла, але й допомогти у цьому тим, хто поруч.

Маргіналами назвали людей з провінцій, сіл. Але маргіналом може бути не лише "селюк" (лох, рагуль), а насамперед – людина із таким способом мислення. Адже форми сучасної нашої культури (хоч іноді важко зрозуміти, де тут наше, а де ваше), зароджуються саме у містах, формуються у товариствах, продукуються у центрах мистців, на сторінках книжок і всередині нас самих та наших потреб. Не забуваймо і про нашу бідну національну освіту, що ледь жевріє, „без надії сподіваючись" досягнути европейського рівня. А покищо ми ще настільки відсталі, що відстали навіть самі від себе.

Роман Кісь допоміг мені зазирнути у наше давнє і відносно недавнє минуле. Мені, правду кажучи, стало лячно. Ні, не від голоду 1933 року і не від війни. Усе це ми хоч дуже тяжко пережили, але оновилися знову. Страшно стало від того, коли побачила, як підступний змій-спокусник у подобі старшого брата проникав у нашу свідомість.

Росія увесь час стояла на межі двох різних світів. Постійна шарпанина від Европи до Азії, ідея проникнення, наче розлите чорнило, у всі куточки і шпаринки – ось що лякає. І отак, тиняючись поміж умовностями, стереотипами та парадоксами дня сьогоднішнього, запитую себе: „Чи хочу я потрапити в обійми старшого брата? Чи хочу відчути ведмежу лапу на своїх плечах? Чи маю силу сама протистояти навалі чужого „чорнила", його всеосяжного проникання?" Сходяться цікаві, розпитують. Але більшість із них іде геть. Не приваблює людей ідея, котра „не пахне" грішми. А чи знають вони, що скарб – це наша свідомість, котра потрібна нам завтра, а нашим дітям – на все життя. Ми сьогодні все більше забалакуємо наше майбутнє „державотворенням", „державотворцями", що „стоять на позиціях державництва", і часто-густо бракує елементарної порядности.

То що ж воно таке – той „Третій Рим"? Читайте цю книжку...

P.S: *До речі, другий тираж книги Р. Кіся – у книгарнях Львова. Адже перший розійшовся так швидко, що ображені книголюби лише розвели руками.*

Оксана Копак,
м. Львів

ЮВІЛЕЙ

Життя, повне несподіванок

75-ліття Миколи Француженка-Вірного

Микола Француженко відомий як журналіст, автор численних статтей, репортажів, оглядів, як публіцист, що висвітлює актуальні проблеми сучасности; як автор багатьох статтей про життя й творчість українських письменників, літературознавців та інших діячів української культури; як радіожурналіст, диктор, перекладач, редактор українських радіопередач, продюсер, режисер і тренер дикторів, молодих радіожурналістів; як видатний церковний та громадський діяч; як один із керівників Об'єднання демократичної української молоді; як талановитий промовець, декляматор, майстер художнього слова; як письменник, автор поезій, оповідань, драматичних творів; і як дослідник творчости українських поетів Василя Барки, Василя Стуса, Василя Симоненка, Михайла Ситника та інших. Життєвий шлях Миколи Француженка був дуже складним, неспокійним, повним всіляких пригод і прикростей, пережитих в часи сталінських репресій, в бурхливі роки Другої світової війни та повоєнні часи.

М. Француженко народився 25 листопада 1923 року в місті Краснокутську на Харківщині, в родині військового технічного спеціяліста. Ще не минуло й року малому Миколі, як померла мати. Через п'ять років батько одружився вдруге. Мачуха, звичайно, не могла замінити малому Миколі рідної матері. В часи єжовщини батько Миколи був заарештований. Перший раз, коли його засудили на смерть, врятувало від розстрілу тільки падіння кривавого ката Єжова. Але після того батька ще двічі засуджували до десяти років позбавлення волі, а після чергового переслухання справи засудили на п'ять років. Його вже везли геть з України, але повернули з етапу до Харкова, а потім до Києва. Там влітку 1939 року його звільнили з ув'язнення. Всі ці найтяжчі для Миколи роки ним опікувалися вірні приятелі батька.

У 1940 році Микола почав вчитися в Харківському медичному інституті. Але в 1941 році вибухнула війна між гітлерівською Німеччиною і Совєтським Союзом, і М. Француженкові довелось учитися у Військовій школі середнього командного складу. 1942 року, після прискореного закінчення з військової школи, Микола Француженко опинився на фронті, був поранений і потрапив у полон. Пізніше служив у Першій дивізії Української Національної Армії під командуванням генерала Павла Шандрука. Після закінчення війни знову опинився в полоні, в Белярії й Ріміні (Італія). Тут почав писати вірші й оповідання, які друкувалися в тижневику „Батьківщина", що виходив у таборі військовополонених. У Ріміні Микола Француженко виявив себе талановитим актором. Про це згадано у збірнику „Перша Українська Дивізія Української Національної Армії у британському полоні в Італії. Ріміні, 1945-1947". Згадує його також і Євстахій Загачевський у книзі: „Белярія, Ріміні, Англія", 1968.

З Італії Микола Француженко переїхав до Англії, а потім до Німеччини. В Англії працював у фармера, на текстильній фабриці, на цегельні. А коли переїхав до Лондону, став співвласником і директором підприємства виробництва взуття. В Німеччині працював в українському відділі радіо „Визволення" (пізніше перейменованому на радіо „Свобода").

У Сполучених Штатах, після приїзду в травні 1962 року, Микола Олександрович працював і одночасно довершував свою освіту. Від 1963 до 1967 року вчився в Слов'янознавчому інституті при університеті штату Нью-Йорк, а в 1968 році здобув ступінь маґістра у Норвіцькому університеті, що в штаті Вермонт. В 1962-1966 роках М. Француженко очолював українську редакцію радіо „Свобода" в Нью-Йорку, а з кінцем 1968 року почав працювати в українському відділі „Голосу Америки". Одночасно з цим він багато друкувався в українських газетах і журналах у США, Англії та Канаді.

З публіцистичних праць М. Француженка найбільш відома стаття про діяспору "Не лукавмо", надрукована в багатьох українських періодичних виданнях. Друга група – це численні публікації на літературні теми. Третя група – це статті на церковно-релігійні теми: про Святішого Патріярха УАПЦ Мстислава Першого, про три відродження УАПЦ та багато інших (загалом понад п'ятдесят). До четвертої групи належать поезії, оповідання та драматичні твори. Сьогодні готова до друку перша частина драматичної трилогії „Дух святої Землі", а також більша праця „Великі митрополити України". Він готує до публікації розвідки „Письменники діяспори", „Мистці діяспори" та інші. Для Українського Вільного Університету наш ювіляр написав студію про Григорія С. Сковороду.

За останніх п'ять років Микола Олександрович зробив надзвичайно велику працю: опубліковано чи підготовано до друку збірку вибраних творів „Доля" (Київ, 1997), драми „Еліксир життя" та „Його леді", монографію про життя й творчість Василя Барки „Портрет поета", статті про В. Барку, І. Багряного, М. Вінграновського, В. Стуса, Г. Сковороду, Г. Костюка, В. Бендера, М. Хвильового, М. Драгоманова, Ю. Криволапа, Є. Федоренка, І. Калиневича, В. Жилу, П. Одарченка – загалом понад 11 різних есеїв, статтей та коментарів.

Не згадали ми тут доповідей Миколи Француженка. Вони глибокозмістовні, і читає їх він завжди по-своєму, якось поетично. Колишній актор і тут залишився вірним собі. Микола Вірний-Француженко є членом Спілки Письменників України і членом- кореспондентом Української Вільної Академії Наук. І коли подумати і врахувати, що за усмішкою ювіляра ховається ще й щира працьовитість, любов до журналізму, художньо-літературної та наукової творчости, то можна не сумніватися, що він ще не сказав свого найвагомішого, а тим більше останнього творчого слова.

Петро Одарченко

П'ята колона...

(Закінчення зі стор. 5)

тріярхату у Маріуполі, де Патріярх мав освятити хрест на місці спорудження храму Святої Покрови. Цей дерев'яний хрест з металевим розп'яттям віруючі вкопали рановранці 30 квітня на виділеній містом ще 1998 року ділянці. Коли під'їхала машина Патріярха, тут був з десяток осіб з плакатами проти УПЦ-КП, в тому числі і два московських священики: Марковський-батько і Марковський-син. Один з них дістав мобільний телефон і подав знак рукою у бік двох мікроавтобусів і білого легкового авта, що стояли віддалік. З мікроавтобусів стали вискакувати молодики з сумками, у яких, як з'ясувалося згодом, було каміння та цегла. Якраз у цей час підкотило ще два автобуси: з нього під орудою московського священика став висаджуватись ще один десант молодиків, озброєних металевими трубами та дротами. Ця озлоблена юрба зім'яла кількох міліціонерів, що охороняли Патріярха, і влаштувала криваве побоїще. Владику вдарили дерев'яним держаком по голові, зірвали з нього хрест-панагію та головний убор.

Коли Патріярх у супроводі охорони пробирався до машини, оскаженілі людці, керовані московськими попами, перепинили дорогу, рвали одяг, плювали, били усіх підряд. Жінка років 35-40 сумкою, в якій був важкий предмет, розбила заднє скло автомобіля, а середнього зросту лисуватий священик з чорною бородою залізною трубою розбив переднє скло. Із священиків Київського Патріярхату зривали хрести, тілесних ушкоджень завдано парафіянинові Кривослицькому, заступникові голови парафіяльної ради Умнову, священикам оо. Володимиру, Сергію, Любомирові, секретареві Патріярха ігумену Димитрію, багатьом іншим прихильникам Української Православної Церкви КП.

Жорстоко скалічено руки жінці, яка обійняла вкопаний хрест і не давала бандитам його вирвати... Із цієї ганебної історії випливають такі сумні висновки:

1. В Україні, надто її східних регіонах, правлять баль антиукраїнські сили.

2. Так звана Українська Православна Церква московського підпорядкування все відвертіше виконує ролю московської п'ятої колони, веде підривну роботу проти України.

3. Влада в Україні від низів до верхів не є українською і всіляко потурає українофобським проявам, що зайвий раз продемонстрували трагічні події на Донбасі.

4. Побоїще в Маріуполі нагадує масове побиття міліцією мирної процесії на Софійському майдані 18 липня 1995 року під час похования Патріярха Київського і всієї Руси-України Володимира (Романюка), виконавці якого не тільки не покарані, а підвищені по службі.

5. При декляруванні нібито рівного ставлення держави до різних церковних конфесій вищі представники державної влади в Україні явно протегують сабоданівській церкві, підпорядкованій Москві: їй передають українські національні святині, потурають їхнім забаганкам, закривають очі на їхні неподобства. Навіть недавно міністри силових відомств України та дружина Президента не погребували прийняти нагороди за заслуги(!!!) від московської Церкви – що ж, очевидно, ці заслуги чималі, якщо нагороджують...

6. Наруга над українцями в Україні, що яскраво висвітили події на Донбасі, створила негативний імідж у світі нашої держави як нецивілізованої і недемократичної, в якій порушуються права людини і чинна Конституція.

7. Олімпійський спокій на владному Олімпі України (ні Президент, ні Кабінет Міністрів не вибачились за завдану наругу, роблять вигляд, ніби нічого такого не трапилось) свідчить, що й тут з переконання чи з огляду на наступні президентські вибори заграють з промосковськими колами. Можливо, це й додасть голосів Л. Кучмі від українофобів, але справжні українці замисляться, чи слід голосувати за такого президента.

Але події на Донбасі попри свою трагічність мають і певне позитивне значення. По-перше, вони показали слабкість промосковських позицій, які за допомогою п'ятої колони роблять спроби зміцнити застосуванням грубої сили. По-друге, висвітлили, хто є хто в Україні і якими насправді християнами є служителі московської Церкви; все більше і більше віруючих пригортаються до рідної Церкви Київського Патріярхату. По-третє, схоже, що маріупольська трагедія сконсолідує здорове ядро нації, посилить рух за єдину Українську Православну Помісну Церкву на чолі з Київським Патріярхатом.

І це вже помітно. Із заявами осуду виступили праві партії і громадські організації: обидва відлами Народного Руху України, Конґресу Українських Націоналістів, Республіканська Християнська Партія, Конґрес Української Інтеліґенції, Всеукраїнська "Просвіта", Українське козацтво та інші. Парляментські фракції Народного Руху виступили з рішучою заявою, в якій вимагається:

Від Президента та прем'єр-міністра України:

- притягнути до кримінальної відповідальности всіх організаторів і виконавців злочинного нападу в Маріюполі;
- переглянути законність реєстрації в Україні територіяльного відділення РПЦ-МП під назвою УПЦ;
- повернути УПЦ КП українські святині: Києво-Печерську та Почаївську лаври, собор Святої Софії;
- звільнити за потурання українофобським вилазкам з посад: голову Донецької облдержадміністрації, начальника обласної міліції та начальника обласної Служби безпеки;
- офіційно вибачитись від імени виконавчої влади перед священиками і віруючими УПЦ КП за злочинну бездіяльність правоохоронних органів під час погрому в Маріуполі.

Від Верховної Ради:

- заслухати міністра внутрішніх справ Ю. Кравченка;
- створити депутатську комісію з розслідування злочину у Маріуполі;
- провести парляментські слухання з проблеми антиукраїнської діяльности Російської Православної Церкви в Україні, яка цинічно маскується під назвою Української Православної Церкви. Ці справедливі вимоги пролунають і під час пікетування Верховної Ради, Адміністрації Президента та Кабінету Міністрів 7 травня, до якого закликали усіх українських патріотів національно-демократичні партії та громадські організації України.

Віталій Карпенко

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA

Ukrainian National Association Estate

Foordmore Road
914-626-5641

Kerhonkson, New York 12446
FAX 914-626-4638

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1999 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР

від неділі, 20-го червня, до четверга, 1-го липня

Хлопці і дівчата віком 12-18 років.
Харчування і нічліг, оплата за дитину
для членів УНСоюзу – 300 дол. ;
для нечленів – 350 дол. .
Тенісова оплата для учителів – 75 дол. від дитини.
Інструктори: Зенон Снилик, Юрій Савчак та інші.
Приймаємо не більше, як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ І ДІВЧАТ

від суботи, 10-го липня, до суботи, 24-го липня

Відпочинковий табір для хлопців і дівчат віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, ігри, українські пісні і фольклор під безперервною опікою.
Харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу – 225 дол. на тиждень
для не членів – 275 дол. на тиждень.
Додаткова оплата для опікунів/інструкторів:
– 30 дол. на тиждень від дитини.
Приймаємо не більше, як 45 учасників!

ТАБІР ДОШКІЛЛЯ ПЕСИКА „ЧЕМНОГО"

від неділі, 18-го липня, до суботи, 24-го липня

Призначений для англомовних діточок від 4-6 років для навчання про українську батьківщину. Реєстрація/оплата для опікунів 75 дол. від дитини якщо родичі перебувають на Союзівці. Реєстрація/оплата для опікунів 125 дол. від дитини якщо родичі не перебувають на Союзівці.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ

від неділі, 8-го серпня, до суботи, 21-го серпня

Традиційні українські народні танці для початкуючих, середніх та заавансованих танцюристів, харчування і нічліг – оплата за дитину:
для членів УНСоюзу: – 325 дол. за повний навчальний час
для нечленів – 375 дол. за повний навчальний час.
Оплата за викладачів – 200 дол. від дитини.

Інструктор: Рома Прийма-Богачевська.
Приймаємо не більше, як 60 учнів, мешкаючих на Союзівці і 10 учнів доходящих. Нікого не приймаємо на менше, як два тижні без дозволу Р. Прийми-Богачевської.

Зголошення до всіх таборів і майстерень треба робити заздалегідь. Місця надається згідно із зголошенням та одержанням 25 дол. завдатку від дитини/від табору. Побираємо оплату в сумі 75 дол. за реєстрацію і опіку інструкторів від дитини/від табору (крім табору дошкілля „Чемного"), які перебувають поза межою Союзівки. Завдаток стосується до цієї суми.

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри.

Оплату за харчування і нічліг можете вирівняти банковою кредитною карткою, чеком, або готівкою. Оплату за викладачів та опікунів треба вирівняти чеком на Союзівку – Таборова оплата. Наша оплата є цього року дещо підвищенна з огляду на значно вищі кошти забезпечення таборів.

Вимагані всі необхідні медичні довідки і листи-дозволи мусять бути доставлені Союзівці не пізніше, як три тижні перед початком табору, інакше дитина стратить місце в таборі. Не дозволяється жодних виїмків, згідно з вимогою Відділу Здоров'я стейту Ню Йорк.

ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ! ХОЧЕТЕ МАТИ СПОКІЙНУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕНУ СТАРІСТЬ — ВСТУПІТЬ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

СПОРТ

В УКРАЇНІ

Поразка гокейної збірної України

В Норвеґії проходять ігри гокейового чемпіонату світу групи „А", в якому вперше в історії бере участь гокейова збірна України. Вона вже провела зустрічі з командами Фінляндії і Росії і обидві програла. В останніх змаганнях своєї групи українські гокеїсти зустрінуться з командою Білорусі, але результат гри не вплине на вхід до кінцевого етапу чемпіонату. Збірній України доведеться вперто боротися, щоб утриматися в групі „А".

Футболісти України грають в Росії

Шанувальники київського „Динамо" зауважили, що в цій команді грають чужинські спортсмени – Хацкевич і Белькевич з Білорусі, Яшкін і Серебреников з Росії та Каладзе з Грузії. До складу „Динамо" мріють дістатися найкращі футболісти, і в цьому ніякого дива немає. Ряд українських футболістів теж виступає в Німеччині, Бельгії, Франції, Ізраїлі, Туреччині та інших країнах. Але найбільше вихованці українського футболу заповнили провідні клюби Росії. В складах клюбів вищої футбольної ліґи Росії грають: у „Спартаку" (Москва) – Д. Парфенов, М. Ромащенко, Е. Мор, А. Сосновський, І. Цимбаляр, С. Юран; ЦСКА (Москва) – І. Кутепов, В. Чубенко, Д. Хомуха, О. Шутов, М. Білецький; в „Роторі" (Волгоград) – тренер Прокопенко, футболісти – Д. Матьола, В. Єсипов, М. Тищенко, Є. Андронін; в „Зеніті" (Санкт – Петербург) – Ю. Вернидуб, О. Бабій, О. Горшков, Р. Максимок, С. Герасимець, Г. Попович; у „Ростельмаші" (Ростов-на-Дону) – В. Савченко, О. Рипан, С. Нечай, А. Безсмертний, В. Мацигура, О. Малигін, Ю. Дудник, В. Прудиус, В. Дуюн, О. Пестряков, Б. Єсип, В. Слюсар (практично уся команда – з України); в „Уралані" (Еліста, Калмикія) – Д. Луценко, О. Терещенко, А. Цвейба, І. Лагойда, Д. Тутиченко, П. Шкапенко; в „Торпедо" (Москва) – В. Воробйов, А. Сапуга, О. Аверянов, А. Гашкін, В. Бровченко, С. Скаченко; в „Льокомотиві" (Нижній Новгород) – С. Круковець, В. Зубков, В. Татарчук, О. Марчук, А. Аваков; в „Жемчужині" (Сочі) – К. Ледовських, О. Єщенко, К. Димарчук, В. Туркін, А. Опря.

Подяка шахіста

До управи УСЦАК надійшов лист-подяка від юного шахіста зі Львова Андрія Волокітіна – за допомогу напередодні великого міжнародного турніру, що відбудеться 16 – 23 травня ц. р. в м. Баку, Азербайджан.

УСЦАК в міру своїх можливостей підтримує спорт в Україні. Просимо усіх наших прихильників надсилати пожертви на цю дуже важливу ціль. Наша адреса: **USCAK (Sport in Ukraine) 680 Sanford Avenue Newark, N. J 07106.**

В ДІЯСПОРІ

ФУТБОЛ

УСВТ „Ч. Січ" – „Олімпіякос" СК – 1:2

В неділю, 25 квітня ц. р., відбулись чергові календарні ігри чемпіонату в усіх дивізіях „Ґарден Стейт Сакер Ліґи", зокрема в двох вищих – чоловічій і жіночій, в яких українців представляють команди „Ч. Січі".

У вищій „Еліт"-дивізії перша чоловіча дружина „Ч. Січі" зазнала поразки в грі з грецьким клюбом „Олімпіякос" (1:2). В першій половині змагань „Січовики" мали значну перевагу, але гравці нападу змарнували нагоди до здобуття ґолів. В другій половині гри грецькі футболісти на 65-ій хвилині відкрили рахунок, а через 5 хвилин успішно завершили чергову атаку. Українські футболісти забили одного ґоля з карного стрілу.

Склад дружини: А. Наполі, П. Паливода, Б. Гайнсон, П. Вацлавський-Лейн, Я. Твардовський, К. Шевченко, В. Єровинкин, П. Радріґас, Р. Головінський, Г, Сергіїв, І. Єрмоленко.

Жінки: УСВТ „Ч. Січ" – „Спортфрендс" СК – 7:0

Жіноча команда „Ч. Січі" провела гру на виїзді в м. Вейні, де перемогла місцеву жіночу команду з результатом 7:0. Ґолі забили Кеслер – 2, Бонд, Матина, Чавлінська – 2 і Ледерфілд.

Після цієї перемоги „Ч. Січ" займає в табелі ігор вищої жіночої дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" п'яте місце з десяти.

УСК, Нью-Йорк – Нью-Йорк, „Динамо" – 1:2

В чергових змаганнях з футболу чемпіонату 2-ої дивізії „Космополітан Сакер Ліґ", які відбулися 25 квітня ц. р., перша дружина УСК-у зазнала поразки з клюбом „Динамо" місцевих албанців, вислідом – 1:2.

Перша половина змагань закінчилася з нічийним рахунком – 0:0. В другій половині, на 55-ій хвилині, Донел з подачі В. Коваленка здобув для УСК-у ґоль. Після цього наша дружина перейняла ініціятиву, але не зуміла вдержати її до фінального свистка. В останніх десяти хвилинах албанці провели кілька відчайдушних контратак, в яких спершу зрівняли рахунок, а на останній хвилині здобули переможного ґоля.

Склад дружини УСК-у: Сікгард, Францис, Ібара, В. Коваленко, Вовк, Розаріо, Савалєв, Дуракович, Ноловас, Томпсон, Рід, Робін, Новак, Джозеф. Провідник і тренер – Стефан Коваленко.

Резерва УСК-у перемогла резерву „Динамо" з рахунком – 3:0 і наблизилася до свого чергового чемпіонату в резервовій, II дивізії „КСЛіґи".

Спортова Школа „Ч. Січі"

Управа Спортової школи „Ч. Січі" повідомляє зацікавлених, що має ще кілька посад інструкторів і асистентів з тенісу, плавання і відбиванки (волейболу). Вишкіл юнацтва в Спортовій школі проходитиме впродовж 4-ох тижнів на оселі „Верховина", в Ґлен Спей, Нью-Йорк, від 25 липня до 21 серпня ц. р.. Зацікавлені можуть звертатися на адресу: **Ukraninian Sitch Sports School, 680 Sanford Avenue, Newark, N.J. 07106.**

Триває реєстрація на вишкіл юнацтва у віці 6–18 років життя.

Управа „СШ" УСВТ „Ч. Січ"

Матеріяли про події спорту подав ***Омелян Твардовський***

Календарець тенісових змагань –1999

3–4 липня	– УСЦАК–Схід, Союзівка
31 липня–1 серпня	– Подвійні ігри, Союзівка
4–6 вересня	– Першості УСЦАК, Союзівка
18–19 вересня	– КЛК, Союзівка
2–3 жовтня	– „Тризубівка"

В КІНЦІ НОМЕРА

XX століття: події і дати

1900-ий рік:

31 березня – Національне зібрання Франції обмежило 11 годинами робочий день жінок і дітей.

19 липня – рушило метро в Парижі.

20 липня – відбувся перший політ дирижабля.

Ян Сібеліус опублікував симфонічну поему „Фінляндія", відкрилася Світова виставка в Парижі, загинув з руки терориста італійський король Умберто, відбулись перші автоперегони Париж-Ліон.

1901-ий рік:

22 січня – померла королева Великобританії Вікторія, яка правила від 1837 року.

21 червня – французький фізик Беккерель відкрив явище, яке було назване радіоактивністю урану.

22 серпня – засновано автомобільну компанію „Кадилляк".

Німецький письменник Томас Манн дебютував романом „Буденброки".

БУДЬТЕ ЗДОРОВІ!

"Перелом Дон Жуана"

Мова часто засвоює слова, підказані життям, надаючи їм значення термінів. Злам щитовидного відростка променевої кістки на рівні зап'ястка називають "шоферським переломом", бо в часи вантажівок-студебекерів водії заводили двигуни ручкою і, коли двигун давав зворотній хід, ручка травмувала необережного водія (таке траплялося колись і на тракторах). Сьогодні так можна травмувати руку, впавши на слизькому хіднику, але травму назвуть "шоферським переломом". "Перелом Дон-Жуана", а насправді перелом п'яти, трапляється при падінні з драбини, стрибках з парашутом, але люди усе ж пов'язують травму з втечею коханця від ревнивого чоловіка.

Набряк перед колінною чашечкою назвали "коліном домогосподарки", бо вона багато прибирає, стоячи на колінах, але коли про таку назву своєї хвороби дізнався один докер, то обурився: "Та я ж усі вихідні вкладав плитку!" Тоді лікар сказав: "Назвемо цю травму "коліном плиточника".

Від спеки до холоду

Від гіпотермії (зниженої температури тіла) щороку вмирають до 700 американців, а в суворі зими – до 1000. Найбільше жертв зареєстровано в Арізоні, Нью-Мексіко, Дакоті, Монтані та на Алясці. У звичайні роки майже 240 осіб вмирають від перегрівання, а в спекотні періоди це число зростає до 1700. Особливо небезпечні теплові удари: людина лягає спати здоровою, вранці відчуває хворість і може померти. Тепловий удар прогресує впродовж кількох хвилин. В обох випадках найчастіше помирають люди, які живуть за межею бідності.

Тепловий удар загрожує мешканцям вищих поверхів, без кондиціонерів. Різкі перепади температур незначною мірою впливають на загальну смертність, до того ж існує тенденція до її заниження.

З журналу
"Світ науки"

НЕВИННИЙ ЖАРТ

Як для мого віку

Коли хтось мене питає, чи здоров'я маю,
Пояснюю йому чемно, що не нарікаю...
Маю, звісно, я артрит, але то байдуже,
Астма, серце докучає, дихати – не дуже...
Слабкий пульс, холестерина, суглоби -каліки,
Але добре почуваюсь, як для мого віку!

Без тростини не піду тепер на гулянку,
Вибираю легшу стежку до крамниці зранку.
Серед ночі не засну – це мене мордує,
Але вранці, як завжди, добре себе чую...
В голові, бува, імла, пам'ять десь зникає,
Але добре почуваюсь, як хто запитає...

З вірша цього сенс такий:
Як старий ти і слабкий,
Примирися краще з тим, що в суглобах солі,
І не скаржись геть усім на старечі болі.
Стисни зуби і мовчи про свою недугу,
Нарíканням не роби над іншим наругу.

„Старість – золота пора", – кажуть доокола,
Йдучи спати, повтори ці слова спроквола.
„Вуха" в скриньку поклади, „зуби" – до водички,
„Очі" – поруч, на столі, біля попільнички...
Перед сном мене завжди лиш одне тривожить:
Чи якийсь деталь із себе ще не зняла, може?

В роки наші молоді, як усім відомо,
Були легкими біги – подалі від дому.
Потім ще були балі – з ночі до світанку,
Вистачало тоді сил до самого ранку...
А тепер лихі часи для старих настали –
До крамниці не дійти, сили десь пропали...

Добра рада, якщо вам старість докучає:
Нехай немочі свої кожен зневажає!
Коли встанеш на зорі, „очі" позбираєш,
І некрологи нові в пресі прочитаєш,
Як в некрологах отих тебе ще немає,
Значить, ти іще жива і життя буяє!

Віслава Шимборська,
лавреат Нобелівської премії
Переклад з польської **Л. Хмельковського**

Світлій пам'яті інж. Володимира Сушка

Ще 12 грудня минулого року писав мені мій дорогий друг Володимир Сушко з нагоди, що його обрано до „почоту слави" („Halle of Fame") громадян-сеньйорів американського стейту Мериленд: „Відрадно знати, що 14 років після мого виходу на емеритуру з управління публічних шкіл міста Балтимор щирі люди-чужинці не забули мене, що більше – доцінили мою працю". Аж ось несподівано – і як же боляче! – довелось рідній громаді 5 квітня ц. р. супроводити на вічний спочинок свого доброго члена.... Раптово помер він у Страсний Четвер, 1 квітня, саме перед Великодніми празниками.

Вірний син України, що жив і діяв завжди в ім'я свого народу, виступаючи часто в рідній та чужій пресі в його обороні, покрив тепер жалобою нашу велику громаду. Друг Володимир, до речі, дуже часто дописував до „Свободи" й інших наших пресових органів на суспільні, професійні й наукові теми. Інж. Володимир Сушко був справді зразковим громадянином – вірним, чесним, самодисциплінованим представником нації. Він теж був зразковим батьком родини та неперевершеним товаришем і другом. Тепер він осиротив нас, особливо ж січовиків, глибоко вдячних за його цінну, безкорисливу співпрацю над виданням історії Академічного Т-ва „Січ" у Відні..

Інж. Володимир Сушко народився в родині о. Василя й Марії (з Кульчицьких) в Підгайчиках у Галичині, 3 вересня 1920 року. Після закінчення Української державної гімназії в Перемишлі, студіював у Львівському університеті в 1938–39 роках. Згодом продовжував студії з лісництва у Віденській "Hochschule fur Bodenkultur", й закінчив їх дипломом інженера в 1946 році. Професійно був зайнятий у галузі лісництва в 1947–49 роках у відділі американського військового управління – в Лінцу, Австрія.

Після переселення до США, починаючи з 1953 року, В. Сушко працював на різних відповідальних становищах у Балтиморі, стейт Мериленд – у водному відділі міста, в освітній системі Балтимору, в управі збереження ґрунтів (екологічного порядку). В той же час був діяльним в місцевому УККА, навчав у тамтешній українській середній школі, займався громадською працею. За особливі заслуги інж. Володимира Сушка в екологічній ділянці відзначено його декількома нагородами Балтимору та стейту Мериленд.

В родині інж. В. Сушка й його дружини п. Ольги (з Хархалісів) є дві доньки, Ліда й Марта, та син Зенон, які у своїх батьках отримали світлі зразки поєднання українського патріотизму з льояльністю супроти прибраної країни.

Славний друже Володимире, пам'ять про твою дружбу й нев'янучі чини заради національного й загальнолюдського поступу житиме вічно.

Роман Кухар

П О Д Я К А

З волі Всевишнього 13 січня 1999 р. відійшла від нас у засвіти на 75-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

СОФІЯ ФЕДИШИН-ЩЕРБІЙ

з дому КАЛЬБА

Щиро-сердечно дякуємо усім з родини та приятелям, які під час довготривалої недуги, в часі похоронних відправ були з нами, та піддержували у нашому так великому горю.

Дякуємо о. ГиКавому з церкви св. Йосафата у Воррен, та о. Маріо Дачишинові з церкви св. Івана Хрестителя, Дітройт, які так часто відвідували бл. п. Софію, чи то в шпиталі, чи в домі її дочки, несучи духову піддержку та надію.

Дякуємо рівнож родині і приятелям: Ліді Таращук-Неганів, Марії і Олесеві Кальбам, Ірені Тарнавській, Ліді Качан-Яхницькій, Христині Липецькій, Вірі Андрушків, Ліді Вроблевській за їхні допомоги в часі недуги та похорону покійної.

Бракує нам слів подяки Олі Ласка і братові покійної Мирославові Кальбі, які кожного дня відвідували хвору чи то в шпиталі, чи в домі дочки, щоби нести поміч в їхньому горю.

Дякуємо за Службу Божу відправлену слідуючого дня після смерти покійної в „Українському Селі" у Воррен, в якому бл. п. Софія проживала останніми роками, та за молитви мешканців того села.

Наша сердешна подяка отцям: парохові церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку ігуменові Роберто Лукавому за відправи Панахид, за відправу Служби Божої похоронного чину, та за теплі прощальні слова і опечатання гробу, та о. Романові ГиКавому за уділення св. Тайн Єлеопомазання, та за участь у співслуженнях.

Дякуємо тим з родини і приятелям, які приїхали з-поза Дітройту, щоби бути разом з нами, попращати покійну і відпровадити її на вічний спочинок, та піддержати нас у нашому горю, а це: Віра Кальба з Денвер, Петро Кальба з Чикаго, Христина Вербова – Ксеня Стасів – Ганя і Рома Гути та Катерина Ковальчук – усі з Торонто. Леся Кирнс і Марко Качан з Чикаго, а з Клівленду односельчанам Василеві Ліщинецькому та Василеві Лагошнякові.

Спеціяльна подяка Маріянці Бойчук з Тексасу, яка приїжджала перед і після похорону на декілька днів, щоб піддержувати у важкому горю як покійну бл. п. Зоню, так і її дочку Марту.

Наша подяка Ярославові Дужому за зорганізування хористів, які своїм співом звеличали похоронні відправи, як під час Панахид, так і під час Служби Божої.

Рівнож щира подяка тим приятелям і односельчанам, які несли труну, а саме: Любомирові Яхницькому, Любомирові Липецькому, Михайлові Ковальчукові, Євгенові Репеті, Василеві Ліщинецькому та Василеві Лагошнякові.

Щира наша подяка всім Вам за слова співчуття та за квіти від родини: Нусі Бойко, Богдана Кальби з Олею, сином Юрком і Сузен, Мирослава Кальби з Петром, Вірою і Морісом, Софії Кальби з Касіяном і Пет, Ксені Стасів з Андрієм і Маркіяном, Юркові Луцькому і Марті Луцькій-Шпирі, Ліді Таращук з мужем Богданом Неганів та дочкою Катею з мужем Леррі і дочкою Молі, Христині Вербовій з мужем Степаном і дітьми Юлею і Андрійком, Данусі Ґреґґс з мужем Джімом, та від приятелів: Юрка і Маріянни Бойчуків, Олі Ласка, Галі Шкудор, д-ра Говарда Дубіна з працівниками, Кей Фурбей, Александри Кернс і Давида з Марком і Христиною, Баб Ласк і Мотрі та Бориса Рижий і від приятелів з праці Фрайзер Бібліотеки.

Щира подяка Іванці Кучер, Олі Ласка, Василеві Ліщинецькому, Василеві Лагошнякові та Петрові Кальба за теплі-щирі слова пращання під час Тризни, а вуйкові Мирославові Кальба за її перепровадження, та погребовому заведенню Бугай за взірцеве переведення похорону.

Дякуємо рівнож Василеві Колодчинові за його тепле пращання своєї краянки бл. п. Софії під час його радійової програми.

Вам, Дорогі Наші, які не залишили нас у нашому горю, відвідували, допомагали та духово піддержували, за Ваші молитви дякуємо Вам щиро-сердешно, хай Всевишній має Вас у своїй опіці і сторицею хай винагородить, а жертводавців нагородить кріпким здоров'ям на Многі Літа!

ПОЖЕРТВИ ЗЛОЖИЛИ:

НА СЛУЖБИ БОЖІ:

	50 дол.	Квітковська Марта;
по	25	Кізима Катерина, Дужий Ярослав і Ольга;
по	20	Конюх Марко, Ольга, Аня і Михайло, Кульчицька Йоанна, Кунинський Ігор і родина, Тарнавський Роман, Константин, Марія;
по	15	д-р Галицький Іван і Оксана, Кальба Мирослав;
по	10	Андрусяк Марія, Андрушків Роман і Богданна, Бей Євген і Ольга, Баран О., Брездень Стефанія, Брекефельт Джозеф і Джоен, Василькевич Зенон і Марта, Волощук Марія, Вроблевський Петро, Галівей Василь і Феня, Гевко Олена, Ансамбль „Гомін України", Григорчук Марія, гурток „Червона Калина", Дулька Текля, Івасюк Марія, Йованович Марта – Савка, Квітковський Адріян, Китаста Люба, Колодчин Василь і Лідія, Коссак Ярослава, Кучер Іванка, Ляш Ірена, Нєдзвєцка Рома, Озарків Н. і К., Сасик Анна, Сасик Неоніля, Сливка Розалія, Тарнавська Ірена, Тобіянські Бернард і Романа, Томин Людмила, Тустанівський В. і С., Филипів Стефанія, Цісарук Марія, Чубатий Роман і Вайдель Й. Ф.
		Кромі цего особисто відослали: Григорчук Микола і д-р Линда, Гук Ярко і Христина, Лисий Володимир і Марія, Макар Ольга, Федишин Антін і Стефа, Слівка Джан і Джоен, Лончина Орися, Вайґел родина, Марія Зарицька з родиною.
Разом		580.00 дол.

НА РІДНУ ШКОЛУ:

по	100 дол.	Кальба Богдан і Ольга, Вербовий Степан і Христина, Квітковська Марта;
по	50	Цегельський Юрко і Надка, Бачинська Ірена;
	35	Лісовський Богдан і Марія;
по	25	Білий Іванна, Віхар Стефан і Надя, Конюх Дарія, Мойсюк Татіянна, Стецько Марія, Тарнавський Александер і Адріяна, Шустов Віталій і Оксана, Качмар Роман і Анна;
по	20	Квітковський Адріян, Тобіянський Бернард і Романа.
Разом		675.00 дол.

НА СЕРЕДНЮ ШКОЛУ:

	150 дол.	Кальба Олег і Марія;
по	100	Квітковська Марта і Адріян, Ковальчук Михайло і Керол з родиною, Таращук Лідія;
по	50	Родина Вроблевських , Кальба Ігор і Христина, Кальба Орест і Роксана, Кернс Давид і Александра, Ласка Оля, Липецький Любомир і Христина, Ласк Роберт і Мотря, Рижий Борис, Чубатий Володимир і Анна, Яхницький Любомир і Ліда – Качан;
	40	Ласка Юрко і Іна;
по	30	Андрушків Богдан і Віра, Клярк Зірка і Зубар Роман, Климишин Уляна, Мазяк Роман і Юліяна, д-р Юзич Маріян і Христина;
по	25	Білий Іванна, Брездень Юрій і Зеня, Волощук Софія і Орест, Дяченко Ігор і Христина, Каранець Олег і Роксоляна, Марітчак Александер і Ірена, Неганів Богдан, Огар Василь і Оксана, Трешневський Мирослав і Одаркія, Феденко Степан і А.;
по	20	Дуб Стефанія, родина Зубальських, Казанівська Ярослава, Каськів Володимир і Дарія, д-р Крук Богдан, Логінська Стефанія, Михальчак Микола і Марійка, Омецінська Оксана, Шулик Марія;
	15	Лаврин Ігор і Леся;
по	10	Бодруґ Ірена, Гривнак Іванна, Іваницька Ірена, Тарнавський Юрко і Оксана.
Разом		1,625.00 дол.

НА ПЛАСТ:

	100 дол.	Квітковська Марта;
по	50	Петращук Роман і Тамара, д-р Фіґач Юрко і Романа, Цегельська Стефа;
по	25	Гевко Любомир і Наталія, д-р Піхурко Богдан і Христина, Форд Едвард і Мирна, Цегельська Стефанія і Христофер Деанджело;
по	20	Родина Грега, Ґудз Ґері і Оксана, Длябога Ярослава, Кальба Петро, Квітковський Адріян, Когут Степан і Романа, Король Ігор і Стефанія, Кривий Ярослав і Віра, Левак Севера, Цап Мирослава, родина Шаєнків .
Разом		570.00 дол.

НА ЦЕРКВУ НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ В ГЕМТРЕМК:

	200 дол.	Квітковська Марта;
	25	Куропась Роман і Тамара.
Разом		225.00 дол.

НА ЦЕРКВУ В ЗАРВАНИЦІ, УКРАЇНА:

	100 дол.	Квітковська Марта і Адріян;
	25	Кунинська Надія;
по	20	Воронович Мирон і Анна, Татух Любомир і Вельта.
Разом		165.00 дол.

НА ЦЕРКВУ В МОЗОЛІВЦІ, УКРАЇНА:

по	100 дол.	Кальба Мирослав – Віра і Петро, Квітковська Марта і Адріян, Лагошняк Василь, Юстина і Орися, Ліщинецький Василь і Віра, Репета Євген і Люба; Цяпа Михайло.
Разом		600.00 дол.

Усіх пожертв разом: 4,430.00 дол.

дочка – МАРТА
внук – АДРІЯН

П О Д Я К А

З волі Всевишнього несподівано відійшла від нас у вічність 1 березня 1999 року, на 84-му році невтомного життя наша улюблена ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ та ТЕТА

бл. п.

АННА ОЛІЙНИК

Ми невимовно вдячні всім, хто брав участь у всіх похоронних відправах і своєю присутністю вшанував пам'ять покійної, а також усім тим, хто з'єднався з нами молитовно в цей надзвичайно важкий для нас час.

В першу чергу складаємо щиру подяку його Високопреосвященству Архиєпископу Антонію – Голові Консисторії за очолення жалібних відправ у похоронному домі Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж., а рівнож усім Всечеснішим Отцям: о. Протопресвітеру Петрові Ґотровичу, о. Протопресвітеру Тарасові Чубенкові, о. Протопресвітеру Василеві Дякову, о. Протопресвітеру Іванові Міронкові, о. Юрію Сівкові, о. Олегові Гуцулу за участь у цих похоронних відправах.

Сердечну подяку висловлюємо збірному хорові, що так гарно відспівав Панахиду під проводом диригента – маєстра Рафаїла Венке.

Похоронні відправи в Церкві-Пам'ятнику, що їх продовжували отці: о. протопр. Петро Ґотрович, о. протопр. Тарас Чубенко, о. прот. Іван Міронко, о. Юрій Сівко в сослуженні о. диякона Іринея Дзядика, заслуговують також на особливу подяку.

Немає слів вдячности о. протопр. Тарасові Чубенкові за теплі слова висловлені в пам'ять покійної.

Всім промовцям: о. протопр. Петрові Ґотровичові, маєстрові Ростиславові Василенко, о. митр. Сергію Непрелю та Галині Петрушенко, ми безмежно зворушені їхніми словами та з цього ж приводу складаємо всім їм надзвичайну подяку.

Ще раз дякуємо всім, хто разом з нами відпровадив найдорожчу нам особу на вічний спочинок та всім тим, хто висловив нам свої співчуття чи в будь-який спосіб облегшив наш душевний біль.

За особливу професійну опіку нашої НАЙДОРОЖЧОЇ в лікарні, складаємо сердечну подяку лікарям: д-рові Маркові Олесницькому, д-рові Юрію Демидовичу, д-рові Константину Кашникові, д-рові Андрієві Стефанівському, д-рові К. Дефуско, а також: Nsg Staff of 5700 and CCU St. Barnabas Med. Center.

Під час поминального обіду була переведена збірка на будову музею в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Особлива подяка належиться: Голові Об'єднаного Сестрицтва нашої метрополії – Надії Мірчук та Катерині Гуцул за переведення збірки на музей, яка принесла загальну суму:

<u>4,430.00 дол.</u>

Не можна не згадати Сестрицтво в С. Бавнд Бруку, яке спорядило пребагатий обід для всіх присутніх на цьому похороні. Велике Вам Спасибіг!

В сороковий день після смерти бл. п. Анни Олійник Парафіяльне Сестриццтво при Церкві Св. Тройці в Ірвінгтоні, Н.Дж. разом з усім жіноцтвом парафії влаштували поминальний обід.

Вся родина бл. п. Анни Олійник складає щиросердечну подяку всім паням, які своїм зусиллям проявили неописаний доказ пошани дорогої нам особи – вічної пам'яті Анни Олійник.

Ми не маємо слів вдячности Всім особам, хто прислав квіти та всім тим, хто зложив на поминальні Служби Божі.

<u>КВІТИ ПРИСЛАЛИ:</u>

Парафія Св. Тройці – Ірвінгтон, Н.Дж., Сестриццтво Св. Покрови – Ірвінгтон, Н.Дж., Укр. Правосл. Фед. Кредитівка – Нью-Йорк, Укр. Правосл. Фед. Кредитівка – філія Н.Дж., Микола і Алла Марченки, Давид і Катерина Сейдат, Юрій і Юлія Мар-ченки, Василь і Бет Марченки, Наталя і Шон Оннелі, Володимир, Патриція і Ляриса Заліски, Василь і Кевин Канські, Стефан і Людмила Ладанаї, Микола, Галина і Юлія Романіви, Анна Піскун, Van Iperen Fam, Орест і Марія Ткачі, Віра Скороход і родина, Микола і Оля Меленки, др. Юрій і Таня Кузичі, Богдан і Ірена Туринські, Оля Понось і родина, Mary Lim, Kathleen Palagan, Con Edison Co., N.Y.C. – Accounting Div of Manhattan & Brooklyn, 5200 and 4100 Units of St. Barnabas Medical Center, Livingston, N.J.

<u>НА ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ зложили:</u>

Оля Марущак, Нестор і Іванка Олесницькі, Юрій і Боженна Полянські, С. Мишоловський, Д. Кишеня, Марія Мандзій, Андрій і Ліда Мрозовські, д-р Юрій і Надя Кігічаки, Іван і Таня Кохановські, Микола і Галина Романіви, Стефан і Людмила Ладанаї, Петро і Наталка Козири, Володимир і Лизбет Грицьковяни, Мілько і Леся Ласії, Петро і Олена Лісевичі, Ярослав і Оля Кузіви, Роман і Линда Клебани, Стефан і Маріянна Зваричуки, Микола і Славка Гординські, Олег і Олена Колодії, В. Шатинський, Юрій і Александра Ґадачі, Ігор і Ксеня Раковські, Відділ 71-ий Союзу Українок, Б. Де Піро,

T. Codispoti,
C. Donohue,] 11-7 Nsg at St. Barnabas Medical Center,
S. Pavlovich.

Mary Jo Halter.

<u>ЗБІРКА НА БУДІВНИЦТВО МУЗЕЮ в САУТ БАВНД БРУКУ, проведена під час поминального обіду в пам'ять бл. п. Анни Олійник:</u>

по 200 дол.	Сестриццтво св. Покрови, Ірвінгтон, Н.Дж., І. Борщ;
по 100	д-р Ю. і Х. Демидовичі, Т. Дзівак, В. Кузьмич, д-р Ю. і Х. Крижанівські, Е. і О. Мандзії, М. і Н. Мірчуки, Т. Понос, Д. Олійник, В. Трігос, В. і М. Янюки, В. і Х. Олійники, д-р Я. і А. Лешки, Пласт „Чорноморці" – Курінь 25, А. Андріюк, М. Шалденко, Еріка Беттчер, Пласт-Прият – Нюарк;
по 70	Н. Кенаск і А. Закало;
по 60	В. Коник, В. і Д. Ткачі, д-р А. Піскун, М. і А. Марченки – з родиною – Ю. і Ю. Марченки;
по 50	д-р А. і Н. Балицькі, д-р А. і В. Бурачинські, д-р Е. і Д. Каллурі, Р. Венке, М. і Л. Дацківські, І. і Г. Галії, А. і Е. Коварі, Л. і А. Паніни, Л. Пех, В. і В. Самійленки, Д. і З.Семанишини, О. і А. Федаші, М. і Г. Романіви, О. і Л. Черниченки, І. і Л. Черни, С. і А. Татаренки;
по 40	о. прот. С. Непрель, В. і С. Ткачі;
35	Ю. і А. Ґадачі;
по 30	Р. і І. Василенки, М. і Н. Ковбаснюки з родиною, о. прот. П. Ґотрович з родиною, А. і Л. Білевичі;
по 25	В. і Л. Безсоніви, В. Гусаківський, З. Іллюк, О. Лобачевська, К. Зеркаль, М. і З. Миськіви, А. і С. Фединишини, д-р Й. і Л. Оришкевичі, Л. Підстригач, о. Ю. Сівко, Н. Світлична, М. Турецький, О. Шевченко, Д. Меленка, С. і М. Зваричуки, О. Марущак, І. і А. Вішки;
по 20	П. Баб'як, М. Венке, І. і М. Дурбаки, Н. Гаврилюк, М. Гаврюшенко, К. Гуцул, І. Кононів, І. Кочержук, П. і С. Левко, Б. Лесів, Е. Марченко, М. і О. Меленки, І. і М. Мнішенки, добр. А. Селепина, Л. і В. Пахолюки, А. Проскурня, Б. і А. Процюки, Л. Руджинський, А. Терпстра, Т. і С. Штомпелі;
по 15	В. Канський, І. і М. Купрійчуки;
по 10	М. Бабанська, Л. Гуралечко, А. і М. Домарацькі, М. Мандзій, І. і Т. Кохановські, Г. Петрушенко, А. Піскун, А. і Н. Проскурні, А. Г. Радько, Е. Хашенко, А. і В. Щербініни, Л. і Г. Гумовські;
по 5	В. Скороход, М. Коник.
Загальна сума	4,430.00 дол.

НЕХАЙ ВСЕВИШНІЙ ГОСПОДЬ ВИНАГОРОДИТЬ ВАС УСІХ ЗА ВАШІ ДОБРІ СЕРЦЯ!

З любов'ю і пошаною та повною вдячністю до всіх:

муж	– ДМИТРО ОЛІЙНИК
донька й зять	– ОЛЕНА і ЄВГЕН МАНДЗІЇ
син і невістка	– ВАЛЕНТИН і ХРИСТИНА ОЛІЙНИКИ
внуки	– ТАНЯ, АНДРІЙ і НАТАЛЯ МАНДЗІЇ
	– ЗЕНЯ, ЛІЛІЯНА і ВАЛЕНТИНА ОЛІЙНИКИ

Світлій пам'яті Р. Перка

21 квітня 1999 року у Клівленді відійшов у вічність, на 86-му році життя, заслужений громадянин і колишній посадник цього міста Ралф Перк. Його поховали з великими почестями 26 квітня на цвинтарі св. Хреста. Син убогих чеських емігрантів, виростав у недолі з іншими прибулими з Европи робітниками і, як глибоко релігійна людина, працював для піднесення гідности і добробуту своєї громади і міста. В цьому йому помагали становища, яких удостоївся від виборців як член Республіканської партії. В 1948-62 роках був радним міста від дільниці „Слов'янське село", потім 20 років – контролером повіту Каягога і врешті, від 1972 до 1977 року, посадником.

Вже замолоду Ралф Перк визначився як ініціятивний діяч. Бував співорганізатором „Дня льояльности", який урочисто відзначали еміґранти кожного 29 квітня, а від 1959 року – „Тижня поневолених народів", у третьому тижні липня. Перк організував дуже важливий для нових громадян „Рух національностей Огайо", який з успіхом обирав кандидатів з різних етнічних походжень на позиції в урядах. За участь в акціях української групи населення Ралф Перк заслужив особливу вдячність. Як посадник Р. Перк почав оновлення громадського і господарського життя в місті. Заопікувався візитами кардинала Берана з Праги, а в травні 1973 року – Патріярха УГКЦ і Кардинала Йосифа Сліпого, якого прийняв як офіційного гостя м.Клівленду, як Ісповідника віри і духовного провідника українського народу. Вибори на пост сенатора США Перк програв у користь першого астронавта Джана Ґлена, демократа.

Ралф Перк залишив дружину Люсі і шестеро дітей з родинами.

Степан Кікта

ПОДЯКА

З волі Всевишнього 22 лютого 1998 р. після довгої і тяжкої недуги відійшов у вічність наш найдорожчий і невіджалуваний ЧОЛОВІК і БАТЬКО

СЛ. П.

ПЕТРО ГАНКЕВИЧ

Ми невимовно вдячні родині, приятелям і знайомим за численні письмові, телефонні й особисті вислови співчуття, св. Літургії та за участь у похоронних відправах нашого незабутнього чоловіка і батька.

Ласкаво дякуємо лікарям E. Rosch, M. Schreiber і О. Козіцькому за фахову і співчутливу опіку, зокрема відвідини вдома.

Наша щира подяка:

Сусідам Andy & Etta Foldi і Martha Simon за сердешну допомогу в часі нашого великого горя.

Панам Олегові і Орестові Декайлам та подружжю Іванові і Христі Бойкам за спеціяльну увагу і пам'ять про нас.

Членам Yonkers Police Department, Chief Rudy DeDivitis і Officer Richy Rubin за полагодження формальних справ та опіку.

Складаємо щиру подяку тодішньому пароxові церкви св. Михаїла в Йонкерсі о. Мирославові Трояновському за численні відвідини недужого з Найсвятішими Тайнами в лікарні та вдома, за уділення тайни єлеопомазання, і зворушливе прощання у церкві.

За участь у похоронних відправах та за св. Літургії сердешно дякуємо всечесним отцям Кирилові Ангельові, Богданові Данилові, Іванові Кащакові, Ігорові Міджакові та о. мітр. Іванові Терлецькому, а особливо о. Павлові Мартинюкові, за молитви, св. Літургії та дружні навідування хворого.

Дякуємо Я. Гнатюкові і Ю. Яновському за відспівання похоронних відправ.

Щире спасибі диригентові Василеві Гречинському і членам хору „Думка", які своїм співом звеличали пам'ять бл. п. Петра – члена засновника „Думки" та довголітнього його учасника.

Пластунам – за почесну стійку при домовині – дякуємо!

Наша окрема подяка за зворушливі прощальні слова після Панахиди:

Отцеві мітратові В. Фіголеві за хвилюючий спогад про дитячі роки покійного Петра в родинному домі Ганкевичів.

Голові хору „Думка" М. Кулиничеві.

Пл. сен. В. Корназі, який виступив від пластової Фундації та пластової Станиці в Нью-Йорку.

Подружжю Ю. і д-р Л. Базаркам за сердешний лист-спогад.

Ми невимовно вдячні о. мітр. Романові Ганкевичу за сумний, нелегкий обов'язок відправлення всіх похоронних обрядів і проведення в останню дорогу свого наймолодшого брата „Петруся", за проповідь в часі св. Літургії.

Спасибі всім за молитви і св. Літургії відправлені в США, Канаді й Україні, та безліч чудових квітів.

НА СВЯТІ ЛІТУРГІЇ пожертвували:

Стефан Бабяк, Богдан і Галина Балабани, Наталія і Давид Барон, Наталія Базарко, Юрій і Ірена Богачевські, Филип Бусейдер, Антін Карателі, Руді і Норін ДеДівітіс, подружжя В. ДеЛука, д-р Євген Фераро, Ярослава і Карл Флекгамер, Александра Фльорчук, Ета і Анді Фолді, Юрко і БетАнна Ганкевичі, Ольга Гаєцька, М. і А. Гірняки, Анна і Михайло Главки, Ярослав Гнатюк, Евстахія Гойдиш, Теодозій і Лукія Гриціви, О. Карпишин, Андрій і Тереса Кащаки, Борис Кекіш, Дарія і Богдан Кекіші, Мавра Келлі, Іван Клюфас, д-р Надія Кмета, Наталка і Михайло Костиські, Андрій Куцина, Андрій Кучма, Ольга і Петро Кулиничі, St. Josephs Medical Center Лябораторія, Ліга Українських Католицьких Жінок, Василь і Лідія Ленцики, І. і В. Млинарики, д-р Ярослав і Ірена Моцюки, о. Петро Мойсюк, Юрій і Ліда Микитини, В. і Л. Наконечні, Осип і Надія Німиловичі, Рас і Марія Оліярчики, Аня і Юрко Павлічки, Юлія Періх, родина Подоляків, Роман Пиндус, Оля-Квіта Ружицька, Анна і Богдан Садівскі, Марія Шмид, Анна і Стефан Секрети, Анна Слотюк, Андрій Стахів, о. мітрат Петро Стецюк, Ігор і Юрій Стецьки, Марко і Джойс Турнер, Рома Тимчишин, Богданна Тиндик, Роман і Анджела Титли, Марія і Северин Влановські, Амелія Варіан, Остап і Віра Винники, М. і Л. Яджин, Анна і Іван Яремки, Адріян Заяць, Рената Заяць, Дарія і Ігор Залуцькі, родина І. і Т. Чабанів.

КВІТИ прислали:

Микола і Шіла Алиськевичі, Kim Rockefeller, Jadwiga & Stas Pilch, Thomas L. Armano, Jr., Ghent Sportman's Association, The Sports Authority, Юрчик Богачевський, Dr. Nejole Brazinas, Dr. Cheryl Frydman, Shama Zasar, Марта і Влодко Хоманчуки, Денис Чорній, родина Чабанів, Аня Ганкевич, родина Ганкевичів – Балтимор, родина Ганкевичів – Нью-Йорк, родина Горчаківських, Mindy & Rita Iannace, Тарас і Клорет Лозові, Connie Messer, Richy Rubin, Histology Lab at St. John's Riverside Hospital, хор церкви св. Михаїла в Йонкерсі, Employees of TAMS Consulting, Staff of The Nyack Business Center, Пласт – ОТК – Вовча Тропа.

Окрема подяка родині, приятелям і знайомим за щедрі пожертви в імені покійного, бл. п. Петра на цілі які були близькі серцю і важливі для Нього.

НА MUSCULAR DISTROPHY ASSOCIATION (MDA) пожертвували:
Desktop Engineering, Inc.

НА AMYOTROPHIC LATERAL SCLEROSIS (ALS) FOUNDATION пожертвували:
250 дол. Іванна Ганкевич;
105 St. John's Riverside Hospital Laboratory Staff.

НА БУДОВУ СОБОРУ ЗАРВАНИЦЬКОЇ МАТЕРІ БОЖОЇ пожертвували:

	1,000 дол.	Іванна Ганкевич;
	200	Федеральна Кредитова Кооператива СУМА в Йонкерс, Н.Й.;
по	100	Христина Брикович, Юрій і Христина Ференцевичі, Любомир і Міра Ганкевичі, Стефан і Володимира Ганкевичі, Володимир і Анна Козіцькі, Ірина і Петро Остапчуки, Євген і Богданна Титли;
	75	Ярко Левицький;
по	50	Школа Бандури, Зеновія Баран, Тереня Бень, Дзвінка Брикович, подружжя Федунів, Ірена і Осип Голинські, Дмитро і Стефанія Косовичі, Анета Коваль, Віра Левицька, Андрій і Марія Міджаки, Ліда і Олесь Пясецькі, Дамян Платош, Володимир і Емилі Щурі, Іванна Шулим, д-р Олег і Люба Сохани, Ігор і Наталка Соневицькі;
по	25	Роман і Марія Глушки, Люба Крупа, Ніна Кулинич, Анна Шашкевич, Петро Шкафаровський, Богдан і Галина Титли;
по	20	Михайло і Любомира Дзімани, Леся Фльорчук, Лев Футала, Володимир і Марія Кульчицькі, Володимир і Марія Уздейчуки, Богдан Вітюк.

НА ПЛАСТ – ВИХОВНИЙ ФОНД ім. Митр. АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО (Пластового куреня ОРДЕН ХРЕСТОНОСЦІВ) пожертвували:

	250 дол.	Іванна Ганкевич;
по	100	Володимир і Лідія Базарки, д-р Юрій Білик, Юрій і Ірена Богачевські, Стефан і Володимира Ганкевичі, Теодозій і Лукія Гриціви, Пластовий курінь Орден Хрестоносців, Софрон і Маргаретта Левицькі, д-р Роман і Надія Літепли, Богдан і Христина Певні, Тарас Певний;
	75	Христина і Олег Данилюки;
	55	Христина і Іван Клюфаси;
по	50	Марія Борковська, Юрій Данилів, Роман Данилів, Тарас Ференцевич, Христина Гейнор, Софія і Тит Геврик, Г. і Ю. Головчаки, Нестор і Ляриса Голинські, Роман і Олена Гриціви, Ярема і Романа Гриціви, Володимир і Наталія Клапіщаки, Оксана і Михайло Комановські, Володимир Корнага, Ореста і Тарас Ковчі, Таня і Юрій Кузичі, Осип і Надія Німиловичі, Віра Пак, Бетті Квакенбуш, Юрій і Авреліа Слюсарчуки, Володимир і Богданна Слижі, В. Васічко, Остап і Віра Винники;
	40	Андрій і Лада Бідяки;
по	30	Андрій і Христина Данилюки, Мирон Городиський, Уляна Старосольська, Ірина і Лев Вербицькі;
по	25	Віра і Адріян Березовські, Мирон і Слава Біласи, Тарас і Маруся Борковські, 119-ий Відділ СУА, Зеня і Евген Брожини, Марта Данилюк, Ярина Ференцевич, Ярослава Гудзовата, д-р Орест і Аня Гаврилюки, Юрій і Ліда Гуки, д-р А. і Д. Якубовичі, Орест і Марта Кебали, Іван і Наталія Коропецькі, Богдан і Ольга Михайліви, Валентина Преско, Ярослава Рубель, Христина Соневицька, Пластовий курінь Перші Стежі (плем'я Чикаго), Алла і д-р Роман Трохимчуки, Марта Турчин;
по	20	Корнило Бабяк з родиною, Михайло Гись, Ольга і Петро Кулиничі, Марійка Лещишин, Христина Маєвська, Стефан Палка, Оксана Волчук, Дзвінка Захарчук;
по	10	Анна Король, Теодор Островський.

НА ПЛАСТОВИЙ ЖУРНАЛ „ЮНАК" пожертвували:
100 дол. Пластова Станиця в Нью-Йорку.

НА ПЛАСТ В УКРАЇНІ пожертвували:

по	50 дол.	Іванна Ганкевич, Ореста Фединяк, Володимир і Ніля Сохани;
	40	Маркіян і Наталка Титли;
по	25	Микола і Оксана Коропецькі, Ігор і Стефа Королі.

НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ СВ. МИХАЇЛА В Йонкерс, Н.Й. пожертвували:

	500 дол.	Іванна Ганкевич;
	250	Тиміш і Мирося Ганкевичі;
по	50	Ярослава Кіналь, Йосиф і Гелен Обухи, Ігор і Дарія Залуцькі;
	30	подружжя Михайло Терлецькі;
по	25	Марія Ференц, Стефан і Гелен Шульгани;
по	20	Дмитро і Рузя Глушки, Петро і Надія Гованські, Михайло і Маріяна Урди, Михайло Зварич;
по	10	подружжя Корінь, Марія Мотрук.

НА УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКУ" пожертвували:

	250 дол.	Іванна Ганкевич;
по	50	Люба Чорній-Заславець, Йосиф і Гелен Обухи;
по	30	Ярослав і Марія Кіцюки, Юрій і Марта Кузьмовичі;
по	25	Ольга Гаєцька, Оля і Стефан Рудики, Христина Соневицька;
	20	Теодор Коцур.

До 80-ліття смерти сестри-жалібниці УГА

Пам’ятник на могилі С. Рибчак

Стефанія Рибчак, дочка о. Григорія і Леонтини з (Федаків) Рибчаків, народилася в 1888 році в Бучачі. Закінчила школу медсестер у Львові і працювала як висококваліфікована операційна медсестра. З вибухом Першої світової війни працювала у військовому шпиталі у Львові. Під час польсько-української війни Стефанія, перейшовши бойову лінію на захід, опинилася в Кристинополі (тепер Червоноград) біля Сокаля. Там почала організовувати шпиталь і працювала в дуже важких обставинах. Почалася епідемія тифу, яким вона заразилася і померла як перша жертва, в Квітну неділю, 18 квітня 1919 року.Похоронили її на цвинтарі в Кристинополі, де теж спочили вояки УГА. Після війни місцева громада поставила їй пам’ятник, а воякам хрести. Однак вояцькі могили поляки зрівняли зі землею, а пам’ятник С. Рибчак дуже пошкодили. Коли постала незалежна Україна, ми з чоловіком і моєю кузинкою Інною Рибчак побували в Червонограді, де місцеві члени товариства „Меморіял“ відновили пам’ятник, поставили огорожу.

Христя Навроцька

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшла від нас у вічність 12 січня 1999 р. наша найдорожча МАМА, ТЕЩА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п.

КАТЕРИНА ГОНЧАРІВ

Цією дорогою висловлюємо подяку всім, які прибули на похоронні відправи, та своєю участю вшанували пам’ять покійної.

Також дякуємо всім за пожертви на Служби Божі, квіти та на Дитячий Заклад „Світанок“ в Севастополі.

син – АРКАДІЙ ГОНЧАРІВ
дочка – ЛЮСЯ САЙМОН з чоловіком МАРШАЛОМ
внучки – НІНА БРАВН і МИШЕЛ СОРҐЕР з чоловіками і дітьми.

НА ДИТЯЧИЙ ЗАКЛАД „СВІТАНОК“ зложено: 1,940 дол.:

по	500 дол.	Люся і Маршал Гончарів-Саймон, Мишел і Филип Сорґер;
по	100	Аркадій Гончарів, Ольга і Тарас Гунчак, Данило і Ліса Гунчак, Павло і Лора Гунчак;
по	50	Пств. Марченко-Ерман, Христина і Богдан Шепеляві, Олена Павловська, Роджер і Рахиля Петрука;
	40	Віталій і Зіна Гречнів;
	30	Евгенія Бабенко-Клюфас;
по	25	Данило і Марія Марчишини, Валентина Лисняк, пані Бистрицька;
по	20	Дмитро Фурманес, Михайло і Анна Захарко, Параскевія Матіїв, Тамара Сагайдачна, Віра Ортинська, Оксана Лобачевська, Лярися Була, Леся Ґурал;
	15	Валентина Куліш-Губей;
по	10	Лора Ґарлоф, о. Глинський.

Пожертви були передані директорці школи Євдокії Дягілевій, яка висловила сердешну подяку в Кримському часописі „Дзвін Севастополя“. Вона писала: ***Закладемо в серця і душі маленьких добро і ласку, турботу і любов – сторицею проросте все це колись. Будуть діти любити і людей, і землю свою – Україну. Наша турбота, щоби кожна особистість була збережена, щоби було закладено в дитячі серця і душі і доброта, і гідність, і гордість. Саме тому весь колектив дитячого закладу „Світанок“ думає про це і працює... задля МАЙБУТНЬОГО.***

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 5 травня 1999 р. на 70-му році життя, по короткій недузі, відійшов від нас на вічний спочинок наш найдорожчий і невіджалуваний БРАТ, ВУЙКО, КУЗЕН і ДІДО

бл. п.

ЯРОСЛАВ ШАРКО

ПОХОВАНИЙ на цвинтарі св. Марії у Фокс Чейс, Па.

В глибокому смутку залишилися:

сестри – ОЛЬГА ГОЛОВІНСЬКА
– МАРТА ДЕДЕЛЮК з родиною
брати – БОГДАН з родиною
– МИРОСЛАВ
кузени – ІВАННА ЛИСИНЕЦЬКА з родиною
– ЛЕСЯ ТАРНАВСЬКА з родиною
– ЕВГЕН ШИПАЙЛО з родиною
ближча і дальша родина в США, Бразилії, Австрії і в Україні.

Вічна йому пам’ять!

З сумом повідомляємо, що з волі Всевишнього відійшов у вічність у вівторок, 16 березня 1999 р., проживши 95 років

бл. п.

мґр. СТЕПАН ВОЛЯНСЬКИЙ

ПОХОРОНИ відбулися в суботу, 20 березня 1999 р. з церкви св. Михаїла у Hartford, CT. на цвинтарі св. Михаїла у Glastonbury, CT.

Горем прибиті:

дружина – ГАЛИНА
син – НЕСТОР
пасербиця – ІРИНА ЛОРЕЙРО
братанич – д-р ОЛЕГ ВОЛЯНСЬКИЙ з родиною
похресник – АНДРІЙ ЗАЯЧКІВСЬКИЙ і
рідня в США, Канаді, Бразилії та Европі.

Ділимося сумною вісткою з приятелями і знайомими, що 3 травня 1999 р. по короткій недузі відійшла від нас у вічність на 74-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ТЕЩА і СВАХА

бл. п.

АННА ҐОНКО

ПАНАХИДА відбулася 5 травня 1999 р. в похоронному заведенні у Бронксі, Н.Й.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 6 травня 1999 р. в церкві Покрови св. Марії у Бронксі, Н.Й. Похоронено покійну на цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишені в глибокому смутку:

донька – ХРИСТИНА ҐОНКО-ВАЛЬЧУК з мужем ОРЕСТОМ
внучка – ЮЛІЯННА
свати – ВОЛОДИМИР і КАТЕРИНА ВАЛЬЧУКИ
ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна їй пам’ять!

В безмежному смутку повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що 11 травня 1999 р. з волі Всевишнього несподівано відійшла у вічність наша найдорожча і незабутня МАМА, БАБУНЯ, СЕСТРА, ТЕТА і СТРИЯНКА

бл. п.

МАРІЯ СМІШКЕВИЧ
з дому БАРАН

народжена в Гусакові, Галичина.

В глибокому смутку залишилися:

доньки – ОКСАНА КУЗЬМАК з мужем д-ром ЛЮБОМИРОМ
– ЗЕНЯ ЯВОРСЬКА з мужем д-ром ЮРІЄМ
внучки – РОКСОЛЯНА КУЗЬМАК
– МАРІЯ ЯВОРСЬКА
сестра – ЛЮСЯ ЧАЙКІВСЬКА
брат – ІВАН БАРАН з дружиною ДАРІЄЮ у Львові
братанок – д-р ВОЛОДИМИР БАРАН з дружиною д-р ВІРОЮ і донею ХРИСТИНОЮ у Львові
родини – КОЗАКІВ, СМІШКЕВИЧІВ, ЧАЙКІВСЬКИХ, ДОМБЧЕВСЬКИХ, КОРОПЕЦЬКИХ, БУТЕНКІВ, ПОДОЛЯКІВ, ЧИРОВСЬКИХ
та ближча і дальша родина в США, Европі і в Україні.

ПОКІЙНА буде похована на цвинтарі св. Андрія Первозваного в S. Bound Brook, N.J.

Про час похоронних відправ прошу телефонувати до заведення Lytwyn & Lytwyn, Union, N.J. (908) 964-4222.

Пожертви в пам’ять покійної проситься складати на фундацію Інституту ім. Митрополита Андрея Шептицького або на Сестер Студиток у Львові, на руки членів родини.

Вічна їй пам’ять!

У ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
відходу у вічність 22 травня 1999 р. нашого любого найдорожчого та незабутнього

св. п.

ВІТАЛІЯ ДМИТРОВИЧА ТРИПУПЕНКА

буде відправлена панахида після Служби Божої 23-го травня 1999 р.

в українській автокефальній, православній церкві св. Покрови у Філядельфії, Па., при 12-ій і Оуклєйн авеню;
у Києві;
у с. Чемері (Чернігівщина).

Про молитви за спокій душі бл. п. Віталія просять:
дружина – ЄВДОКІЯ
доні – ЛЕСЯ ДОЛИНАЙ з родиною
– ОЛЯ БРОДВЕЛ з родиною
сини – ЮРІЙ з родиною
– ТАРАС
сестри – НІНА КУРИЛКО з родиною
– ГАЛИНА КРИВУША з родиною
теща – ОЛЬГА ПРИШИБИНСЬКА

---

30 травня 1999 р. припадає
ПЕРША БЕЗМЕЖНО СУМНА, БОЛЮЧА і НЕЗАБУТНЯ РІЧНИЦЯ
відходу у вічнісні мойого дорогого і незабутнього МУЖА

бл. п.

ІВАНА ОМЕЛЬЧЕНКА

Заупокійна Свята Літургія

буде відправлена в церкві St. Mary's Protection, Denver, Colorado.

Про ласкаві молитви і добру згадку, просять
дружина – ОКСАНА
та всі його родичі.

Нехай американська земля буде йому легкою.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 6 травня 1999 року по довгій недузі відійшов у вічність дорогий МУЖ, ТАТО, ДІДО

бл. п.

ВАСИЛЬ ГАНКЕВИЧ

народжений 12 червня 1927 р.

колишній працівник Визвольного Фронту, вірний парафіянин Української католицької катедри Непорочного Зачаття у Філядельфії, Па.

ПАНАХИДА відбулася увечорі, 10 травня 1999 р. в похоронному заведенні Насевича у Філядельфії, Па.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 11 травня 1999 р., о годині 10-ій ранку з катедри Непорочного Зачаття у Філядельфії, а відтак тіло було перевезене на цвинтар Lawn View Cemetery, Jenkentown, PA.

Залишив у смутку:
дружину – ДАРІЮ
синів – ТАРАСА
– БОГДАНА ТИМКІВА з родиною
доню – МАРІЙКУ з родиною із далекої Каліфорнії
а також велику родину в Україні в околиці міста Перемишля.

Вічна йому пам'ять!

У глибокому смутку ділимося сумною вісткою, що 10 травня 1999 р. упокоїлася у Бозі на 93-му році життя наша дорога МАМА, БАБЦЯ та ПРАБАБЦЯ

бл. п.

ДАРІЯ ХУХРА

з дому Кушнір

вдова по інж. Антонові Хухрі
довголітня пластова виховниця та членка пластового куреня „Орликівці"

ПАНАХИДА була відправлена 13 травня 1999 р. о год. 7-ій веч. у похоронному заведенні Humiston Funeral Home, Kerhonkson, N.Y.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 14 травня 1999 р. о год. 10-ій ранку в церкві Пресвятої Трійці в Кергонксоні, Н.Й., а відтак на цвинтар св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

З болем серця:
дочки – ТАНЯ ПАШ
– ІРЕНА СОЛЬЧАНИК з чоловіком АНДРІЄМ ДАРІЯНОМ
син – ЮРІЙ з дружиною ІРЕНОЮ
внуки – ЗІНЯ СТЕЦИК з чоловіком ОЛЕГОМ та дітьми СОФІЙКОЮ, ОЛЕСЕМ та РОМКОМ
– МАРТА ЦЮВАНИК з чоловіком ЮРІЄМ та дітьми ХРИСТЕЮ і НАТАЛКОЮ
– КСЕНЯ ХУХРА
– ОЛЕСЬ ХУХРА з дружиною БОГДАННОЮ
– МАРКО ХУХРА
швагер – ВОЛОДИМИР БАРАГУРА з родиною
ближча та дальша родина в США, Канаді та Україні.

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що 13 квітня 1999 р. відійшов у вічність наш дорогий МУЖ і БАТЬКО

бл. п.

д-р мед. ОЛЕГ СНИЛИК

громадський діяч, добродій на українські цілі в Україні і діяспорі.

ПАНАХИДА відбулася 22 квітня 1999 р. в похоронному заведенні Калланан, у Лос Анджелес, Каліфорнія.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відслужено 23 квітня 1999 р. в церкві Рождества П.Д.М., а відтак на цвитарі Голли Кросс, Калвер Сити, Каліфорнія.

Залишились в глибокому смутку:
дружина – КАЛИНА
доньки – КСЕНЯ ЛУКІЯ
– МОНА
син – ЕРАСТ
сестри – МАРІЙКА ҐЕЦЛИК з родиною
– НІНА ВІЛЬЧИНСЬКА з родиною
брат – ЕВГЕН
братанок – ЗЕНОН з родиною
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, в Україні і Польщі.

Нехай сниться Тобі Україна, яку Ти так дуже любив.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося болючою та сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що 28 квітня 1999 р. в Канаді, на 50-му році життя несподівано відійшов у вічність наш найдорожчий СИН, БРАТ, ВУЙКО і СТРИЙКО

бл. п.

ЯРОСЛАВ ЯКОВІВ

ПАНАХИДА була відправлена 29 квітня 1999 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 30 квітня 1999 р. в церкві св. Йосафата Chambly, Quebec в Канаді, а відтак на католицькому цвинтарі св. Йосафата в Chambly, Quebec, Канада.

Залишені в глибокому смутку:
мама – АННА
сестра – МАРІЯ ЯКОВІВ-ПЕНДЖОЛА
брати – МИКОЛА з дружиною ОРИСЕЮ
– РОМАН з дружиною НАТАЛКОЮ
братанок – МИКОЛА ЯКОВІВ, мол.
сестрінка – ХРИСТИНА ПЕНДЖОЛА-ВІТОВИЧ з чоловіком ОЛЕГОМ і донечкою КСЕНЕЮ
братанки – СВІТЛАНА ЯКОВІВ
– ЛАРИСА ЯКОВІВ
– ЛЕСЯ ЯКОВІВ
ближча і дальша родина в США, Україні, Англії і Канаді.

Славку, спи спокійно!

Нехай канадська земля буде тобі легкою!

Рідних, приятелів і знайомих просимо про молитви за душу покійного.

Вічна йому пам'ять!

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ

Не забувайте вчасно відновлювати свою передплату. Пам'ятайте, "Свобода" – єдине джерело, яке поєднує Вас із українською діяспорою, з Україною та зі світом в цілому. Рекомендуйте "Свободу" своїм близьким і друзям.

ЗБОРИ ВІДДІЛУ УНС

НЕДІЛЯ, 23 ТРАВНЯ 1999 р.

Рочестер, Н.Й. Управа Відділу 217 УНС Братства св. Йосафата повідомляє, що збори Відділу відбудуться о годині 1-ій по полудні в залі школи св. Йосафата. Просимо всіх членів прибути на збори. Ольга Ганушевська, секретар.

• ПРАЦЯ •

Шию нові і переробляю старі жіночі і чоловічі речі. 30 років практики в цій професії. Модельєр різних видів одягу. Телефонувати
(201) 823-1198 Наталія

Пошукую людей до роботи. Початковий заробіток 1,600 дол. на місяць. Знання англійської мови не є обов'язковим.
Тел.: (919) 847-4494

Досвідчена викладач фортепіяну з вищою європейською музичною освітою завершує набір учнів на вересень 1999 рік. Мангеттен/Асторія.
Тел.: (718) 728-5721

• НА ПРОДАЖ •

Продається трикімнатне помешкання у Львові, в районі вулиці Любінської. Будинок чеського проекту із білої цегли. В будинку в основному живуть професори Львівського університету.
Тел.: (215) 235-0880

На продаж в околиці СОЮЗІВКИ
98 акрів землі, хата (бонгало, гараж)
Тел.: (973) 478-6640

• ПОСЛУГИ •

Фірма „КАРПАТИ"
Переробляє хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Веерер **(917) 491-6150**